

ЕРИХ КЕСТНЕР ТРИМА МЪЖЕ В СЕГА



ЕРИХ КЕСТНЕР

ТРИМА МЪЖЕ В СНЕГА

Превод: Владимир Мусаков

chitanka.info

С „Трима мъже в снега“ Ерих Кестнер на пръв поглед като че се оттегля от активна гражданска позиция и изява, претворявайки безобидно шеговития мотив за добрия милионер и бедния способен човек. Книгата минава под микроскопа на фашистката цензура и едва след излизането ѝ в чужбина става ясно, че всъщност Кестнер е разказал една от своите изобличаващи басни. Проблемите, които авторът поставя и разглежда, оживяват под прозирното було на мистификацията, за да достигнат своята парадоксална кулминация във финалния хепиенд.

ПРЕДГОВОР ЗА БЪЛГАРСКИЯ ЧИТАТЕЛ

В момента, когато пиша тия редове, авторът на Трима мъже в снега празнува юбилей. Точно преди 60 години той се е родил в Дрезден. Но може би е по-добре да го оставим сам да ни разкаже? Да му дадем думата:

„Явил съм се на тоя свят през 1899 г.^[1] Баща ми — на млади години майстор седлар със собствена работилничка — по онова време вече бе работник в една фабрика за куфари. Бях около седемгодишен, когато в града ни избухнаха стачки. Конни полицаи с извадени саби препускаха по нашата улица и безогледно удряха сред насъбраната тълпа. Аз стоях на прозореца, а майка ми, разплакана, ме дърпаше оттам... Беше 1906 година. Тогава Германия имаше кайзер и за рождения му ден на големия площад ставаха величествени паради. Тези паради доведоха до Първата световна война.

През 1917 година, когато първите ми съученици бяха паднали вече на западния и източния фронт, повикаха във войската и мене. Оставах ми още две години училище. Когато войната свърши, завърнах се у дома с болно сърце. Трябваше да ме крепят, за да изкача стълбите... През 1919 г. в нашия град хвърлиха от моста в река Елба един министър социалист и стреляха по него, докато потъна. И по други случаи из града прехвърчаха куршуми. А в Университета трябваше да мине доста време, докато се усмириха духовете на воювалите студенти. Когато най-сетне те започнаха да мислят пак за учене, изведнъж твърде осезателно се почувствува, че Германия беше загубила войната. Парите внезапно се обезцениха. Онова, което родителите ми дълги години наред бяха спестявали,

късайки залька от устата си, за няколко дни се превърна в нищо... Моят роден град ми отпусна стипендия. Ала скоро стана тъй, че тая месечна стипендия стигаше само за една кутия цигари. За да мога да продължа следването си, започнах да работя. В края на седмицата получавах цяла чанта банкноти, но трябваше да тичам с всички сили, ако исках да си купя нещо за ядене. Докато стигнех до тъгля, парите вече бяха обезценени. Разполагах с банкноти, върху които бяха отбелязани милиардни цифри. И след няколко часа те едва стигаха, за да се прибера у дома с трамвай. Беше 1923 година... Сетне инфлацията свърши. Едва ли у някой честен човек бяха останали пари. И тогава — още студент — станах журналист и редактор. Учех нощем... Докато правех дипломната си работа, се принудих да напусна временно редакцията. По време на Лайпцигския панаир носехме плакати и така — в качеството си на подвижни рекламни стълбове — припечелвахме по няколко марки. Беше 1925 година... След изпитите се върнах в редакцията. И през 1927 година изхвъркнах отново на улицата, защото на един десничарски вестник от нашата конкуренция не се харесваха достатъчно моите статии, а директорът на моя вестник нямаше достатъчно смелост... И така през 1927 година, потеглих с празни джобове, за да завладея Берлин. В края на годината се появи първата ми книга. Последваха я други. Бяха преведени. Бяха филмирани. Попрището ми изглеждаше осигурено... Но и от това не излезе нищо. Стопанската депресия се разрастваше. Банките пропадаха. Безработицата и борбите между повече от 20 партии подготвиха почвата за диктатурата. Хитлер дойде на власт и Гьобелс изгори книгите ми. На литературната ми работа бе поставен край. Беше 1933 година..."

Нека читателите не ми се сърдят, че спирам автора посред речта му. Но от скромност той пропусна вече толкова неща, че ако не ги допълня веднага, положително ще се добие невярна представа за него.

И така: Кестнер споменава за следването си и пропуска да каже, че едновременно е завършил немска и френска литература, история и философия. Говори за дипломната си работа, написана сред оскъдица и глад, и премълчава оценката ѝ. „Би било желателно — се казва в нея, — но едва ли може да се очаква, поне на пет години веднъж някой от професорите да дава толкова задълбочен труд!“ Пише за първите си книги — и не казва, че само от 1927 до 1932 година са излезли над десет негови романи и стихосбирки. „С открито сърце“, „Фабиан“, „Емил и детективите“, „Песни между столовете“, „Хвърчащата класна стая“, „Антон и Точица“, „35-ти май“ — само тези няколко са достатъчни, за да го разкрият като първокласен поет, забележителен социалкритик, голям познавач на детската душа и майстор на сатирата. Кестнер споменава, че книгите му били преведени, и „забравя“ да добави една малка цифра — преведени на 20 езика! Целият интелектуален свят в отечеството му и в чужбина говори за него. Големи филмови къщи се борят да получат правата за екранизиране. Милиони хора знаят наизуст стиховете му. Критиците го сравняват с Тухолски, с Брехт...

„Още с появата си, Кестнер създаде школа“

— пишат възторжено за него. Десетки поети се опитват да му подражават. И никой не успява да постигне неговата проста непосредственост.

„Романите му за деца, четени с еднакво удоволствие и от възрастни, се превръщат в чужбина в читанки за изучаване на немски език. Романите му за възрастни разтърсват духовете...“

Нима нацистите ще простят на този Кестнер, който в продължение на години ги е осмивал, жилил и заклеявявал с остроумните си стихове, с гневните си статии и памфлети? Който ги е

наричал в очите „глупци“, който им е предрекъл, че не те ще пробудят Германия, който е дръзнал да им посвети редове като следните:

*Часовниковата стрелка обратно
вий искате сега да завъртите,
и смятате, че ходът безвъзвратен
на Времето така ще промените?
Въртете я! Но нека се запомни:
Не може Времето да бъде спряно!
Единствен само вашият часовник
ще бъде безнадеждно изостанал!...*

Не, името на д-р Кестнер не липсва в списъка за аутодафето на 10 май 1933 година. На кладата пред Берлинския университет книгите му се намират сред най-отбрано общество: сред произведенията на Томас и Хайнрих Ман, на Ремарк и Цвайг. Ала единственият, който присъствува лично на това варварско изгаряне, е той. Когато пламъците се издигат и осветляват оскотялата тълпа на „кафявите рицари“, някакъв женски глас извиква: „Та тук е Кестнер!“

Смаяни погледи се извързват нататък. Нацистите окаменяват. Един дребен човек със сиво пардесю стои сред множеството, вперил очи в кладата. Д-р Ерих Кестнер присъствува на изгарянето на своите книги...

Кестнер не напуска Германия. Когато приятелите му го умоляват да стори това, той отговаря:

*„В тежки времена един писател трябва да сподели
съдбата на своя народ. Аз искам да остана, за да бъда
очевидец на ужасите, които идват. Искам да напиша роман
за нацистката диктатура. И искам да съм видял със
собствените си очи онова, за което ще пиша!“*

Ерих Кестнер остава в Германия. И истинско чудо е, че оцелява. В отечеството книгите му са забранени. В досието му с едри букви

пише: „Нежелателен и неблагонадежден.“ Доходите от онова, което излиза в чужбина, нацистите с присъщото си безсрамие и цинизъм блокират като „чужди девизи“ и подхвърлят на автора трохи. Може би единствено тяхната алчност за валутата, която тече от стохилиядните задгранични издания на забранения германски писател ги спира да извършат с него онова, което правят с почти всички свои вътрешни врагове. Отначало се задоволяват да го следят на всяка крачка. От време на време го провокират. Правят му безсрамното предложение да основе в Швейцария пронацистки вестник, тайно финансиран от Гьобелсовото министерство. И когато отказва, увеличават тормоза над него: отвличат го на разпити. Арестуват го на няколко пъти. Накратко: отравят живота му.

Тъкмо през тия години, когато при всяко извънпяване на звънеца Кестнер настръхнал очаква да го извлекат от дома му, да го тикнат в един от прословутите черни автомобили на гестапо и да го откарат зад бодливата тел на някой от многобройните лагери за „нежелателни и неблагонадеждни лица“, е написан хумористичният роман Трима мъже в снега. Роман, който излиза зад граница, но който преди това грижливо е проверен от нацистката цензура. Нима Кестнер се е огънал? Нима е станал сътрудник на нацистите?

Не. Използувал е само тяхното късогледство и невежество. Жадни да увеличават авоарите си от чужда валута и същевременно да опровергават мнението на целия свят, че в Хитлеровия райх се твори само под диктовка, гьобелсовци прибегват към един евтин трик. Разрешават на Кестнер да пише за чужбина, при условие че не ще пише срещу техния режим.

Какво жестоко „разрешение“. Да не се възползуваш от него, значи да подпишеш присъдата си. Да се възползуваш е все едно да се оплюеш сам. Нима можеш да предложиш на милионите си читатели онова, което знаеш, че ще се понрави на хитлеристките цензори?

И все пак Кестнер успява да намери път сред това непроходимо наглед тресавище. На помощ му идва един негов далечен предтеча. Езоп.

Сред мрачната, смразяваща действителност на третия райх. Кестнер написва една весела, безобидно шеговита история — първия си роман за възрастни с „щастлив край“. Изведнъж за него сякаш не съществуват проблеми. Изведнъж конфликтите като че ли изчезват.

Главният герой на книгата, милионерът Тоблер, е малко чудат и ексцентричен, но безусловно добродушен старик, а беднякът в края на краищата си намира доходна работа и дори се оженва за дъщерята на милионера. Всички са доволни. Доволни са, разбира се, и нацистките цензори. И ръкописът заминава за чужбина.

Съвременният Езоп е разказал една от своите басни. Но за онзи, който умее да чете между редовете, „веселата“ историйка за преоблечения милионер се превръща в мрачна гротеска. Язвите на капиталистическото общество, страхотната бездна между богати и бедни, сервилността, подлизурството и угодничеството към едните, грубата жестокост и безогледност към другите, магическата мощ на парите, безизходицата за милионите безработни, независимо от способностите им, фалша, интересчийството, липсата на морал у господстващата класа в царството на Мамона — всичко това Кестнер е показал в своята съвременна басня. И толкова по-силно се акцентува това именно чрез парадоксалния „щастлив завършек“, именно чрез невероятността на изградената фабула. Нима капиталистическият свят е станал по-добър с това, че в него има един безработен по-малко?

Трима мъже в снега излиза в Швейцария и веднага бива преведена по цял свят. Филмират я. И на нацистите не хрумва дори какво са експортирали.

Дванадесетте години на Хитлеровото господство минават. Дванадесет години Кестнер е свидетел на нацистката вакханалия и на страхотното безумие, наречено „война за жизнено пространство“... А когато през 1945 година от още димящите развалини трябва да се създаде нова, миролюбива и демократична Германия, той е в първите редици. Най-сетне отново може да пише. Най-сетне отново може да работи за народа си. Поне през първите години изглежда така. Защото краят на войната заварва Кестнер в Мюнхен, в столицата на „американската зона“. Една след друга излизат новите му книги: „Делнични дреболии“, „Конференция на животните“, „Двойната Лотхен“. Същевременно Кестнер става душа и сърце на един от най-големите ежедневници... за да го напусне още на втората година разочарован, в знак на протест. Какво се е случило? Нищо особено — само това, че народът в Западна Германия трябва да се прости отново с „голямата свобода“ и да се задоволи със „свободата на дребно“.

Новите властници искат ясна проамериканска ориентация на вестника. И, верен на себе си, Кестнер отново е в опозиция. Но този път той разполага с оръжия. Той председателства германската секция на ПЕН клуба и, което е по-важно, все още не му е забранено да пише. Тези свои оръжия, заедно с целия си авторитет на писател антифашист и общественик, Кестнер хвърля в борбата за мир и дружба между народите, за осуетяване плановете на аденауеровци, щраусовци и техните господари. Гневно звучи гласът му на събранията на германските интелектуалци, остро жият право в сърцата на новоизпечените военнлюбци неговите скечове в мюнхенското вариете „Свобода на дребно“.

*... Свободни сме! И дума да не става!
Свободни сме (Доколкото ни дават!)
Пак можем, щом премръзнем, да треперим,
пред пълните витрини да се зверим,
със празен джоб „безгрижно да живеем“,
да дишаме безплатно, да се смеем,
да пукнем, ако щем, сме с пълно право!...
И — продължи ли тъй — във строя пак
със бодра стъпка да ударим крак!
Свободни сме! Какво ли ни остава?...*

Кестнер се включва активно в борбата против „Атомната смърт“, борбата на честните интелектуалци в Западна Германия, пред чиито очи нагло се прокарват нови закони за задължителна военна служба, гласуват се чудовищни военни бюджети, строят се атомни площадки. Та може ли изобщо да се очаква, че Кестнер ще остане настрана от тая борба? Не, този път той не иска да дочака „снежната топка да се превърне в лавина... Снежната топка трябва да се стъпче, преди да се е търкулнала по склона!“

С живо слово и с перо Кестнер разобличава, осмива, предупреждава, застанал на страната на милионите хора, жадуващи да запазят световния мир.

Вл. Мусаков

23 февруари, 1959 г.

[1] Из «Китайската стена», публикувано в кн. 2 на сп. «Пингвин», Хамбург, 1946 г. ↑

ПЪРВИ ПРЕДГОВОР

МИЛИОНЕРЪТ КАТО ТЕМА ЗА ХУДОЖЕСТВЕНО ПРОИЗВЕДЕНИЕ

Милионерите излязоха вече от мода. Дори филмовите критици твърдят така. А това те кара да се позамислиш.

Те пишат, че хората не можели да понасят вече галонирани лакеи, градини, просторни като паркове, и разкошни вили. Омръзнало им било да гледат по стените истински Тицианови картини, омръзнали им били и пакетите с акции в огнеупорните каси — и нечувано предизвикателство било да показваш на зрителите празненства с повече от двадесет що-годе елегантно облечени гости.

Но напоследък четох във вестника, че все още имало милионери.

Нямам възможност да проверя достоверността на тази вест. Във всеки случай между моите познати няма нито един милионер. Но това може и да е случайно. То не доказва още нищо.

В Англия — тъй пишеше във вестника — имало над двеста законно регистрирани жители, всеки от които разполагал най-малко с един милион фунта стерлинги. А тъй било и в други страни.

По какви причини тогава милионерите не са вече на мода? Защо хората са против това те и луксозната им обстановка да бъдат отразявани на екрана и в романите?

Кражбите с взлом и разбойническите нападения са неподходящи като тематика, защото и в действителност — освен за самите крадци — едва ли са нещо желателно.

Обаче милионерите? Нима те са забранени? Или пък са опасни?

Но като четох напоследък, че все още имало милионери, прочетох също тъй, че техният брой почнал да намалява. И може би тъкмо това указание води до отговора, който търся... Читателят положително е поглеждал понякога към небето по времето, когато слънцето залязва зад хоризонта. Няколко минути след неговия залез

западните облаци внезапно започват да пламтят. Те аленеят. Блестят самотни над света, потъващ в сивота и мрак.

Облаците сияят аленорозово, но слънцето е залязло. Дали милионерите не приличат на ония облаци? Дали не са отблясъкът от време, което е залязло вече? Дали не са излезли от мода заради това?

ВТОРИ ПРЕДГОВОР

АВТОРЪТ ПОСОЧВА ИЗТОЧНИЦИТЕ

Макар че милионерите са излезли от мода, все пак главният герой в тази книга е милионер. Вината не е моя. Ето как се стигна дотам:

Преди няколко месеца приятелят ми Роберт и аз отпътувахме за Бамберг, за да видим тамошния конник^[1]. Бамбергският конник.

Младата специалистка по история на изкуствата Елфрида беше дала на Роберт да разбере, че ще се омъжи само за човек, който е виждал Бамбергския конник.

Дадох във връзка с това един отличен съвет на моя приятел. Ако беше го взел присърце, щяхме да се отървем по-евтино. Но той се възпротиви. Човек не бивало да бие жена си преди сватбата. Остаряло схващане, както ще признае всеки. Но той държеше на него. Пък и в края на краищата годеницата беше негова, не моя.

И така, отпътувахме за Бамберг.

(На това място бих искал предварително да уведомя читателя, че през време на нашето отсъствие специалистката по история на изкуствата Елфриде се сгоди за един зъболекар. Впрочем той също не беше виждал Бамбергския конник. В замяна ѝ ударил една хубава плесница. Това нещо, струва ми се, го наричат духовна компенсация. И после Елфриде се обесила на врата му. Такива са жените. Но тогава ние все още не знаехме това.)

В нашето купе седеше възстар човек. С камъни в жлъчката. Не че му личеше отвън. Но ни го разправи. Той изобщо приказваше твърде много. И преди да стане след Лайпциг, за да иде да пие чаша кафе във вагон-ресторанта, ни разказа с всички подробности онази истинска история, която ще представлява съдържанието на настоящата книга и чийто главен герой — щем не щем — е милионер.

Когато възстаричкият господин напусна купето, Роберт каза:

— Впрочем отличен материал.

— Ще напиша по него роман — отвърнах аз.

— Лъжеш се — рече спокойно той. — Романът ще напиша аз.
Измерихме се строго с погледи. Сетне аз властно казах:

— По материала аз ще напиша роман, а ти — драма. Материалът е подходящ и за двете цели. Освен това по обем пиесата е два пъти по-малка, от един роман. Сам виждаш, че ти мисля доброто.

Не. Да съм бѐдел тѐй добѐр да напиша пиесата аз.

Не. Аз не съм разбирал нищо от пиеси.

Това било вярно, но не представлявало никаква пречка.

Замълчахме. Сетне приятелят ми Роберт каза:

— Ще хвърлим монета. Аз залагам на „тура“.

И хвърли монетата. Тя падна на пейката.

— Ура! — извиках аз. — „Ези“!

— Само че бяхме забравили да се споразумеем предварително кое какво щеше да означава.

— Да повторим опита — предложих аз. — Който спечели, ще напише романа.

— Този път аз избирам „ези“ — каза Роберт. (И той като всички си има своите недостатъци.)

Подхвърлих монетата. Тя падна на пода.

— Ура! — извиках аз. — „Тура“!

Дълбоко опечален, Роберт втренчи поглед навън през прозореца.

— Трябва да напиша пиеса — промълви той.

Почти ми стана мъчно за него.

Тѐкмо тогава възстарикият господин с камъните в жлъчката се върна в купето.

— Един въпрос, господине — рекох аз. — Възнамерявате ли да пресъздавате в художествена форма историята за милионера? Какъв сте по професия?

Той отговори, че търгувал с птици. И нямал намерение да пише книги, нито пиеси. А възможно било изобщо да не го бивало за това.

— Тогава ще го сторим вместо вас — заявихме ние.

Той ни благодари. Малко по-късно запита позволяваме ли му да разказва тая история и занапред както досега по купетата на влаковете.

Казах:

— Позволяваме ви.

И той благодари още веднѐж. На следната спирка слезе. И когато влакът потегли, ни махна за сбогом.

* * *

След като огледахме подробно Бамбергския конник, ние се върнахме в Берлин. На Анхалтската гара стоеше специалистката по история на изкуствата Елфриде, която ни представи новия си годеник. Роберт беше покрусен. Зъболекарят каза, че му дължи реванш и ни покани на чашка. Годеницата си изпрати вкъщи. Мястото на жената било при семейното огнище — каза той строго. Елфриде спомена нещо за еволюцията в брака и за цикличния поляритет. Сетне се качи в автобуса. А това беше главното. Щом като една жена слуша, разрешава ѝ се дори да е образована.

Ние тримата слязохме в една от подземните кръчми и след четири часа се бяхме нарязали до козирката. Спомням си още само, че обещахме на зъболекаря да хвърляме цветя на сватбата му. Тогава той се разплака с глас.

По-късно се разрева и Роберт.

— Аз трябва да пиша пиеса — пелтечеше той. — А зъболекарят ще се ожени за Елфриде и дори не е помирисвал Бамбергския конник.

— Ти си направо късметлия — не му остана дължен зъболекарят.

После откъгнахме Роберт у дома му. Приготвих му хартия и молив, за да може на другата сутрин незабавно да се залови с пиесата.

„Превъзможни болката си, о, Роберт, и се отдай на творчество“ — написах му на една бележка. Нищо повече.

Ние, хората на изкуството, сме студени, коравосърдечни натура.

* * *

Много време изтече оттогава. Зъболекарят се ожени за Елфриде. Роберт написа пиесата. А аз — романа.

На драго сърце бихме посветили творбите си на господина с камъните в жлъчката. Че нали нему дължим темата. Но тогава, във влака, забравихме да го питаме за името. Затова:

Многоуважаеми господине! Ако видите пиесата на Роберт или прочетете тази книга, спомнете си, молим ви, с благоволение за нас. И

ако някога научите пак някоя хубава история, пишете ни чисто и просто една картичка! Нали?

Човек толкова рядко има собствени хрумвания. Ще ви посетим у дома Ви.

П. П. Естествено пощенските разноси поемаме ние.

[1] Бамбергският конник — старинен германски паметник — Б.пр. ↑

ПЪРВА ГЛАВА

ПРИСЛУГАТА НАСАМЕ И ПОМЕЖДУ СИ

— Не вдигайте толкова шум! — каза икономката госпожа Кункел. — Казано ви е да сложите масата, а не да давате концерти.

Новата домашна прислужница Изолда се усмихна изтънчено.

Тафтяната рокля на госпожа Кункел изшумоля. Тя тръгна покрай масата, сякаш инспектираше парад. Постави на място една чиния и побутна една лъжица.

— Вчера имаше говеждо с фиде — забеляза меланхолично Изолда. — Днес — стар фасул с наденички. Всъщност един милионер би трябвало да има по-изтънчен вкус.

— Господин тайният съветник яде каквото му се услажда — каза след зряло размишление госпожа Кункел.

Новата домашна прислужница постави до всяка чиния салфетка, присви едно око, за да провери дали ги е подредила сполучливо, и се приготви да се отдалечи.

— Секунда още! — каза госпожа Кункел. — Баща ми, бог да го прости, обичаше да казва: „Дори онзи, който сутринта купува трийсет свини, на обед може да изяде само една пържола.“ Запомнете добре това за бъдещия си житейски път! Не ми се вярва, че ще се задържите дълго при нас.

— Когато две лица си помислят едновременно едно и също, човек може да си пожелае нещо — произнесе замечтано Изолда.

— Аз не съм лице! — викна икономката.

Тафтяната ѝ рокля потрепери.

В този миг вратата се затръшна.

Госпожа Кункел се стъписа и сетне видя, че е останала сама...

Какво ли си беше желала Изолда? Мъчно можеше да си го представи човек!

* * *

Сградата, за чиято трапезария току-що стана дума, се намира на оная стара, достопочтена алея, която води от Халензее към Хундекеле. Тази вила сигурно е привличала вниманието на всеки, който макар и бегло познава улицата. Не че е по-голяма, по-лъскава и построена с още повече замах от другите.

Тя привлича вниманието с това, че човек изобщо не я вижда.

През двестаметровата ограда от ковано желязо се вижда заснежена гора, която отказва да даде каквито и да било показания. А застанеш ли пред портата с посивели каменни колони, от двете ѝ страни съзираш широк павиран път за автомобили, и там, гдето той свива вдясно — непретенциозна, приветлива сграда: домът за прислугата. Там живеят домашните прислужници, готвачката, шофьорът и градинарите. Самата вила, запустелите тенис кортове, добре отоплените парници, заспалите под снега градини и тревни площи остават скрити от погледа.

На една от сивите колони, вдясно от желязната порта, човек открива малка табелка. Приближава се и чете: Тоблер.

Тоблер ли? Това положително е милионерът Тоблер. Тайният съветник Тоблер. Човекът, който притежава банки, универсални магазини и фабрики. И мини в Силезия, високи пещи в Рур и параходни линии между континентите.

Епохата на стопанските концерни е отминала. Тоблеровият концерн още съществува. Откак преди петнадесет години наследи господин чичо си, Тоблер не е давал пет пари за нищо. Може би причината се крие в това... Концерните приличат на снежни лавини. Стават все по-големи и по-големи: дали трябва да им се помага да растат? Те свършват в долината: може ли да се предотврати това?

Тоблер е собственик на много милиони. Но не е милионер.

* * *

Госпожа Кункел се беше вдълбочила в утринния вестник.

В трапезарията влезе прислужникът Йохан.

— Не се преструвайте, че можете да четете! — каза намусено той. — И без това никой няма да ви повярва.

Тя го стрелна с отровен поглед. Сетне посочи вестника.

— Днес съобщават имената на наградените! Първа награда е получил един доктор от Шарлотенбург, а втора — някой си господин Шулце. За няколко такива къси изречения сега пращат и двамата по четиринайсет дни в Алпите!

— Твърде недостатъчно наказание — отвърна Йохан. — Трябва да ги изпратят на заточение. Впрочем за какво се касае?

— За конкурса на заводите „Пуцбланк“.

— Аха — рече Йохан, взе вестника и прочете обявлението, което заемаше половин страница. — Тоя Шулце! Не е посочил адрес. Живее в пощенска кутия.

— Нима е възможно да се живее в пощенска кутия? — запита госпожа Кункел. — Има ли такова нещо?

— Не — отвърна прислужникът. — Всъщност защо не участвахте в конкурса и вие? Положително щяха да ви дадат награда.

— Сериозно ли говорите?

— Щяха да ви изпратят за две седмици в Алпите. Може би щяхте да си навехнете крака и тогава щяхте да останете там по-задълго.

Той мечтателно затвори очи.

— Противен човек сте вие — рече тя. — Заради вас не бих си счупила дори врата.

Йохан запита:

— Как се проявява новата прислужница?

Госпожа Кункел стана.

— Няма да остарее при нас. Защо ли всъщност тая особа се нарича Изолда?

— Майка ѝ е била пламенна почитателка на Рихард Вагнер — обясни Йохан.

— Какво? — извика икономката. — Значи, на всичко отгоре тази Изолда е и извънбрачно дете?

— Нищо подобно. Майка ѝ е била омъжена.

— За Рихард Вагнер ли?

— Но не...

— А защо тогава той е поискал детето да бъде кръстено Изолда? Какво му е влизало в работата?

— Рихард Вагнер не е имал дори понятие за цялата тази история. Така е искала майката на госпожица Изолда.

— И бащата е знаел за това?

— Естествено. И той е обичал Вагнер.

Госпожа Кункел сви пълните си ръце в юмруци.

— С какво ли не съм се примирявала — каза глухо тя. — Но това е прекалено!

ВТОРА ГЛАВА

ГОСПОДИН ШУЛЦЕ И ГОСПОДИН ТОБЛЕР

Валеше сняг. Пред пощата на улица „Литценбургер“ спря голяма, внушителна лимузина.

Две момчета, които замеряха уличната лампа със снежни топки, прекъснаха уморителното си занимание.

— Най-малко дванайсет цилиндра — каза по-голямото.

— Недодялана каросерия — рече по-малкото.

След това двете цъфнаха пред колата, сякаш се касаеше най-малко за Умирация гладиатор или за Венера Милоска.

Господинът, който слезе загърнат в скъпа кожена шуба от недодяланата каросерия, приличаше горе-долу на заможен, редовно спортувал кабинетен учен.

— За минутка, Брандес! — каза той на шофьора.

След това влезе в сградата и потърси гишето за пратки „до поискване“.

Чиновникът тъкмо обслужваше някакъв младеж. Подаде му розово писъмце. Момъкът засия, изчерви се, понечи да свали шапка, отказа се от намерението си и бързо се изпари.

Господинът с кожената шуба и старшият пощенски чиновник се спогледаха усмихнато.

— Ех, че времена бяха! — каза господинът.

Чиновникът кимна утвърдително.

— А пък сега сме станали дърти магарета. Поне аз.

Господинът се засмя.

— Не бих желал да се изключвам от това число.

— Съвсем не сте още толкова стар — рече чиновникът.

— Но вече съм такова магаре — каза със задоволство господинът. — Впрочем има ли писмо за Едуард Шулце?

Старият пощенски чиновник затърси. Сетне подаде през гишето един дебел плик. Господинът пхна писмото в джоба на шубата си, благодари, кимна непринудено и си тръгна.

Двете хлапета все още стояха пред автомобила. Подлагаха шофьора на разпит. Той се потеше вече. Осведомяваха се дали е женен.

— Че нали тогава щях да имам венчален пръстен — рече наставнически той.

Хлапаците се разсмяха.

— Слушай, той ни будалка — каза по-голямото.

— Не бива да постъпвате така с нас — рече укорително по-малкото. — И баща ми го носи в джоба на жилетката си.

Когато господинът излезе от пощата, шофьорът бързо изскочи и отвори вратата на автомобила.

— Такива едни калпазани могат да закарат стар човек направо в болницата — рече смутено той.

Господин Шулце изгледа изпитателно малчуганите.

— Да обиколим ли заедно квартала?

Те кимнаха утвърдително и се умълчаха.

— Е, вмъквайте се тогава! — извика той.

Децата безмълвно се качиха в задната част на колата.

Пътуването започна.

— Ето го Артур! — каза голямото.

Малкото почна да чука по прозореца. Двете гордо замахаха с ръце. Артур спря, загледа недоумяващ след приятелите си и започна да им маха едва когато автомобилът беше свил вече зад ъгъла.

— Колко километра е изминала колата ви? — запита по-малкият.

— Нямам понятие — каза господин Шулце.

— Не е ли ваша? — запита по-големият.

— А, моя е.

— Има автомобил, пък не знае колко километра е изминал! — каза по-големият и неодобрително поклати глава.

По-малкият само рече:

— Туйто!

Господин Шулце отмести стъклото към шофьорската кабина.

— Брандес, колко километра е изминала колата?

— 60 350 километра.

— А пък изглежда нова-новеничка, като че ли ей сега е излязла от фабриката — вещо рече малкото момче. — Като стана голям, ще си купя точно такава.

— Ти никога няма да станеш голям — забеляза другото. — Престанал си да растеш.

— Ще порасна като чичо Готхолд. Него вратата не го побира.

— Таман пък ти! Ти ще си останеш джудже!

— Тихо! — каза господин Шулце. — Брандес, я спрете!

Господинът влезе заедно с двете момчета в една сладкарница. Каза им да си изберат нещо. По-малкото получи бадемов сладкиш, по-голямото — плодов дробс.

А за себе си господин Шулце купи най-обикновени захаросани бонбони. Продавачката неодобрително сбърчи нос.

Сетне Брандес откара малката компания обратно на улица „Литценбургер“. Двете момчета благодариха за всичко, слязоха и се поклониха дълбоко.

— Често ли се отбивате насам? — запита по-голямото.

— В такъв случай всеки ден ще си отваряме очите на четири — каза по-малкото.

— Само това липсваше! — промърмори под нос шофьорът Брандес и даде газ.

Двете момчета дълго гледаха след колата. Сетне бръкнаха в своите кесии със сладкиши.

— Фин човек — каза по-малкото. — Но от автомобили няма понятие.

* * *

Яденето им се беше усладило. Новата домашна помощница Изолда беше разтребила, без да удостои с поглед госпожа Кункел. Прислужникът Йохан се погрижи за пури и поднесе огън на господаря на дома. Дъщерята на Тоблер, госпожица Хилде, сложи на масата чаши за мока.

Икономката и прислужникът се приготвиха да си идат. На вратата Йохан запита:

— Да поръчате нещо, господин таен съветник?

— Пийнете чаша кафе с нас! Също и Кункел. И захапете една пура!

— Нали знаете, че не пуша — каза госпожа Кункел.

Хилде се засмя.

Йохан взе една пура. Тайният съветник седна.

— Разположете се, деца! Имам да ви съобщя нещо.

— Сигурно пак нещо оригинално — рече Хилде.

— Страхотия! — простена икономката. (Тя страдаше от предчувствия.)

— Тихо! — заповяда Тоблер. — Спомняте ли си, че преди месеци писах на заводите „Пуцбланк“ да организират конкурс?

Останалите кимнаха.

— Но вие не знаете, че след като беше обявен този конкурс, аз взех активно участие в него! А онова, което самият аз не знаех до днес сутринта, е удивителният факт, че съм спечелил втората награда в конкурса, организиран от собствената ми фабрика!

— Изключено! — каза Кункел. — Втората награда е спечелил някой си господин Шулце. И при това живее в пощенска кутия. Четох във вестника.

— Аха — промълви госпожица Хилде Тоблер.

— Не се ли досещате? — запита Йохан.

— То се знае — каза Кункел. — Господин тайният съветник пак се шегува.

Сега се намеси Хилде.

— Слушайте хубаво тогава! Баща ми ни казва, че е спечелил наградата. А във вестника пише, че печелившият се нарича Шулце. Какво следва да се заключи от това?

— Че вестникът лъже — каза госпожа Кункел. — Какво ли не става на тоя свят!

На останалите започна да им прилошава.

— Има още една, трета възможност — каза Тоблер. — А именно, да съм участвувал в конкурса под името Шулце.

— И това е възможно — призна госпожа Кункел. — Тогава човек лесно ще спечели. След като е шеф!

Тя се позамисли, а после строго додаде:

— Но в такъв случай вашите директори можеха да ви дадат първа награда.

— Кункел, човек би трябвало да ви гръмне с въздушната пушка — извика Хилде.

— И после да ви натъпче с градински риган и ябълки — допълни Йохан.

— Не съм заслужила такова нещо — каза задавена от сълзи старата дебела дама.

Йохан все още не се предаваше.

— Но директорите дават наградата на един човек, когото абсолютно не познават.

— Нали на господин тайния съветник!

— Обаче те не са знаели това! — извика извън себе си Хилде.

— Хубави директори — рече госпожа Кункел. — Да не знаят такова нещо! Ха!

И се удари по коляното.

— Край на дебатите! — извика тайният съветник. — Инак ще се покатеря върху корнизата за завесите.

— Ето на, какъв сте — каза Кункел на Йохан. — Да торможите така клетия господин таен съветник!

От яд Йохан глътна повече дим от пурата и се закашля. Госпожа Кункел злорадо се усмихна.

— В какво се състои втората награда? — запита Хилде.

Кашляйки, Йохан обясни:

— Десетдневен престой в грандхотел „Брукбойрен“. Отиване и връщане с влак втора класа.

— Предчувствувам ужасни неща — каза Хилде. — Ти възнамеряваш да минеш там за Шулце.

Тайният съветник потри ръце.

— Отгатна! Този път ще пътувам не като милионера Тоблер, а като някой си беден дявол на име Шулце. Най-сетне малко промяна. Най-сетне поне веднъж без обичайното лустро.

Той се въодушеви.

— Та аз вече почти забравих как изглеждат хората в действителност. Искам да строша стъклени похлупак, под който съм поставен.

— Като го чупи, човек може да се пореже — каза Йохан.

— Кога заминаваш? — запита Хилде.

— След пет дни. Утре започвам с покупките. Няколко евтини ризи. Няколко вратовръзки с готов възел. Един костюм — конфекция. И всичко е наред!

— Ако те пъхнат в дранголника като безделник, не забравяй да телеграфираш — помоли го дъщеря му.

Тайният съветник поклати отрицателно глава.

— Не се плаши, детето ми. Йохан ще пътува с мен. Той ще прекара десетте дни в същия хотел. Вярно, че ние няма да се познаваме и няма да разменим нито думица. Но той ще бъде около мен по всяко време.

Йохан седеше сломен на своя стол.

— Утре ще ви вземем мярка за няколко костюма при моя шивач. Ще изглеждате като пенсиониран велик херцог.

— Че защо? — запита Йохан.

Тайният съветник се изправи:

— Значи, предпочитате да останете тук?

— Но не — отвърна Йохан. — Щом като желаете, ще пътувам като велик херцог.

— Ще пътувате като състоятелен рентиер — отсече Тоблер. — Защо пък все на мен ще ми върви! В продължение на десет дни вие ще бъдете богат.

— И аз не знам кое би ми било по-приятно — каза дълбоко покрусен Йохан. — Значи, през цялото време не бива да ви заговарям.

— В никакъв случай. Господата от вашия кръг нямат работа с бедняк като мене. В замяна на това ще имате възможност да разговаряте с барони и с интернационални спортни величия. Вярно, ще ви трябва впрочем и скиорски екип.

— Не мога да карам ски — възрази прислужникът.

— Тогава ще се научите.

Йохан цял посьрна.

— Може ли поне понякога да идвам в стаята ви и да разтребвам?

— Не.

— Положително ще идвам само когато в коридора няма никого.

— Може би — каза тайният съветник.

— Онемях — заяви Кункел.

— Наистина ли? — запита Хилде. — Сериозно?

Тоблер махна с ръка.

— Празни обещания!

— Повече от петнайсет години съм в този дом — каза Кункел. — И постоянно става по нещо. Господин тайният съветник винаги се е

отличавал с прекалено много фантазия и е разполагал с прекалено много време. Но все пак никога досега не ми се е случвало толкова нещо! Господин таен съветник, вие сте най-възрастното дете, което познавам. То не е моя работа. Но ме вълнува. А при това докторът ми е забранил каквото и да било вълнение. Какъв смисъл има, че всяка година ме пращате на бани заради сърцето, когато, щом се върна, и представлението почва пак отначало? Сега пулсът ми е най-малко сто и двайсет в секунда. А кръвното налягане ми се качва чак в главата. И кон не би издържал това. Да можех поне да взимам табелите. Не, таблетките. Но ми засядат на гърлото. Много са големи. А пък във вода не бива да се разтварят. Тъй поне смятам. Защото тогава не действували.

Тя изтощена замлъкна.

— Страхувам се, че се отклонихте от темата — каза Хилде.

Тайният съветник добродушно се усмихна.

— Икономки, които лаят, не хапят — каза той.

ТРЕТА ГЛАВА

МАМА ХАГЕДОРН И СИН

Същия ден, приблизително по същото време, на улица „Момзен“ госпожа Хагедорн похлопа на вратата на своя наемател Франке. Не е приятно да си принуден да тропаш на чужди врати в собственото си жилище. Но това не винаги може да се избегне. И най малко тогава, когато една вдовица има голям син и малка пенсия и когато големият син не може да си намери работа.

— Влез! — извика господин Франке.

Той седеше до масата и преглеждаше тетрадките по диктовка.

— Мърльовци! — промърмори той. Епитетът се отнасяше за учениците му. — Тия хлапетии като че ли понякога седят на ушите си вместо на...

— Тихо, тихо! — рече госпожа Хагедорн. — Все едно че не съм чула това, което почти казахте. Искате ли да пиете чаша кафе?

— Две чаши — каза господин Франке.

— Четохте ли вече вестника?

Бузите на старата дама горяха.

Франке поклати отрицателно глава.

Тя сложи на масата един вестник.

— Отбелязаното с червено — каза гордо тя.

Когато се върна с кафето, наемателят рече:

— Синът ви е световен! Пак първа награда! В Брукбойрен е много хубаво. Минавал съм оттам при една екскурзия из Алпите. Кога започва пътешествието?

— Само след пет дни. Трябва набързо да му изпера няколко ризи. Това положително ще бъде пак някой от ония надуты хотели, дето всеки има смокинг. Само моето момче трябва да се мъкне със син костюм. Вече четири години го носи. Цял се е лъснал. Като тиган.

Учителят засърба кафето си.

— Впрочем кой по ред конкурс печели господин докторът?

Госпожа Хагедорн бавно се отпусна на едно от своите червени плюшени кресла, дадени под наем.

— Седмият! Най-напред, преди три години, беше онова голямо пътешествие по Средиземно море. Спечели го с двата реда, дето се римуваха. После две седмици в хотел „Палас“ край Шато Ньоф. То беше малко преди вие да се нанесете у нас. После пътуването до морските бани из Северна Германия. От конкурса на Транспортния съюз. После безплатното лечение в Пистиан. При това момчето съвсем не беше болно. Но такава нещо никога не може да навреди. После пътуването със самолет до Стокхолм. Дотам и обратно. И три дни престой на Шведските островчета. Миналата пролет четиринадесет дни в Ривиерата. Когато ви прати картичката от Монте Карло. А сега — пътуване до Брукбойрен. Алпите зиме, сигурно е великолепно. Толкова се радвам. Заради него. За през деня си има спортния костюм. Трябва пак да се поразведри. Бихте ли могли да му заемете дебелия си пуловер? Палтото му е малко тъничко за висока планина.

Франке кимна утвърдително. Старицата отпусна в скута си своите захабени от работа ръце, на които бе изброила седемте успеха на сина си, и се усмихна.

— Пощаджията донесе още днес сутринта писмото с безплатните билети.

— Безкрайна свинщина е това! — изръмжа под нос господин Франке. — Такъв един талантлив човек да не намира никъде работа! А фактически би трябвало...

— Тихо, тихо! — рече предупредително госпожа Хагедорн. — Днес той излезе отрано. Дали е научил? Пак искаше да се представя някъде.

— Защо не е станал учител? — запита Франке. — Сега щеше да бъде в някоя гимназия, да преглежда тетрадки за диктовка и да има сигурен доход.

— Рекламата винаги е била негова страст — рече тя. — И докторската му теза беше за това. За психологическите закони на въздействието на рекламата. След като завърши, на няколко пъти го назначаваха. Накрая с 800 марки месечно. Защото го биваше. Но фирмата банкрутира. — Госпожа Хагедорн стана. — Само че сега трябва най-сетне да накисна ризите.

— А пък аз — да прегледам тетрадките докрай — заяви господин Франке. — Дано само червеното мастило да стигне. Впрочем имам смътното чувство, че тия пакостници правят толкова грешки само за да ме вкарат преждевременно в студения гроб. За наказание утре ще им държа такова слово, че ще видят...

— Тихо, тихо! — каза старата жена, прибра отново вестника и бавно се отправи към кухнята.

* * *

Вече се смрачаваше, когато доктор Хагедорн се върна вкъщи. Беше изморен и премръзнал.

— Добър вечер — каза той и я целуна.

Тя стоеше до коритото, бързо избърса ръце и му даде писмото от заводите „Пуцбланк“.

— Знам — каза той. — Четох във вестника. Как ти се струва? Направо да излезеш от кожата си? А пък с назначението пак нищо не стана. Човекът заминава за Бразилия чак след половин година. И вече си имат заместник. Някакъв племенник на началника.

Младият човек застана до печката и започна да топли вкочанените си пръсти.

— Горے главата, момчето ми! — каза майка му. — Сега най-сетне ще заминеш на ски. Това е по-добре от нищо.

Той сви рамене.

— Следобед бях извън града, в заводите „Пуцбланк“. С градската железница. Господин директорът се зарадва извънредно много да се запознае лично с човека, спечелил първата награда, и ме поздрави за забележителните рекламни текстове, които съм измислил за техния прах за пране и за сапунените им люспи. Очаквали голям рекламен ефект. За съжаление нямали вакантно място.

— А защо изобщо си ходил там? — запита майка му.

Той замълча за миг. После каза:

— Направих едно предложение на директора. Вместо безплатното пътуване, фирмата му да ми отпусне една малка сума в брой.

Старата жена престана да пере.

— И както винаги разигра се обичайното представление — продължи той. — Невъзможно било. Условията били задължителни. Освен това Брукбойрен било очарователно кътче. Особено зиме. Желаел ми най-приятни забавления. Там съм щял да срещна най-отбраното общество от цял свят. И да съм му прател картичка с изглед. Той нямал време да пътува през зимата. Бил вързан като куче за синджир. Аз съм бил просто за завиждане.

— Обичайното представление ли? — запита майка му. — Често ли си постъпвал тъй?

— Не съм ти казвал нищо — рече той. — Ти си блъскаш главата как да свържеш двата края с твоите няколко гроша. А пък аз, изневиделица, току се понеса по географската карта. И ти разправят, че било безплатно! Как пък не! Всеки път, преди да замина, вдовицата Хагердорн моментално побягва към градската спестовна каса и изтегля оттам петдесет марки. Защото инак господин синът ѝ няма да има пари да си плати по пътя чаша кафе или една малка бира.

— Празниците трябва да се посрещат, както идват, момчето ми.

— Не работи и не унивай! — рече той. — Старата песен на нов глас.

Той светна лампата.

— Заводите „Пуцбланк“ са собственост на Тоблер, един от най-богатите хора под слънцето. Да можех да се добера някак до това старче!

— Хайде, хайде, не плачи — рече майка му.

— Или пък поне да можеше да заминеш с моя билет ти! През целия си живот не си ходила по-далеч от Шилдхорн и Вердер.

— Лъжеш като циганин — каза майка му. — Преди тридесет години бяхме с баща ти в Свинемюнде^[1]. А пък с тебе през 1910-а — в Харц. Когато имаше магарешка кашлица. За да сменим въздуха. Освен това бих желала да ти съобщя, че тази вечер ще идем на кино. Действието се развива по планините. Ще вземем билети някъде на първите редове и ще си представяме, че сме на Матерхорн.

— Приемам поканата с благодарност — отвърна той. — И ако е речено някога да стана крал на Англия, ще те удостоя с ордена на Жартиерата. Това ще бъде първият ми държавнически акт. Евентуално ще те въздигна в благородничка с наследствена титла. Ще зависи от тава, какво ще има за ядене тази вечер.

— Пача с пържени картофи — каза майка му.

— Уха! — извика господин доктор Хагедорн. — В такъв случай ще станеш дори Къмберлендска херцогиня. Това е стар, знатен род. Един от неговите предтечи е открил английския сос.

Хиляди благодарности! — каза госпожа Хагедорн. Ще вземе ли ваше величество за пътешествието синия си костюм?

— Естествено — рече той. — Това е един от най-блестящите костюми, съществували някога.

* * *

По-късно майка му опъна едно въже от дръжката на прозореца до горната панта на вратата и окачи на него да съхнат ризите на човека, спечелил седем конкурса. Сетне, под сянката на капещите ризи, те ядоха на кухненската маса пача с пържени картофи. После старата жена занесе на учителя Франке чай, чиния и прибори за ядене. И накрая майка и син се отправиха към киното. То се намираше на една заснежена странична уличка и носеше гръмкото название „Виктория Палас“.

— Две места в специалните ложи — поиска Хагедорн.

— За съжаление нямаме специални ложи — каза госпожицата на касата.

— Глупава работа! — рече той. — Ах, колко неприятно за нас! Това променя положението из основи! Какво ще кажеш, мила лельо, не е ли по-добре при тези обстоятелства да си вървим вкъщи?

— Ах, не — каза майка му. — Щом като съм дошла в Берлин на гости, искам и аз да видя нещо.

Докато казваше това, тя тихомълком тикна в ръката му марка и петдесет пфенига.

Госпожицата се замисли.

— Вземете места до оркестъра.

— Не става. Немузикални сме — каза той. — Знаете ли какво, дайте ни на втори ред.

— Но тия места са съвсем напред.

— Тъкмо тъй — забеляза с достойнство старата дама. — Ив Перлбергския театър сядаме на първите места. Ние вземаме винаги

първите места.

— Чичо ми е капитан в пожарната команда — обясни доктор Хагедорн и кимна на госпожицата. — Той може да си позволи такова нещо.

Сетне хвана под ръка майка си и двамата влязоха с отмерени крачки в тъмната зала.

[1] Свинемюнде — курортно градче на Балтийско море — Бел.ред. ↑

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

ПОКУПКИ НА СТАРО

На следния ден тайният съветник Тоблер нареди да го откарат с автомобила в северната и после в източната част на Берлин. Набавяше си екип за експедицията. Вратовръзките — екземпляри с праисторически вид — взе в Темпелхоф. Ризите купи на Ландсбергската алея. Това бяха три фланелени ризи на невъзможни райета. Освен тях, две пожълтели ризи от мако, няколко колосани нагръдници, два чифта маншети и комплект никелирани бутинели, които представляваха четирилистна детелина.

На „Нойе Кьонигщрасе“ той купи — необичайно евтино поради ликвидация на магазина — чифт вълнени чорапи. А на „Мюнцщрасе“ — груби туристически обувки от говежда кожа. В деня на заминаването най-сетне си набави и костюм! Това стана зад Силезийската гара. На „Фрухтщрасе“. Магазинът се намиреше в мазето. Трябваше да се слиза шест стъпала надолу.

Вехтошарят — брадат старик — просна на тезгяха няколко от своите съкровища.

— Почти необличани — каза колебливо той.

Най-напред Тоблер видя един избелял вълнен фрак и доста се изкуши да го вземе. От друга страна, обаче фракът все пак не беше най-подходящият костюм за тридесетсантиметров току-що паднал сняг.

До него бе проснат светлокафяв спортен костюм. На малки карета и на големи мазни лекета. А в съседство с него — костюмът, който Тоблер в края на краищата избра. Преди години платът беше имал виолетов цвят. На светли райета. Но времето тече.

— Отвратително хубаво — каза Тоблер. — Колко струват тия одежди?

— Осемнайсет марки — отвърна старикът. — Последна цена.

Тайният съветник взе сакото от закачалката и го облече. В плещите му беше тясно. Ръкавите — прекалено къси.

— Вземете фрака! — посъветва го старецът. — Струва двайсет и две марки, но четирите марки разлика си заслужават. Платът е по-добър. Няма да съжалявате.

— Нямате ли огледало? — запита Тоблер.

— В задната стая — рече старикът.

Отидоха в задната стая. Миришеше на зеле. Тайният съветник впери поглед в огледалото, успя все пак да се познае и без да ще се разсмя.

— Харесвам ли ви? — запита той.

Търсейки опора, вехтошарят посегна към брадата си.

— Вземете фрака!

Тоблер остана непоколебим.

— Ще взема виолетовия модел — отвърна той. — За изненада е.

— Колкото за това — става — рече старикът.

Тоблер облече пак своите дрехи и плати. Вехтошарят уви костюма в кафява амбалажна хартия и изпрати клиента си до вратата. Преди да отвори, той опипа шубата на Тоблер, духна нещо в яката от видрова кожа и каза:

— Желаете ли да продадете палтото? Може би бих го взел. Давам сто и двайсет.

Тайният съветник поклати отрицателно глава.

— Фракът ви се видя твърде скъп — продължи старецът. — Нямате пари. На богатите това се случва по-често, отколкото могат да си представят бедните. Е, добре. Сто и петдесет. В брой, на ръка! Обмислете!

— Спомен ми е — рече дружелюбно Тоблер и си тръгна.

Вехтошарят го съпроводи с поглед и тогава видя тежката кола и шофьора, който старателно отвори вратата.

Автомобилът потегли. Старикът сложи още един брикет в печката и пристъпи към птичия кафез, окачен на стената зад тезгяха.

— Ти разбра ли нещо? — запита той малкото жълто канарче. — И аз не разбрах.

* * *

Кабинетът на Тоблер бе придобил застрашителен вид. Наред с новите покупки имаше вещи, които тайният съветник беше открил на тавана, в прашни сандъци и в скърцащи скринове. Чифт ръждясали кънки. Един топъл пуловер, добил вече вид на болен от шап. Ръчно плетено яркочервено скиорско кепе с пискюл. Старомодно мъхнато палто, на сиви квадрати, поне от времето на кръстоносните походи. Кафяв каскет. Чифт наушници от черно кадифе с подвижна пружинена лента. Плетен куфар, изслужил отдавна службата си. И чифт вълнени топлинки за китките, изпратени на запасния лейтенант Тоблер навремето, в окопите.

Тоблер почти не можеше да откъсне поглед от тая гледка. Най-сетне той отиде в зелената ъглова стая. Там Йохан намусено пробваше костюмите, за които преди четиринадесет дни му беше взел мярка най-добрият шивач в Берлин. Последните дребни дефекти бяха отстранени и търговският шеф на световноизвестната фирма, който си беше дал труд да дойде лично до вилата в Груневалд, не пестеше възторжените си възклицания.

Йохан стоеше пред стенното огледало с вид на невинен подсъдим. Оставяше се да му обличат едно след друго жилетките, смокинга, скиорското яке и фрака, сякаш бяха усмирителни ризи.

Когато добродушният побелял прислужник застана най-сетне — широкоплещест и строен — облечен във фрак, това възхити милионера.

— Йохан! — извика той. — Приличате на посланик! Просто не вярвам, че някога ще посмея пак да ви накарам да лъснете обувките ми.

Прислужникът се извърна.

— Грехота е, господин таен съветник. Вие хвърляте направо пари през прозореца. Отчаян съм. Шивачът каза, че — ако му разрешават да отбележи — такова нещо не му се е случвало още.

— Вие си приказвате каквото си знаете — рече прислужникът.

Господинът не можа да оспори това, а след това се сбогува.

Когато той излезе, Йохан запита тайния съветник.

— Впрочем, стават ли в Брукбойрен костюмирани балове?

— Естествено. В подобни зимни хотели непрекъснато става по нещо.

Йохан съблече фрака.

— Да не искате да се маскирате? — запита смаян Тоблер. — Като какъв?

— Като прислужник! — каза Йохан, докато обличаше ливреята си.

* * *

След вечеря тайният съветник помоли останалите да го последват. Дъщеря му, госпожа Кункел и Йохан колебливо го придружиха. Той отвори вратата на работния си кабинет и светна лампата. Непосредствено след това се възцари едноминутно мълчание. Часовникът на писалището цъкаше.

Кункел първа се осмели да влезе в стаята. Бавно се приближи до някогашния виолетов костюм от „Фрухтщрасе“. Опипа го предпазливо, сякаш се опасяваше, че може да я ухапе. Потръпна от ужас и се извърна към раираните фланелени ризи. Вдигна от един стол колосаните маншети, изгубила ума и дума, впери поглед в четирилистните бутинели.

Колосаните нагръдници я съсипаха окончателно. Тя изпъшка и се отпусна на едно кресло, седна с цялата си тежест върху кънките, които бяха оставени там, подскочи уплашено, огледа се объркана и каза:

— Няма да го преживея!

— Правете каквото щете! — рече Тоблер. — Но преди това опаковайте, моля, всички тия неща в плетения куфар.

Тя вдигна енергично ръце нагоре.

— Никога, никога!

Тоблер пристъпи към вратата.

— Тогава ще повикам някоя от прислужничките.

Госпожа Кункел се предаде. Издърпа плетения куфар масата и се залови да опакова.

— И скиорската шапчица ли?

Тайният съветник кимна сурово.

На няколко пъти тя затваря очи за малко, за да не бъде принудена да вижда какво прави.

Хилде каза:

— В другиден ще си бъдеш пак вкъщи, мили татко.

— Откъде — накъде?

— Ще те изхвърлят като мръсно коте.

— Радвам се, че ще отпътувам и аз — каза Йохан. — Може би трябваше да се снабдим с револвер. За да можем да се защитаваме по-добре.

— Не ставайте смешни — рече Тоблер. — Наградата, която спечелих, би могла да се падне като нищо на някой, който цял живот се облича така, както ще се обличам аз в продължение на десет дни! Какво щеше да стане тогава!

— И него щяха да изхвърлят — каза прислужникът. — Само че той нямаше да бъде изненадан от това!

— Е, сега вече наистина възбудихте любопитството — заяви накрая тайният съветник. — Ще видим кой ще излезе прав.

Почука се.

Влезе новата прислужница Изолда.

— Господин генералният директор Тидеман чака долу в салона.

— Идвам веднага — каза Тоблер. — Той иска да ми докладва. Като че ли ще заминавам на околосветско пътешествие.

Изолда си отиде.

— А при това в другиден пак ще си бъдеш у дома — рече Хилде.

— Баща ѝ спря до вратата.

— Знаете ли какво ще направя, ако ме изхвърлят?

Заинтригувани, всички впериха погледи в него.

— Тогава ще купя хотела и ще изхвърля тях!

* * *

Когато излезе и Йохан, Хилде веднага вдигна слушалката и поръча бърз разговор с Брукбойрен.

— Не остава друг изход — каза на Кункел тя. — Инак утре вечер светът ще пропадне.

— За съжаление господин баща ви се е смахнал — каза икономката. — Може би дори по-отдавна, само че на нас не ни е правело впечатление. Какви вратовръзки. Дано да се пооправи пак.

Хилде сви рамене.

— Щом ми дадат разговора, няма да пускате в стаята никого! Освен през трупа ви.

— Дори тогава не! — увери я смело госпожа Кунке и натъпка в плетения куфар противното старо мъхнато палто.

Малко по-малко помещението започна да добива отново обичайния си изискан вид.

— На какво ли не е свикнал човек с него — каза икономката. — Спомняте ли си още как преди две години в операта — как се казваше де — задигна палката на диригента? Тайният съветник седеше точно зад капелмайстора, който дирижираше толкова хубаво. А горе на сцената лежеше в легло една болна госпожица и приятелката ѝ донесе маншон, защото ръцете ѝ мръзнаха... И точно тогава пръчицата изчезна! Диригентът се извърна уплашено, а публиката се пръсна от смях. При това представлението съвсем не беше комично! И всичко това заради някакъв си бас.

Хилде нетърпеливо поглеждаше към телефона.

— Дано генералният директор го задържи достатъчно дълго.

— Че телефонирайте тогава, след като господин тайният съветник замина!

— Сега или никога — каза Хилде. — Всъщност това изобщо не ми влиза в работата. Баща ми е достатъчно възрастен. Почвам да се чувствам виновна.

Кункел пристегна ремъците на куфара.

— Малко дете е той! Не знам каква е причината. Инак е умен човек. Нали? И толкова мил и благороден. Но внезапно го прихващат. Може би чете прекалено много. Това трябва да е крайно вредно. И ето ти на докъде го докара! Да заминава сега за Алпите като бедняк.

Телефонът иззвъня.

Хилде се втурна към писалището. Беше „Брукбойнрен“. Обаждаше се централата на хотела.

Хилде поиска директора. Мина известно време. След това Хилде каза:

— Директорът на грандхотела ли е насреща? Много ми е приятно. Изслушайте ме, моля! Утре вечер при вас пристига човекът, който е спечелил наградата на заводите „Пуцбланк“.

Директорът заяви, че бил ориентиран и че за него това щяло да бъде удоволствие.

— Всъщност предварителната радост винаги е най-добрата — каза Хилде. — За съжаление този гост ще ви създаде главоболия. Той ще се яви при вас като бедняк, макар че е милионер. Дори мултимилионер.

Директорът благодари хиляди пъти за указанието. Сетне запита по каква причина един мултимилионер е решил да играе ролята на бедняк.

— Просто приумица — каза Хилде. — Иска да проучва хората. Да изучи из основи техния морал. Аз съм му много близка и държа да не го засегнат. Той е дете, разбирате ли? В никакъв случай не бива да узнае, че сте предупредени. Трябва да живее с убеждението, че го смятате за бедняк и въпреки това се отнасяте с него тъй, както е свикнал.

Директорът каза, че това щяло да се нареди някак. След това запита има ли тайнственият гост някакви привички, които биха могли тактично да се вземат под внимание!

— Чудесна идея — рече Хилде. — И тъй, внимавайте. Свикнал е през ден да го масажират. Събира пощенски марки. Вечер в леглото му трябва да има топла тухличка. Най-много обича говеждо с фиде или друга домашна храна. Към напитките е по-придирчив. Особено обича френски коняк... Още ли?

— Котки! — каза госпожа Кункел, която фанатично охраняваше вратата.

— Имате ли сиамски котки? — запита Хилде. — Не? Доставете му няколко! За стаята. Утре ще ви преведа хиляда марки.

Директорът на хотела каза, че си е отбелязал всичко. Естествено не ставало и въпрос за заплащане. Хотелът щедро щял да отпусне необходимото. Пък и ако се изключели сиамските котки, програмата била детинска работа. Но все пак и сиамските котки...

— Тайният съветник идва — прошепна възбудено госпожа Кункел.

— Дочуване — рече Хилде и остави слушалката.

* * *

Брандес ги откара до Анхалтската гара. Хилде и Кункел отидоха с тях. Тоблер обичаше да се размахват кърпи в негова чест.

— Драги Йохан — каза в автомобила той, — не забравяйте какво наредих. В Мюнхен ще отседнем за няколко часа в „Регина“. Утре аз се превръщам в господин Шулце. Вие ще имате грижата да набавите една картонена кутия и да отнесете на пощата костюма, който нося сега, бельото, чорапите и обувките. Аз ще напусна мюнхенския хотел с моята шуба. Ще вземем такси. В таксито ще облека мъхнатото палто на Шулце. А вие ще вземете коженото палто на Тоблер. Като ваше. От Щарнбергската гара нататък вече не се познаваме.

— Ще ми позволите ли поне да отнеса куфара ви до влака? — запита Йохан.

— Това мога и сам — каза Тоблер. — Впрочем от Мюнхен нататък ще пътуваме в различни купета.

— Криминална история от най-чиста проба — заяви Хилде.

След известно време госпожа Кункел запита:

— Как ли ще издържате само, господин таен съветник? Без масаж. Без коняк. Без топла тухличка. Без домашна кухня. И без котките си в спалнята.

Тя дяволито щипна Хилде над лакътя.

— Престанете веднъж завинаги! Тия стари, любими привички отдавна са ми дошли до гуша. От все сърце се радвам, че най-сетне веднъж ще мога да се отърва от тях.

— Тъй, тъй — каза госпожа Кункел и лицето ѝ доби едно от най-глупавите си изражения.

* * *

Пристигнаха на перона доста късно. Имаше само толкова време, колкото да си напомнят няколко излишни неща. И преди да се качи във влака, Йохан трябваше да даде на Хилде най-тържествена и свята клетва, че поне всеки втори ден ще праща подробен доклад. Той обеща и се качи във вагона.

След това влакът потегли. Хилде и госпожа Кункел извадиха носните си кърпички и започнаха да махат. Тайният съветник доволно кимаше. Следващите вагони вече се плъзгаха покрай изпращачите. И

една дребна стара жена, която ситнеше покрай влака, се сблъска с Хилде.

— Нали ще се пазиш! — извика някакъв млад човек, който се беше надвесил от един прозорец.

— Ти само се върни пак, момчето ми! — отвърна старата жена и го заплаши с чадъра си.

— Довиждане! — извика още той.

Хилде и младият човек се погледнаха бегло.

Сетне отмина и последният вагон. С грохот и пухтене бързият влак Берлин-Мюнхен пое нощния си път. Отново валеше сняг. Можеше да се види съвсем ясно от перона.

ПЕТА ГЛАВА

ГРАНД ХОТЕЛ „БРУКБОЙРЕН“

Гранд хотелът в Брукбойрен е хотел с редовни посетители. Или вече си редовен посетител или пък ставаш. Други възможности почти няма.

Естествено може да се случи някой изобщо да не попадне в грандхотела. Но да живее някой там един-единствен път и след това никога вече е направо изключено.

Колкото и да са различни иначе помежду си, всички редовни посетители имат пари. Всеки от тях може да си позволи — нека ми бъде разрешено това дръзко сравнение — да събере под една шапка Алпите и една стая с бяла кахлена баня.

Още през последните дни на лятото започва кореспонденцията между Берлин и Лондон, между Париж и Амстердам, между Рим и Хамбург. Всеки се обажда на миналогодишните си партньори за бридж. Всеки се уговаря да попадне по едно и също време с обичайните си приятели от курса по ски. А през зимата става свиждането.

На редовните посетители съответствува един извънредно постоянен персонал. Учителите по ски естествено си остават същите. Те и без това живеят в Брукбойрен. Основното им занятие е земеделие или стругарство, или търговия в мрачни, схлупени магазинчета, където се продават пощенски картички, цигари и странни сувенири за курортистите.

Но и келнерите, и готвачите, и хората от винарската изба, и барманът, и шофьорите, и счетоводителите, и учителите по танци, и музикантите, и камериерките, и прислужниците се завръщат в началото на сезона от околните градове в грандхотела с такава точност, с каквато пада снегът. Само личната кончина се счита за донейде извинителна причина.

Управителят на предприятието, господин Кюне, заема този пост от десет години. Вярно е, че той предпочита да се намира сред божиата

природа, вместо да упражнява хотелиерския си занаят. Но нима не е прав? Той е превъзходен скиор. След закуска изчезва нейде из планините и се завръща по здрач. Вечер танцува с дамите от Берлин, Лондон и Париж. Ерген е. Редовните посетители биха чувствували остро липсата му. Сигурно ще остане директор още дълго. Поне дотогава, докато може да танцува. И при условие че не се ожени.

Въпреки това хотелът функционира безупречно. Това се дължи на главния портиер Полтер. Той обича грандхотела като свое собствено дете. А пък що се отнася до възрастта, действително би могъл да му бъде татко.

Освен богато галонираната ливрея, той има бели мустаци, обширни езикови познания и забележителни дюстабани. Неговото високоразвито чувство на справедливост му пречи да прави забележима разлика между гостите и служещите. Еднакво строг е и с едните, и с другите.

Тъй стоят нещата... Само момчетата от асансьора се сменят често. Това няма нищо общо с характера им, а единствено с факта, че те от професионална гледна точка възмъжават твърде бързо. А четиридесетгодишни момчета за асансьор не биха правили много благоприятно впечатление.

* * *

Две неща са абсолютно необходими за един зимен спортен хотел: сняг и планини. Без тия две неща, та дори и само без едното от тях, е абсурдно да помислиш да ставаш зимен спортен хотел.

Освен снега и планините, макар и не тъй абсолютно наложителни, са нужни естествено и някои други предмети. Например един или няколко глетчера. Едно замръзнало и по възможност по-усамотено планинско езеро. Няколко тихи горски параклиса. Високо разположени, труднодостижими планински краварници с ухание на обор, шезлонги, разрешение за продажба на спиртни напитки и приятна гледка. Безмълвни, заснежени елхови гори, гдето на бродещия се отдава възможност да се плаши от падащи клони. Вледенен водопад, подобен на огромен кристален полилей. Уютна, добре отоплена поща в близкото селце. И ако може да се нареди някак, лифт,

който да закара любителя на природата чак над облаците на някой от сияещите върхове.

Там, горе, от щастие и от красивата гледка, човек изгубва и последния остатък от разсъдъка си, завързва за обувките си ски и се понася стремглаво през навети преспи и снежен прах, през ледени бабунки и засипани огради на пасища, със скокове, завои, обръщания, падания и спускане „шус“ към долината.

Стигнали долу, едни отиват на следобеден чай в зимния хотел. А други биват отнесени на лекаря, който гипсира счупените им крайници и нарежда куфарите на пациентите да бъдат прехвърлени от хотела в слънчевата му частна клиника. По този начин, първо, лекарите изкарват своето препитание. И второ, в хотела се освобождават стаи за новопристигнали гости. *Natura non facit saltus*^[1].

Ония туристи, които са се завърнали здрави и читави в хотела, си поръчват кафе и сладкиши, четат вестници, пишат писма, играят бридж и танцуват. Те вършат всичко това, без да са се преоблекли. Още са със сините си норвежки анцузи, пуловерите, шаловете и тежките, подковани обувки. Ако има някой облечен добре, то той е келнер.

Но влезете ли в хотела по-късно, по време на вечеря или пък след това, в първия миг изобщо няма да можете да се оправите. Гостите са вече други. Само имената им все още са като предишните.

Господата се перчат във фракове и смокинги. Дамите пристъпват или се носят ефирно с вечерни рокли от Берлин, Лондон и Париж, излагат на показ официално допустимата част от чаровете си и пленително се усмихват. Тъй някое от русокосите хлапета, което сте видели да смазва ските си горе, край Мартинскогел, гледано на електрическа светлина се оказва вълнуващо красива, възхитително облечена госпожица.

Тази приказна смяна между деня и вечерта, между спорта и официалния бал, между режещия зимен въздух и нежния парфюм, е най-странното преживяване, което зимният хотел създава на своите гости. Природата, чиято липса е чувствувана дълго, и цивилизацията, чиято липса не може да се понася продължително, тук са в хармония.

Има хора, на които това не се харесва. То е въпрос на вкус. А има и хора, които не могат да си го позволят. Това е вече въпрос на пари.

* * *

В грандхотел „Брукбойрен“ очакваха тайнствения мултимиллионер, за когото бе съобщено по телефона. Той щеше да пристигне само след няколко часа. Директорът, господин Кюне, бе отказал да участва в един излет със ски до Щифел-Йох. Извънредните положения изискват необичайни жертви. И двамата Марек, син и дъщеря на един каменовъглен магнат от Бохемия, бяха тръгнали сами със Съливан — английски колониален офицер, който прекарваше всяка от европейските си отпуски в Букбойрен. Без него! Без Карл Смелия, както го наричаха постоянните гости! Ужасно!

Откак беше минал обядът, той току тичаше от единия до другия край на хотела, наблюдаван с неодобрителен поглед от портиера Полтер. Сякаш искаше в един-единствен ден да засвидетелствува на предприятието цялото усърдие, което му дължеше.

Беше осведомил целия персонал още в ранна утрин. (В залата с верандата, където закусваха служещите, преди първите курортисти да излязат от стаите си.)

— Слушайте сега! — беше им казал той. — Тая вечер пристига един особено тежък случай. Някакъв бедняк, който спечелил конкурс. Затова той ще получи от нас храна и подслон. От друга страна, обаче той съвсем не е бедняк. А първокачествен милионер. И освен това едно голямо дете. Не освен това. Детето е самият той. По тази причина иска да опознае хората. Просто дивотия! Но ние ще му изкараме детинщините през носа. Ясно ли е?

— Не — бе заявил категорично служителят от винарската изба. И другите се бяха изсмели.

Смелия Карл беше направил опит да се изясни:

— Нашият беден милионер ще бъде настанен в апартамент №7. Моля всеки да си набие в главата това! Ще бъде обслужван царски. И най-много обича говеждо с филе. Все пак той не бива да забелязва, че знаем кой е. Пък и ние не знаем. Разбрано ли с?

— Не — бе отговорил барманът Джони.

Директорът беше почервенял.

— За да се разберем най-сетне по-добре, предлагам следното: който се раздрънка, ще изхвъркне!

И след тия думи беше излязъл.

Сиамските котки пристигнаха следобед. От един мюнхенски магазин за животни. С куриер и с подробни наставления за употреба. Три мънички котки! Те подскачаха весело нагоре-надолу из апартамент №7 боричкаха се нежно, татуираха камериерката и само след един час успяха да ликвидират две завеси и едно канапе, покрито с гоблен.

Портиерът чичо Полтер започна да събира пощенски марки. Обширната кореспонденция на редовните гости облекчаваше задължението му. Беше натрупал вече в чекмеджето си марки от Ява, Гвинея, Кейптаун, Гренландия, Барбадос и Манджуко.

На масажиста беше поръчано да дойде на следната сутрин. Бутилка коняк, истинско френско производство, красеше мраморната плоча на нощната масичка. Тухличката, която вечер, стоплена и увита във вълнени кърпи, щеше да се оставя в долния край на леглото, също беше намерена. Представлението можеше да започне!

През време на следобедния чай в залата на хотела Смелия Карл научи една потресаваща вест: постоянните курортисти знаеха вече всичко! Първа госпожа Щилгебауер, мощната съпруга на един държавен секретар, спипа директора и поиска да научи от него името на бедняка богаташ. После, докато прекосяваше салона за бридж. Кюне беше нападнат вкупом от всички играчи и разпитван за неподозирани подробности. И накрай, по стълбите към първия етаж, му препречи пътя жадната за завоевания женена виенчанка госпожа фон Малбре и се заинтересува за възрастта на милионера.

Кюне неучтиво направи кръгом и се втурна към портиера Полтер, който, застанал зад своята маса при входа на хотела, тъкмо продаваше доста голяма партида картички с изгледи. Наложил се директорът да почака. Най-сетне дойде и неговият ред:

— Просто дивотия! — процеди през зъби той. — Гостите вече знаят. Персоналът трябва да се е раздръннал.

— Не, не персоналът — каза чичо Полтер. — А барон Келер.

— А откъде знае баронът?

— От мен, разбира се — каза чичо Полтер. — Но аз изрично го замолих да не казва никому.

— Вие отлично знаете, че той бръщолеви без мярка! — каза разярен Кюне.

— Точно затова му и казах — отвърна портиерът.

Директорът поиска да отговори нещо. Но тъкмо в този миг отвън дойде мистър Бриан, целият в сняг и с ледени висулки по брадата, и поиска ключа, пощата и вестниците. Този път чичо Полтер бе по-бавен от обикновено.

Когато Бриан си отиде, Кюне изръмжа:

— Да не сте подлудял?

— Не — каза портиерът и грижливо нанесе нещо в своя бележник.

Смелия Карл с мъка успя да си поеме въздух.

— Ще бъдете ли така добър да ми отговорите?

Чичо Полтер се протегна. Той беше по-висок от директора. Тоест: в действителност беше по-нисък. Но зад портиерската му маса имаше подиум. И може би само затова Полтер беше толкова строг. Може би без този подиум той би бил свършено друг човек. (Но то е всъщност само предположение.)

— Постоянните гости трябваше да бъдат уведомени — каза той. — По това няма спор. Първо, барометърът спада и ако няколко дни не могат да карат ски, хората ще станат кисели. Милионерът представлява великолепно разнообразие. Второ, по този начин се избягват всякакви оплаквания. Я бъдете така добър и си представете, че гостите вземат и изпъдят човека, защото го смятат за бедняк! Той би могъл направо да съсипе хотела ни. Има достатъчно пари, нали?

Смелия Карл се извърна и отиде в кабинета си.

А портиерът поздрави скиорския курс за напреднали. Те бяха тръгнали от Пихелщайн за Санкт Килиан с Алоис Мурн и бяха пропуснали последния автобус, защото маркиза ди Фиори по недоглеждане беше налетяла върху оградата на един ловен участък. Наистина не се беше случило нищо. Но дамата се беше разплакала истерично наскоро полето. И сега всички се прибираха премръзнали, изморени, и краката им се преплитаха.

Алоис Мурн намигна на портиера и чичо Полтер леко му кимна с глава. Те бяха единодушни: тия хора имаха едно единствено извинение.

Бяха богати.

[1] Природата не прави скокове (лат.) ↑

ШЕСТА ГЛАВА

ДВЕ НЕДОРАЗУМЕНИЯ

Бързият вечерен влак от Мюнхен спря в Брукбойрен. Тридесет души кръгло слязоха и изненадани затънаха до колене в току-що навалялия сняг. Избухна смях. От фургона катурнаха големи куфари гардероби. Влакът продължи пътя си. Носачи, хотелиерски шофьори и прислужници се заеха с багажа и го отмъкнаха вън, на площада пред гарата. Новопристигналите газеха след тях в дълбокия сняг и доволни се качваха в чакащите автобуси и в конските шейни.

Господин Йохан Кеселхут от Берлин угрижено погледна към един бедно облечен възраст човек, застанал самотен сред дълбокия сняг с изтъркан плетен куфар в ръце.

— В грандхотела ли отивате? — запита един шофьор.

Господин Кеселхут се качи колебливо в автобуса. Наоколо ечаха автомобилни клаксони и камшични удари. Сетне площадът пред гарата отново опустя.

Само бедният човек не помръдна от мястото си. Той вдигна поглед към небето, усмихна се като дете на блестящите звезди, пое си дълбоко дъх, вдигна плетения куфар на лявото си рамо и тръгна бодро по селската улица. Нямаше нито тротоар, нито платно, нямаше нищо друго освен сняг. Отначало бедният човек се опита да върви по широките гладки следи на автобусните гуми. Но се подхлъзна. Сетне нагази с десния си крак в една снежна пряспа — предпазливо, сякаш влизаше в баня, която беше възможно да се окаже прекалено гореща — и решен на всичко, закрачи напред през нея. При това си подсвиркваше с уста.

Уличните лампи бяха нахлупили високи бели снежни шапки. Градинските огради бяха завеяни със сняг. По заснежените покриви на ниските планински къщи имаше големи камъни. На господин Шулце му се струваше, че чувствава планините, които се простираха невидими в нощния мрак.

Впрочем той си подсвиркваше: „Дошъл е вече месец май.“

* * *

Спирачките на автобуса изскърцаха и той спря. Неколцина прислужници свалиха куфарите от покрива му. Пиколото отвори едното крило на вратата и отдаде чест. Късните гости влязоха в хотела.

Чичо Полтер и директорът се поклониха и казаха:

— Приветствуваме ви от сърце с добре дошли!

Залата беше пълна с любопитни. Те очакваха вечерята и чудака и сами по себе си представляваха тържествена гледка.

Една съпружеска двойка от Саксония („Хемницки трикотаж“) и една расова дама от Полша бяха придружени веднага от разпоредителя до асансьора, тъй като бяха предплатили за стаите си. Останаха господин Йохан Кеселхут и един млад човек с очукан куфар и изтъркано есенно палтенце. Кеселхут поиска да отстъпи реда си на младия човек.

— В никакъв случай — каза младият мъж. — Аз не бързам.

Господин Кеселхут благодари и сетне се обърна към портиера.

— Бих желал да получа хубава, слънчева стая. С баня и балкон.

Директорът каза, че вече няма много голям избор. Чичо Полтер се зае да изследва плана на хотела — приличаше на стратег с болен черен дроб.

— Цената не играе роля — заяви Кеселхут.

При това той се изчерви.

Портиерът се направи, че не е чул забележката му.

— Стая 31 е още свободна. Тя положително ще ви хареса. Бихте ли попълнили, моля, адресния формуляр?

Господин Кеселхут взе предложената му писалка подпря се на масичката и грижливо нанесе своите данни.

Сега погледите на всички останали се приковаха окончателно върху младия човек и започнаха изпитателно да оглеждат жалкото му палто. От възмущение Кар Смелия се окашля.

— С какво можем да ви услужим? — запитва директорът.

Младият човек сви рамене, усмихна се нерешително и каза:

— А бе то, работата с мен е една такава... Казвам се Хагедорн и спечелих първа награда от конкурса в заводите „Пуцбланк“. Надявам се, че сте в течение.

Директорът се поклони отново.

— Разбира се, че сме в течение — каза многозначително той. — Приветствувам ви с добре дошли под нашия покрив! За нас ще бъде чест да направим престоя ви колкото може по-приятен.

Хагедорн се слиса. Огледа се и забеляза, че гостите с вечерни облекла любопитно са втренчили в него очи. Господин Кесулхут също беше вдигнал глава.

— Коя стая беше предвидена впрочем за господин Хагедорн? — запита Кюне.

— Смятам да му дадем апартамент №7 — каза портиерът.

Директорът кимна утвърдително. Прислужникът грабна куфара на Хагедорн и запита:

— Къде са големите куфари на господина?

— Никъде — отвърна младият човек. — Какво ли няма на тоя свят!

Портиерът и директорът се усмигнаха сладко.

— Сега вие положително ще искате да смъкнете от себе си праха от пътуването — каза Карл Смелия. — Да ви очакваме ли после за вечеря? Има говеждо с фиде.

— Това съвсем не би могло да бъде пречка — каза младият човек. — Но аз съм сит.

Господин Кеселхут отново вдигна поглед от адресния си формуляр и опули очи. Прислужникът взе ключа и се упъти с куфара към асансьора.

— Но все пак след това ще ви видим, нали? — запита с подкупваща настойчивост директорът.

— Естествено — каза Хагедорн.

Сетне си избра една цветна картичка, поиска пощенска марка, плати и двете, макар че портиерът обеща да ги запише по сметка и поиска да се отдалечи.

— Докато не съм забравил — каза бързо чичо Полтер. — Интересувате ли се от пощенски марки?

Той извади плика, в който беше запазил чуждестранните марки, и просна пъстрото великолепие пред младия човек.

Хагедорн се вгледа в лицето на стария портиер. После учтиво подложи на бегъл преглед пощенските марки. Нищичко не разбираше от тях.

— Нямам деца — каза той. — Но все някой ден може да имам.

— И тъй, да продължавам ли да събирам? — запита чичо Полтер.

Хагедорн прибра марките.

— Събирайте — рече той. — То поне не е опасно.

След това, воден от сияещия директор, той се отправи към асансьора. Постоянните гости, покрай чиито маси мина, втренчено го изгледаха. Той тикна ръце в джобовете на палтото си и на лицето му се изписа упоритост.

Господин Кеселхут, загубил напълно присъствие на духа, остави настрана своя попълнен формуляр.

— От къде на къде събирате за този господин пощенски марки? — запита той. — И защо се готви в негова чест говеждо с фиде?

Чичо Полтер му подаде ключа и каза:

— Странни хора има на тоя свят. Този млад човек например е милионер. Бихте ли сметнали това за възможно? И при все това е така. Само че той не бива да разбере, че ние знаем. Защото иска да играе ролята на бедняк. Надява се, че така ще открие лоши работи. Но при нас това няма да му се удаде. Ха-ха! Предупредиха ни за него по телефона.

— Очарователен човек — каза директорът, който се беше върнал от асансьора. — Извънредно симпатичен. И съвсем не играе зле ролята си. Изгарям от любопитство какво ще каже за сиамските котки!

Господин Кеселхут се вкопчи здраво за масичката.

— Сиамски котки ли? — промърмори той.

Портиерът кимна гордо.

— Три парчета. И за това ни посъветваха вчера по телефона. Точно както за пощенските марки.

Побледнял, господин Кеселхут впери поглед във вратата на хотела. Дали да се втурне навън и да убеди втория бедняк, който идваше вече насам, да се върне?

Врълхлетя го ято гости.

— Очарователен хлапак — извика госпожа Каспариус, една палава бременчанка.

Госпожа фон Малбре я изгледа. Дамата от Бремен отвърна на погледа ѝ.

— Как се казва всъщност? — запита господин Ленц, дебел кьолнски търговец на изкуството.

— Д-р Фриц Хагедорн — каза механично господин Йохан Кеселхут.

— Познавате ли го? — извика въодушевен директорът Кюне. — Та това е великолепно! Разкажете ни нещо повече за него!

— Не. Не го познавам — възрази господин Йохан Кеселхут.

Останалите се разсмяха. Госпожа Каспариус дяволито го заплаши с пръст.

Йохан Кеселхут просто не знаеше какво да прави.

Грабна ключа от стаята си и поиска да избяга. Препречиха пътя му. Стотици въпроси се носеха наоколо му. Всеки се представяше и му стискаше ръката. Той непрекъснато повтаряше името си.

— Драги господин Кеселхут — каза накрая дебелият господин Ленц. — Никак не правите добре, като ни оставяте да висим така.

В този миг отекна гонгът. Групата се пръсна. Защото всички бяха гладни.

Съкрушен, с мъчителни бръчки по челото, Кеселхут седна до една маса в залата и не знаеше какво да стори. Сигурно беше едно. Госпожица Хилде и глупавата Кункел се бяха обаждали снощи по телефона. Сиамски котки в стаята на Хагедорн! Историята можеше да стане очарователна.

* * *

Краката на човека, който си подсвиркваше народни песни и мъкнеше през снега своя плетен куфар, бяха студени и мокри. Той спря и пъшкайки седна, върху куфара. Отвъд, на един хълм, се виждаше голяма, черна сграда с безброй осветени прозорци.

„Сигурно това е грандхотелът — помисли си той. — По-добре щеше да бъде да бях отишъл в някоя малка опушена странноприемница, отколкото в този идиотски каменен сандък там горе.“

Но сетне му хрумна, че искаше да опознае хората.

— Ама че дивотия! — каза на висок глас той. — Та аз отдавна ги познавам тия чешити!

Сетне се наведе и направи една снежна топка. Дълго я държа в ръце.

Да я хвърли ли по някоя от уличните лампи? Както преди няколко дни двете хлапета от улица „Лиценбургер“. Или както самият той преди четиридесет години? Пръстите на господин Шулце замръзнаха. Той пусна снежната топка неизползувана.

„И без това нямаше да я улуча“ — помисли си тъжно той.

Покрай него минаха окъснели скиори. Упътиха се нагоре по хълма. Към грандхотела. Чу ги, че се смеят, и стана. Обувките от телешки бокс му стискаха. Куфарът беше тежък. Виолетовият костюм от „Фрухтцрасе“ му беше тесен под мишниците.

— Иде ми да се наплескам — каза разядосано той и продължи да върви.

Когато влезе в хотела, скиорите бяха застанали при портиера, купуваха вестници и смаяни го огледаха. От един стол се надигна елегантно облечен господин. Ами! Та това беше Йохан!

Кеселхут угнетено се приближи. Погледна умолително към бедняка. Ала погледите им се сблъскаха и отскочиха встрани. Господин Шулце остави плетения си куфар, обърна гръб на хотела и започна да разглежда един плакат, на който пишеше, че след две вечери във всички помещения на грандхотела ще се състои „Бал на дрипльовците“.

„Поне за него няма да има нужда да се преобличам“ — помисли със задоволство той.

Като се препъваха и трополяха, скиорите изчезнаха в асансьора. Портиерът огледа гърба на бедняка, който се предлагаше на вниманието му, и каза:

— Амбулантната търговия е забранена!

Сетне се извърна към Кеселхут и го запита какво желае.

Кеселхут отговори:

— От утре трябва да започна да карам ски. Само че не знам как става това. Смятате ли, че все пак ще мога да се науча?

— Но, разбира се! — заяви чичо Полтер. — Какви хора са се научили тук! Най-добре е да вземете частни уроци при Тони Грасвандер. Тогава той ще може да ви отдели повече време. Пък и по-приятно е, отколкото в големите курсове, където непрекъснато ще ви зяпат тридесет души, как ще се изтърсват на земята.

Йохан Кеселхут се позамисли.

— Кой ще се изтърсва? — запита предпазливо той.

— Вие — констатира портиерът. — И то с цялата си дължина.

Гостът присви очи.

— Много ли е опасно?

— Не особено — рече портиерът. — Пък и ние в Брукбойрен имаме отлични лекари. Санитарният съветник доктор Цвизел например се слави из цял свят със своето лечение на сложни костни счупвания. Краката, попаднали в неговата клиника, сетне изглеждат още по-красиви, отколкото преди!

— Не съм суетен — каза гостът.

При тия негови думи беднякът, който междувременно беше разгледал всички афиши, не можа да се сдържи и се изсмя високо.

Сега вече портиерът, който беше забравил за тоя тип, започна малко по-малко да се разлютява.

— Не купуваме нищо! — каза той.

— Никой не ви кара да купувате — забеляза беднякът.

— Какво търсите тогава тук?

Нахалният човек пристъпи към него и с лъчезарна усмивка каза:

— Подслон!

Портиерът състрадателно се усмихна:

— Сигурно ще ви се види малко скъпичко. Я се върнете обратно в селото, драги! Там има обикновени странноприемници с евтини нощувки за туристи.

— Много благодаря — отвърна събеседникът му. — Аз не съм турист. На такъв ли приличам? Впрочем стаята, в която ще живея при вас, е много по-евтина.

Портиерът погледна господин Кеселхут, поклати глава, сякаш бе сигурен, че той споделя мнението му, и за да приключи разговора, каза:

— Лека нощ!

— Е, най-сетне! — рече старикът. — Най-сетне дойде време да кажете нещо учтиво. Очаквах от този хотел подобри обноски.

Лицето на чичо Полтер стана тъмночервено и той изсъска:

— Вън! И то веднага! Инак ще заповядам да ви изхвърлят!

— Сега вече и с моето търпение се свърши! — заяви решително беднякът. — Казвам се Шулце и спечелих втората награда от конкурса.

Трябва да получа десетдневен безплатен подслон и храна в грандхотел „Брукбойрен“. Ето ви документите!

Без сам да забележи, чичо Полтер започна да прави леки поклони. Той не разбираше вече света. Накрая се измъкна иззад масичката си, слезе от своя подиум, ставайки по този начин очебийно дребен, промърмори: „Момент, моля!“ и се завтече към канцеларията, за да повика директора. „Просто дивотия!“ — щеше да каже Кюне.

Шулце и Кеселхут останаха за малко сами.

— Господин таен съветник — каза отчаяно Йохан. — Не е ли по-добре да си заминем?

Шулце очевидно беше глух.

— Случило се е нещо ужасно — прошепна Йохан. — Представете си: като пристигнах...

— Още една дума — каза тайният съветник — и ще ви пребия с голи ръце!

Думите му прозвучаха абсолютно убедително.

— Дори с риск... — започна Йохан.

Но в този миг вратата на асансьора се разтвори и оттам излезе господин Хагедорн. С пощенска картичка в ръка той се отправи към портиерската будка.

— Махайте се! — прошепна Шулце.

Господин Кеселхут се подчини и за да остане наблизо, седна до една от масите в залата. Изтръпваше от лоши предчувствия. Ей сега милионерът, когото тук смятаха за бедняк, и беднякът, когото смятаха за милионер, щяха да се срещнат! Недоразуменията се събираха като буреносни облаци над хотела!

Младият мъж забеляза господин Шулце и любезно се поклони. Беднякът отвърна на мълчаливия поздрав. Хагедорн се огледа, като че търсеше нещо.

— Извинявайте — каза той след това. — Аз току-що пристигнах. Знаете ли случайно къде е пощенската кутия?

— И аз пристигнах току-що — отвърна бедният човек. — А пощенската кутия се намира зад втората стъклена врата.

— Вярно! — извика Хагедорн, излезе, пусна картичката за майка си, върна се доволен и спря до бедняка. — Още ли не са ви дали стая?

— Не — отвърна Шулце. — Изглежда, че не са наясно дали изобщо да се осмелят да ми предложат подслон под този скромен

покрив.

Хагедорн се усмихна.

— Тук всичко е възможно. Струва ми се, че сме попаднали в изключително смешен хотел.

— Ако схващанията ви за понятието хумор са твърде широки, прав сте.

Младият човек дълго оглежда този, който стоеше насреща му. Сетне каза:

— Недейте да ми се сърдите много, господине! Но страшно ми се ще да отгатна как се казвате.

Събеседникът му отстъпи голяма крачка назад.

— Ако не улуча от първия път, ще се откажа — заяви младият човек. — Но имам едно такова смешно предположение.

И понеже по-възрастният не отговори, додаде:

— Вие се казвате Шулце! Тъй ли е?

Другият беше напълно слисан.

— Така е — рече той. — Казвам се Шулце. Но откъде знаете? Как?

— Знам нещо повече — заяви младият човек. — Вие сте спечелили втората награда на заводите „Пуцбланк“. Виждате ли? Аз съм един от пророците на дребно! А сега пък вие трябва да отгатнете как се казвам аз.

Шулце се замисли. Сетне лицето му се проясни. Той буквално засия и извика:

— Отгатнах! Вие се казвате Хагедорн!

— Точно тъй — каза по-младият. — От нас човек може да се поучи.

Прихнаха да се смеят и се здрависаха.

Шулце седна на плетения си куфар, като предложи местенце и на Хагедорн. Седяха тъй, в интимна задушечност и веднага се впуснаха в задълбочен и сериозен разговор за рекламата. А именно, за пределната граница на въздействието на оригиналните формулировки. Изглежда, като че се познават от години.

Господин Йохан Кеселхут, който държеше пред лицето си вестник, за да може да наднича иззад него, се смая. Сетне започна да крои един план. И накрая се качи с асансьора на втория етаж, за да

разгледа стаята си с банята и балкона, и да подреди вещите от куфарите си.

За да не се смачкат новите костюми.

* * *

Когато Кюне и Полтер, след обстойно съвещание, прекосиха хола, двамата наградени от конкурса все още седяха върху прогизналия, изнемощял от старост плетен куфар и беседваха разгорещено. Портиерът се вцепени и спря директора, като го хвана за смокинга.

— Ето! — едва успя да произнесе той. — Вижте ги само! Нашият предрешен милионер с господин Шулце — същински паметник! Като Гьоте и Шилер!

— Просто дивотия! — заяви Смелия Карл. — Само това ни липсваше още! Аз ще отмъкна Шулце в празната слугинска стая. А вие ще дадете на младия милионер да разбере колко много съжаляваме, че тъкмо в нашия хотел е трябвало да се запознае с един истински бедняк. Той ще разбере, че не можем чисто и просто да изхвърлим Шулце. Все пак може би тоя тип ще си иде сам доброволно утре или в другиден. Дано! Инак ще ни подплаши другите редовни посетители!

— Господин доктор Хагедорн е още дете — каза с известна строгост портиерът. — Госпожицата, която телефонира от Берлин, имаше право. Отмъквайте бързо Шулце отвъд хоризонта! Преди гостите да са излезли от трапезариите.

Двамата продължиха напред.

— Добре дошли! — каза директорът Кюне на господин Шулце. — Ще позволите ли да ви покажа вашата стая?

Двамата наградени се изправиха. Шулце хвана плетения си куфар.

Хагедорн погледна дружелюбно Шулце.

— Драги господин Шулце, ще ви видя пак, нали?

Директорът се намеси:

— Господин Шулце сигурно е изморен от дългото пътуване — каза той.

— Нещо, в което напълно се заблуждавате — каза Шулце.

А на Хагедорн рече:

— Драги Хагедорн, с вас ще се видим пак.

И тръгна след директора към асансьора.

Портиерът вложи в погледа си възможния максимум от бащинско доброжелателство и каза на младия човек:

— Извинявайте, господин докторе! Съжаляваме, че тъкмо това беше първият гост, с когото се запознахте.

Хагедорн не можа да го разбере напълно.

— Аз съвсем не съжалявам!

— Господин Шулце, ако мога да се изразя така, не подхожда за тази обстановка.

— И аз не подхождам — заяви младият човек.

Чичо Полтер се усмихна дяволито.

— Зная, зная.

— И още нещо — каза Хагедорн. — Има ли тук животни във всички стаи?

Той сложи на масичката ръцете си. Бяха изподраскани и на червени петна.

— Животни? — портиерът се взираше окаменял в двете ръце. — В нашия хотел да има животни?

— Вие очевидно не ме разбрахте добре — отвърна Хагедорн. — Става дума за котките.

Чичо Полтер облекчено си пое дъх.

— Улучихме ли вкуса ви?

— Е, донейде. Малките зверчета са много милички. Вярно е, че драцят. Но, изглежда, им прави удоволствие. А пък това е главното. Искрах да кажа само: имат ли и другите ви гости по три котки в стаите си?

— Зависи, според случая — каза портиерът, като търсеше друга тема. И намери: — Утре сутринта в стаята ви ще дойде масажистът.

— Че какво ще търси там? — запита младият човек.

— Ще масажира.

— Кого?

— Вас, господин докторе.

— Много любезно от негова страна — каза Хагедорн.

— Но аз нямам пари. Поздравете го от мен.

Портиерът изглеждаше обиден.

— Господин докторе!

— Нима и масажирането ми ще бъде безплатно? — запита Хагедорн. — Добре тогава. Щом като непременно трябва да бъде тъй! Има ли някаква полза от тая работа?

Невръстният милионер се преструваше великолепно.

— Масажът поддържа стегната мускулатурата — обясни Полтер. — Освен това по този начин отлично се стимулира проникването на кръвта до кожата.

— Моля — каза младият човек. — Щом като няма по-лоши последици, съгласен съм. Имате ли пак пощенски марки?

— Още не — каза със съжаление портиерът. — Но утре положително.

— Разчитам на това — заяви сериозно Хагедорн и отиде в хотела, за да може спокойно да се усмихне.

* * *

На четвъртия етаж Шулце и Смелия Карл излязоха от асансьора. Защото той стигаше само дотам.

Изкачиха се пеша до петия етаж, а сетне продължиха по дълъг, тесен коридор. В самия му край директорът разтвори една врата, светна лампата и каза:

— Хотелът впрочем е съвсем препълнен.

— Аха, затова значи — промърмори Шулце и в първия миг с недоумение погледна стаичката, която се състоеше от легло, маса, стол, умивалник и полегати стени. — Нямате ли по-малки стаи?

— За съжаление, не — каза директорът.

Шулце остави на пода плетения куфар.

— Очарователно студено е тук!

— Централното отопление стига само до четвъртия етаж. А за печка е тясно.

— Напълно ви вярвам — каза беднякът. — За щастие лекарят ми е забранил строго да спя в отоплени помещения. Благодаря ви, че така предвидливо сте се съобразили с това.

— О, моля ви се — отвърна Кюне и прехапа долната си устна. — Правим всичко, което е по силите ни.

— През останалото време обаче явно ще бъда принуден да престоявам из общите помещения — каза господин Шулце. — Защото естествено не съм дошъл тук, за да премръзна.

Смелия Карл каза:

— Щом се освободи стая с отопление, ще ви преместим!

— Не е толкова спешно — рече примирително беднякът. — Аз обичам повече от всичко полегати стени. Силата на навика, разбирате, нали?

— Разбирам напълно — отвърна директорът. — Щастлив съм, че сме улучили вкуса ви.

— Действително — заяви Шулце. — Удало ви се е. Довиждане!

Той отвори вратата.

Докато директорът прекрачваше прага, Шулце се поколеба, дали не би следвало да му помогне с един добре прицелен ритник.

Но се овладя, затвори вратата, отвори прозорчето на покрива и погледна нагоре към небето. Едри снежинки се спуснаха в малката стаичка и внимателно се настаниха върху покривката на леглото.

— Щяхме да подраним много с ритника — каза тайният съветник Тоблер. — Ще приберем ритника в спестовната касичка.

СЕДМА ГЛАВА

СИАМСКИ КОТКИ

Тази вечер изобилствуваше със събития! Първото недоразумение не беше писано да остане последно. (Истинските недоразумения се размножават чрез клетъчно деление. Ядрото на грешката се дели и се пораждаат нови недоразумения.)

Докато Кеселхут обличаше смокингa си, а Шулце, под самия покрив, тършуваше из плетения си куфар, Хагедорн, седнал в хола със своя блестящ син костюм, пушеше една от цигарите, които му беше дал наемателят Франке за из път, и мръщеше чело. Чувствуваше се неловко. Ако го бяха погледнали накриво, щеше да му бъде по-добре. Привикнал бе да се отнасят с него зле. Знаеше как да се брани. Но така?

Приличаше на таралеж, когото никой не иска да раздразни. Беше нервен. Защо ли хората бяха почнали да се държат изведнъж толкова неестествено? Хагедорн не би се почувствувал изненадан, ако сега внезапно масите и столовете хвъркнеха във въздуха, ведно със стария портиер. Мислеше си: „Дано по-скоро да се върне оня Шулце. С него поне знаеш накъде си!“

На първо време обаче дойдоха други курортисти. Защото вечерята приближаваше към своя край.

Госпожа Каспариус остави непобутнат десерта си и бързо прекоси голямата трапезария.

— Отвратителна особа! — каза госпожа Малбре.

Барон Келер вдигна поглед от чинията с компота си, глътна една черешова кокичка и се опули, като че ли се опитваше да погледне във вътрешността си.

— В какъв смисъл? — запита сетне той.

— Знаете ли защо оная Каспариус яде толкова бързо?

— Може би е била гладна — каза снизходително Келер.

Госпожа фон Малбре злобно се засмя.

— Не сте особено проникателен.

— Зная — отвърна баронът.
— Тя иска да отмъкне младия милионер — каза Малбре.
— Наистина ли? — запита Келер. — И това само защото е облечен зле?
— Сигурно го намира романтично.
— Да смята за романтично такова нещо? — запита той. — В такъв случай трябва да се съглася с вас. Госпожа Каспариус наистина е отвратителна особа.
Малко след това той се засмя.
— Какво има? — запита Малбре.
— Въпреки че безусловно страдам от липса на проникателност, прави ми впечатление, че и вие се храните необичайно бързо.
— Гладна съм — заяви троснато тя.
— Знам дори за какво — каза той.

* * *

Еlegantната блондинка от Бремен, госпожа Каспариус, беше постигнала целта си. Седеше край масата до самия Хагедорн. От време на време чичо Полтер поглеждаше нататък и приличаше на баща, който едва успява още да сдържи благословията си.

Хагедорн мълчеше. В това време госпожа Каспариус описваше фабриката за пури на своя съпруг. Само за да допълни разказа си, тя спомена, че господин Каспариус е останал в Бремен, за да се посвети на тютюна и да наглежда двете деца.

— Позволявате ли и аз да кажа нещо, уважаема госпожо? — запита скромно младият човек.

— Но моля?

— Имате ли в стаята си сиамски котки?

Тя угрижено го погледна.

— Или други животни? — продължи да пита той.

Тя се засмя.

— Да се надяваме, че не!

— Искам да кажа кучета или моржове. Или морски свинчета. Или пеперуди.

— Не — отговори тя. — Съжалявам, господин докторе. Аз съм единственото живо същество в моята стая. И вие ли живеете на третия етаж?

— Не — каза той. — Бих искал само да знам защо в стаята ми има три сиамски котки.

— Може ли човек да види някога тия животинки? — запита тя. — Аз обичам котки повече от всичко друго. Толкова са нежни и при все това не се сближават с човека. Такава една вълнуваща свободна връзка. Не намирате ли и вие?

— Почти нямам опит с котки — непредпазливо каза той.

Тя го погледна с теменуженосини очи и нежно сподавила глас, каза:

— Пазете се тогава, драги докторе. Аз съм котка.

За щастие госпожа фон Малбре и барон Келер седнаха на съседната маса. И няколко минути по-късно масата, край която седеше Хагедорн, бе заобиколена от всички страни с любопитни курортисти и силна глъчка.

Госпожа Каспариус се приведе напред.

— Ужасно нещо, тази врява! Елате! Покажете ми вашите три малки котки!

Той не беше привикнал на такова темпо и каза:

— Предполагам, че те вече спят.

— Няма да ги будим — рече тя. — Ще пазим пълна, абсолютна тишина. Обещавам ви.

В този миг се приближи келнерът и му връчи една картичка. На картичката пишеше.

„Подписаният, който има връзки с Тоблеровия концерт, много би се радвал да поговори с господин Хагедорн за няколко минути в бара.

Кеселхут.“

Младият човек стана.

— Не ми се сърдете, уважаема госпожо — каза той. — С мен желае да говори един човек, който може да ми бъде от най-голяма полза. Странен хотел е това!

След тия думи се поклони и тръгна.

Госпожа Каспариус изкриви хубавото си лице в неопределена, замръзнала усмивка.

Това не заблуди госпожа фон Малбре. От задоволство тя ощипа облегалката на креслото. Но понеже посегна малко накриво и ощипа всъщност ръката на барона, Келер изохка и каза:

— Нима това се налагаше, уважаема госпожо?

* * *

Най-напред господин Кеселхут припомни, че Хагедорн и той пристигнали заедно в грандхотела и му честити първата награда от заводите „Пуцбланк“. Сетне покани младия човек на джин. Настаниха се в един ъгъл.

Семейство Марек седяха заедно с индийския колониален офицер Съливан на високите столове пред бара, пиеха уиски и говореха на английски.

На една софра с крайно недостатъчна площ се беше сгушила брачната двойка от Хемниц. Останалите посетители на бара имаха удоволствието да слушат нежния им диалог. Както е известно, саксонското наречие няма равно на себе си по възможностите, които дава за размяна на нежни чувства. Дори барманът Джони изгуби самообладание. Лицето му беше ухилено. Накрая той се наведе и започна да рови напосоки в съда за лед. Защото не подобава хотелиерските служители да се присмиват на гостите.

— Ако бихме сравнили нашия немски език със сграда — рече Хагедорн, — тогава би могло да се каже, че в Саксония е прокапало през покрива.

Кеселхут се усмихна поръча още два джина и каза:

— Ще говоря ясно, господин докторе. Искам да ви запитам мога ли да ви бъда полезен с нещо. Извинете ме, моля.

— Не съм чак толкова превзет — отвърна младият човек. — Великолепно би било да ми помогнете. Имам нужда от такова нещо.

Той отпи една глътка.

— Питието си го бива. Да, и така, аз от години насам съм без работа. Когато запитах директора на заводите „Пуцбланк“ за служба,

той ми пожела приятна почивка в Брукбойрен. Да знаех само от какво съм се преуморил, че да почивам! Искам да работя така, че дим да се вдига! И да печеля малко парици! Вместо това помагам на мама да си изяжда пенсията. Отвратително!

Кеселхут дружелюбно го погледна.

— Та Тоблеровият концерн има още няколко други фабрики, освен заводите „Пуцбланк“ — каза той. — И не само фабрики. Вие сте специалист по рекламата, нали?

— Точно така! — каза Хагедорн. — И то не от най-лошите, ако ми се разрешава тази дръзка забележка.

Господин Кеселхут кимна.

— Разрешава ви се.

— Какво ще кажете за следното? — запита възбуден младият човек. — Бих могъл още тази вечер да пиша на майка си втора картичка. Че съм пристигнал благополучно вече й писах. Тя би могла да опакова работите ми в картонена кутия; и най-късно след три дни събраните произведения на Хагедорн ще пристигнат в Брукбойрен. Разбирате ли нещо от реклама, господин Кеселхут?

Съобразявайки се с истината, Йохан поклати отрицателно глава.

— Все пак бих искал да видя работите, а после ще ги дам — той бързо се поправи, — ще ги изпратя с няколко реда на тайния съветник Тоблер. Така ще бъде най-добре.

Хагедорн се изпъна като свещ и побледня.

— На кого ще пращате тия боклуци? — запита той.

— На тайния съветник Тоблер — заяви Кеселхут. — Познавам го от двайсет години.

— Добре?

— Всеки ден съм с него.

За миг младият човек забрави да си поеме дъх.

— Ама че ден — каза след това той, — просто да си изгубиш ума! Уважаеми господине, моля, не си правете шеги с мен. Сега вече става сериозно. Значи, тайният съветник Тоблер чете писмата ви?

— Той дори много ме цени — заяви гордо господин Кеселхут.

— Ако види работите ми, те положително ще му харесат — каза младият човек. — В това отношение страдам от мания за величие. Това не ти струва нищо, а пък поддържа доброто настроение.

Той стана.

— Позволявате ли да напиша за минутка една картичка на майка ми? Ще ви видя ли пак след това?

— Бих се радвал много — отвърна Кеселхут. — Поздравете майка си от мен — макар да не се познаваме.

— Тя е прекрасна жена — каза Хагедорн и тръгна.

Стигнал до вратата, той се извърна още веднъж.

— Един скромен въпрос, господин Кеселхут. Имате ли в стаята си котки?

— Не обърнах внимание — каза Кеселхут. — Но, струва ми се, не.

* * *

Докато прекосяваше хола, Хагедорн налетя в ръцете на госпожа Каспариус. Тя носеше воал и високи ботинки, обточени с кожа. До нея, облечен с полушубка, вървеше търговецът на произведения на изкуството, Ленц.

— Ще дойдете ли с нас? — запита бременчанката. — Отиваме в хотел „Еспланада“. На малка вечеринка. Позволете да ви запозная. Господин доктор Хагедорн — господин Ленц.

Господата се здрависаха.

— Елате с нас, господин докторе! — каза дебелият Ленц. — Нашата хубава дама страстно обича да танцува. Впрочем обича също тъй да танцува страстно. А пък моята фигура не е особено подходяща за притискане. Много съм закръглен.

— Извинете ме — каза младият човек. — Трябва да напиша едно писмо.

— Кореспонденцията може да се урежда през целия ден — каза госпожа Каспариус. — А да се танцува може само вечер.

— Писмото трябва да замине още днес — каза със съжаление Хагедорн. — Досадна работа!

След това той се отдалечи с най-голяма бързина.

Като го видя да се задава, госпожа фон Малбре направи знак на барона. Келер стана, препречи усмихнат пътя на младия човек, представи се и запита:

— Ще позволите ли да ви запозная с една очарователна дама?

— Но моля ви! — отвърна троснато Хагедорн и допусна да извършат с него обичайните церемонии.

Келер седна. Младият човек нетърпеливо остана прав.

— Страхувам се, че ви задържаме — каза госпожа Малбре.

Тя умишлено говореше с една терца по-ниско, за да му направи впечатление. Келер се усмихна. Акустичната тактика на госпожа фон Малбре му беше добре известна.

— Съжалявам, че трябва да ви дам право — рече Хагедорн. — Писма! Досадна работа!

Госпожа Малбре тръсна неодобрително черните си ондулирани къдрици.

— Че нали сте дошли да си починете?

— Грешите — отвърна той. — Дойдох, защото бях изпратен тук в резултат на един спечелен конкурс.

— Седнете! — каза Малбре.

Курортистите от съседните маси заинтригувано погледнаха към тях.

— Много любезно — каза Хагедорн. — Но трябва да отида в стаята си. Лека нощ!

Той се отдалечи.

Барон Келер се разсмя.

— Не си струваше да ядете толкова бързо, уважаема госпожо.

Госпожа фон Малбре огледа лицето си в огледалото на пудриерата, напудри благородническия си нос и каза:

— Да почакаме.

По стълбите Хагедорн срещна Шулце.

— Зъзна като куче — каза Шулце. — И вашата стая ли е неотоплена?

— Нищо подобно — рече Хагедорн. — Искате ли да надзърнете в стаята ми? Трябва да напиша една картичка до дома. Преживях нещо невероятно. Познайте! Не, никой не би се сетил. И тъй, представете си, току-що говорих с един господин, който познава лично стария Тоблер! Който се вижда всеки ден с него! Какво ще кажете?

— Просто да не повярваш — каза Шулце и тръгна след младия човек към първия етаж.

Хагедорн светна електрическата лампа. На Шулце се стори, че сънува. Той видя салон, спалня и баня, облицована с бели плочки.

„Какво значи това? — помисли си той. — Та неговото решение от конкурса не е чак толкова по-добро, за да пробутат на мен мансардата под покрива, а на него цяла дузина стаи.“

— Ще пийнете ли една чашка? — запита младият човек.

Той наля френски коняк. Чукнаха се и казаха:

— Наздраве!

В този миг се почука.

Хагедорн извика:

— Влез!

Появи се камериерката.

— Исках само да попитам дали господин докторът ще ляга да спи... Заради тухличката.

Хагедорн смръщи чело.

— Заради какво?

— Заради тухличката — повтори момичето. — Не искам да я слагам много рано в леглото, за да не изстине.

— Разбирате ли нещо? — запита Хагедорн.

— Още не съвсем — отвърна Шулце.

А на момичето каза:

— Господин докторът няма още да си ляга. Донесете вашата тухличка по-късно!

Момичето излезе.

Хагедорн смутено се отпусна в едно кресло.

— Имате ли и вие камериерка с горещи тухлички?

— Съвсем не — рече Шулце. — Впрочем нямам и френски коняк.

Той размишляваше усилено.

— И сиамски котки ли нямате? — запита младият човек и посочи към кошчето.

Шулце посегна към челото си. После клекна и заоглежда трите спящи животинки! Но изгуби равновесие и седна на персийския килим. Едно от котенцата се събуди, изскочи от коша и се настани на виолетовия панталон на Шулце.

Хагедорн пишеше картичката до майка си.

Шулце се изтегна по корем и започна да си играе с малкото коте. След това се събуди и второто, надзърна отначало лениво над ръба на

кошчето, но след продължителни размишления също изскочи на килима. На Шулце се отвори сума работа.

Хагедорн разсеяно вдигна поглед от картичката, усмихна се и каза:

— Внимавайте! Гледайте да не ви одраскат!

— Не се безпокойте — каза човекът на килима. — Аз умея да се оправям с тях.

Двете котки започнаха да играят на гоненица върху възрастния господин. Когато ги хванеше, мъркаха от блаженство.

„Чувствувам се като у дома си“ — помисли той. И като го помисли, изведнъж всичко му стана ясно.

Когато бързата картичка на Хагедорн беше изписана от край до край, Шулце сложи двете котенца обратно в кошницата при третото. Те го гледаха въпросително със своите черно маскирани очи и доволно мърдаха насам-натам опашките.

— Скоро ще ви дойда пак на гости — каза той. — А сега спете, както подобава на такива малки послушни котета!

Сетне той убеди младия човек да повери на камериерката пущането на картичката в кутията.

— Дълга ви реванш. Трябва да видите моята стая. Елате!

Дадоха картичката на момичето и се качиха в асансьора.

— Симпатичният господин, който познава тъй добре стария Тоблер, се казва Кеселхут — разказваше Хагедорн. — Пристигна едновременно с мен в хотела. И преди четвърт час ме запитва може ли да ми бъде полезен с нещо в Тоблеровия концерн. Възможно ли е според вас да е в състояние изобщо да го стори?

— Защо пък в края на краищата не? — рече Шулце. — Ако познава добре стария Тоблер, все ще нареди нещо.

— Но какво всъщност е накарало един чужд човек да пожелае да ми помогне?

— Сигурно сте му симпатичен — каза Шулце.

Това обяснение изглежда беше съвсем недостатъчно за събеседника му.

— Симпатичен ли изглеждат? — запитва смаяно той.

Шулце се усмихна.

— Дори извънредно симпатичен!

— Извинете — каза младият човек. — Лично ваше мнение ли е това?

Беше се изчервил до ушите.

Шулце отговори:

— Това е моето твърдо убеждение.

И сега вече се смути и той.

— Чудесно — каза Хагедорн. — Точно такъв сте ми и вие.

Мълчаха, докато стигнаха на четвъртия етаж.

— Да не живеете на гръмоотвода? — запита младият човек, когато другият тръгна към стъпалата за петия етаж.

— Още по-високо — заяви Шулце.

— Господин Кеселхут иска да изпрати работите ми на Тоблер — разправяше Хагедорн. — Дано само старият милионер разбира нещо от реклама. Ужасно е, че пак започвам с това, нали? Но просто не ми излиза от главата. В Берлин години наред напразно си търкаш от тичане подметките. Почти всеки ден те отправят нейде другаде. После отиваш на разходка из Алпите. И едва пристигнал там, някакъв господин, когото не си виждал в живота си, те пита, желаш ли да бъдеш назначен в Тоблеровия концерн.

— Ще ви стискам палци — каза Шулце.

Тръгнаха по тесния коридор.

— Ще ми се, като почна да печеля пак, да направя едно голямо пътешествие с майка си — каза Хагедорн. — Може би до езерата в Северна Италия. Досега е била само в Свинемюнде и в Харц. За една шестдесетгодишна жена това е твърде малко, нали?

Шулце отговори, че бил на същото мнение. И докато младият човек разказваше за седемте спечелени конкурса и за натрупания във връзка с тях географски опит, събеседникът му отключи вратата на мансардната стаичка. Отвори я и светна лампата.

Стокхолм и Шведските островчета заседнаха в гърлото на Хагедорн. Той изумено се взираше в жалката стая. След доста време каза:

— Не си правете шеги!

— Пристъпете по-наблизо! — помоли го Шулце. — Седнете, моля, на леглото или в легена! Както предпочитате!

Хагедорн вдигна яката на сакото си и пъкна ръце в джобовете.

— Студът е здравословно нещо — каза Шулце. — В най-лошия случай, когато лягам да спя, няма да си свалям пантофите.

Хагедорн се огледа, сякаш търсеше нещо.

— Та тук няма дори шкаф — каза той. — Можете ли да си обясните всичко това? На мен дават княжески апартамент. А вас ви тикват в мансарда, където и кучета не биха изтърпели студа.

— Има едно-единствено обяснение — заяви Шулце. — Смятат ви за някого другиго! Навярно някой си е позволил да се пошегува. Може да е пуснал слух, че сте престолонаследник на Лихтенщайн. Или пък син на някой мултимиллионер.

Хагедорн посочи излъсканите лакти на костюма си и вдигна крак, за да покаже нагледно библиейската възраст на обувките си.

— Имам ли вид на такъв?

— Тъкмо затова! Между онези, които могат да си позволяват парични екстравагантности, има наистина достатъчно екстравагантни особи.

— Не страдам от сплин — отвърна младият човек. — Не съм престолонаследник и не съм милионер. Беден червей съм. Майка ми ходи до спестовната каса, за да имам възможност да изпия тук няколко чаши бира.

Той удари яростно по масата.

— Така! А сега отивам при директора на хотела и му казвам, че са го пратили за зелен хайвер, и че желая веднага да се преместя тук, горе, до вас, в неотоплена кучешка колиба!

Той беше вече при вратата.

Тоблер почувствува собственото си приключение в опасност. Той хвана здраво за самото младия човек и го накара да седне на единствения стол.

— Драги Хагедорн, не правете глупости! От това, че ще се настаните да живеете в някой ледник до мен, ние двамата с вас няма да спечелим нищо. Бъдете хитър! Останете си тайнственият непознат! Запазете стаята си, за да имам къде да ида, когато тук, горе, ми стане много студено! Позволете им, по дяволите, да ви носят едно след друго шишетата с коняк и да натикат в леглото ви цяла тухларница! Какво ще ви навреди това?

— Ужасно! — каза младият човек. — Утре сутрин идва масажистът.

Шулце не можа да сдържи смеха си.

— Масажът е здравословно нещо! — каза той.

— Знам — отвърна Хагедорн. — Стимулира проникването на кръвта в кожата.

Той се удари по челото.

— И портиерът събира пощенски марки! Цялата тая мистификация е най-добросъвестно обмислена! А аз, говедото, си въобразявах, че хората тук са си мили по природа!

Той обидено захвърли на масата плика с марките.

Шулце провери вещо съдържанието и прибра плика.

— Имам една великолепна идея — каза Хагедорн. — Вие ще се настаните в моята стая, а аз ще живея тук. Ще кажем на директора, че се е заблудил. Че престолонаследникът на Лихтенщайн сте вие! Става ли?

— Не — отвърна Шулце. — За престолонаследник съм твърде стар.

— Има и стари престолонаследници — възрази младият човек.

— А пък че съм милионер, изобщо няма да ми повярват! — каза Шулце. — Представете си само! Аз — милионер! Смешно.

— Няма да изглеждате много убедителен — призна открито Хагедорн. — Но аз не искам да играя чужда роля.

— Сторете това заради мен — замоли го Шулце. — Толкова ми харесаха трите котенца.

Младият човек се почеса по главата.

— Е, хубаво — рече той. — Но преди да заминем, ще окачим на черната дъска обявление, че някой шегаджия, е пратил хотела за зелен хайвер. Нали?

— За това има време — каза Шулце. — А дотогава, останете си, моля ви, загадка!

ОСМА ГЛАВА

СНЕЖНИЯТ ЧОВЕК КАЗИМИР

Когато двамата прекосиха заедно залата, възмуцението беше всеобщо. Публиката го почувствува като грубо предизвикателство. Как можеше тайнственият милионер да се сдуши с единствения бедняк, когото хотелът бе в състояние да предложи! Наистина не бе необходимо да играе ролята си толкова реалистично.

— Просто дивотия! — каза Карл Смелия, който стоеше при портиера — Тоя Шулце! Това е върхът!

— Каспариус и Малбре вече дебнат малкия — разправи му чичо Полтер. — Той би могъл да се нареди като в лоното Аврамово!

— Сравнението е сполучливо само отчасти — каза директорът. (Понякога той изпадаше в педантизъм.)

— Разбрах вече — каза портиерът, — ще трябва да измисля някое малко странично занимание за господин Шулце. Инак той няма да се отлепи от милионера.

— Може би скоро ще се разкара — забеляза господин Кюне. — Таванската стаичка, която му избрахме, едва ли ще му допадне за по-дълъг престой. Досега там горе не са издържали нито камериерка, нито камериер.

Но чичо Полтер познаваше хората по-добре. Той поклати отрицателно глава.

— Лъжете се. Шулце ще остане. Шулце е инат.

* * *

Директорът последва двамата странни гости в бара.

Оркестърът свиреше. Няколко елегантни двойки танцуваха. По стар навик колониалният офицер Съливан пиеше чисто уиски и вече беше вързал кънките. Той буквално висеше от високото столче в бара,

гледаше втренчено пред себе си и навярно смесваше „Брукбойрен“ с някой северноиндийски военен пункт.

— Мога ли да ви запозная? — запита Хагедорн.

И сетне представи тайния съветник Тоблер на неговия прислужник Йохан. Седнаха. Господин Кеселхут поръча коняк за всички.

Шулце се облегна удобно назад, огледа развълнувано и същевременно присмехулно добре познатото лице и каза:

— Доктор Хагедорн току-що ми разказа, че вие сте познавали тайния съветник Тоблер.

Господин Кеселхут не беше вече съвсем трезвен. Беше пил не толкова заради алкохола. Но като добросъвестен човек, той не беше забравил, че всекидневно трябва да харчи най-малко сто марки.

— Познавам тайния съветник дори отлично — заяви той и примигна от задоволство, поглеждайки към Шулце. — Ние сме почти винаги заедно.

— Навярно имате общи сделки? — запита Шулце.

— Навярно ли? — реторично запита Кеселхут. — Но моля ви се! Аз притежавам една цветуща параходна линия! Ние заседаваме заедно с него в управителния съвет. Направо един до друг!

— Дявол да го вземе! — извика Шулце. — Коя е тая линия?

— Не бих желал да говоря по въпроса — каза изискано Кеселхут. — Но не е най-малката, драги господине!

Пиха. Хагедорн остави чашата си, вдигна горната си устна и рече:

— Не разбирам нищо от спиртни напитки. Но този коняк, ако не се лъжа, има вкус на сапун.

— Точно тъй трябва да бъде — заяви Шулце. — В противен случай не струва.

— Бихме могли да прием и нещо друго — каза Кеселхут. — Господин оберкелнер, кое питие при вас няма вкус на сапун?

Обаче до масата беше пристъпил не келнерът, а директорът на хотела. Той запита младия човек, дали му харесват стаите.

— Е, да — каза Хагедорн. — Засега съм съвсем доволен.

Господин Кюне заяви, че това го правело щастлив. Сетне даде знак; и Джони и един келнер донесоха купа лед с бутилка шампанско и две чаши.

— По една глътка за добре дошли! — каза усмихнато директорът на хотела.

— А за мен няма ли чаша? — невинно запитва Шулце.

Кюне се изчерви. Келнерът донесе трета чаша и наля.

Опитът да се пренебрегне Шулце излезе безуспешен.

— За ваше здраве! — извика весело той.

Директорът се изпари, за да се оплаче на портиера от последната си беда.

Шулце стана, чукна чашата си и я вдигна. Останалите посетители погледнаха недружелюбно към него.

— Да пием за това — каза той, — господин Кеселхут да успее да нареди със стария Тоблер нещо за моя млад приятел!

Йохан се кискаше под мустак.

— Ще наредя, ще наредя! — промърмори той и изпразни до дъно чашата си.

Хагедорн каза:

— Драги Шулце, ние не се познаваме отдавна. Но може би в този миг би трябвало да попитаме дали господин Кеселхут не би могъл да направи нещо и за вас?

— Идеята не е лоша — рече Шулце.

Йохан Кеселхут развеселено каза:

— Ще внуша на тайния съветник Тоблер да назначи и господин Шулце. Но какъв сте по професия вие?

— И аз съм специалист по рекламата — отговори Шулце.

— Хубаво би било да можехме да работим в един и същ отдел — рече Хагедорн. — Ние — Шулце и аз — се разбираме много добре. По отношение на пропагандата ще обърнем Тоблеровия концерт с главата надолу. Няма да му е излишно. От рекламите им, които виждал напоследък, просто може да ти се доплаче.

— Тъй ли? — запитва Шулце.

— Такава дилетантска работа, че да ти настръхнат косите! — заяви младият човек. — Рекламният бюджет, с който разполага един концерт като този, позволява съвсем друг замах. Ще му покажем на Тоблер какви огън момчета сме ние! Впрочем симпатичен човек ли е той?

— О, да — каза Йохан Кеселхут. — На мен ми харесва. Но това, разбира се, е въпрос на вкус.

— Ще видим — каза Хагедорн. — Да прием за него! Да живее старият Тоблер!

Чукнаха се.

— Да живее — каза Кеселхут и погледна в очите господин Шулце.

* * *

След като изпиха до дъно бутилката, отпусната от Смелия Карл, притежателят на параходната линия Кеселхут поръча втора. Бяха изненадани, че въпреки дългото пътуване, все още не чувствуваха умора. Отдадоха го на високопланинския въздух. Сетне слязоха в бирхалето, ядоха наденички и пиха мюнхенска бира.

Но не останаха дълго там. Защото расовата дама от Полша, която беше пристигнала същата вечер, седеше в един сумрачен кът с мистър Брайън и Хагедорн каза:

— Опасявам се, че пречим на международното разбирателство.

Когато се върнаха в бара, там беше още по-пълно отпреди. Госпожа фон Малбре и барон Келер седяха до пулта, пиеха коктейли и дъвчеха кафе на зърна. Госпожа Каспариус и дебелият господин Ленц се бяха върнали от „Еспланада“ и играеха на зарове. Внушителна група червендалести холандци гълчеше около голяма кръгла маса. А брачната двойка от Саксония се присмиваше на фонетичната непоносимост на холандския език.

По-късно един от холандците измести пианиста. Темпераментните му земляци веднага се надигнаха и без да ги е грижа, че бяха в смокинги и модно вечерно облекло изпълниха типични холандски народни танци.

Съливан се смъкна от високия стол пред бара и понеже госпожица Марек се възпротиви, взе солово участие в народните танци, като заплашително залиташе.

Това продължи кръгло двадесет минути. Сетне пианистът успя да завоюва обратно своя стол.

— Танцувайте най-сетне с някоя от вашите почитателки — каза Шулце на Хагедорн. — Просто непоносимо е вече — жените си изкривиха очите да ви гледат!

Младият човек поклати отрицателно глава.

— Съвсем не го правят заради мен, а заради престолонаследника на Лихтенщайн.

— Да беше само заради това — отвърна Шулце, — не бих се безпокоил толкова. Но главното тук е ефектът.

Хагедорн се обърна към Кеселхут.

— Кой знае защо, в хотела ме смятат за внук на Рокфелер или за предрешен царски син. При това аз не съм нито едното, нито другото.

— Невероятно! — каза господин Кеселхут. Той се помъчи да придаде смаяно изражение на лицето си. — Какво ли не става по света!

— Но, моля ви, нека това остане между нас! — замоли го Хагедорн. — Аз на драго сърце бих изяснил недоразумението. Обаче Шулце ме разубеди.

— Господин Шулце е прав! — каза Кеселхут. — Няма ли шега — няма и смях!

Внезапно оркестърът даде тържествен сигнал. Господин Хелтай, професор по танцовото изкуство и уредник на костюмирани балове, пристъпи на подиума, плесна с ръце и извика:

— Дами канят, господа!

Той повтори съобщението на английски и френски език. Гостите пригнаха да се смеят. Повечето от дамите станаха. И госпожа Каспариус. Тя се устреми към Хагедорн. Госпожа фон Малбре побледня и с кисела усмивка покани барона.

— А сега — без шикалкавене! — заповяда Шулце.

Госпожа Каспариус стори прекалено нисък поклон и каза:

— Виждате, господин докторе, че от мен не може да се избяга.

— „Жените там превръщат се в хиени!“ — задекламира Шулце, който разбираше добре от тия работи.

Но бременчанката и Хагедорн бяха вече твърде далеч, за да го чуят. Танцът започна.

Шулце се приведе напред.

— Отивам в хола — прошепна той. — Последвайте ме незабелязано! Но донесете със себе си една сваятна пура!

След това той напусна бара.

* * *

И тъй, сега тайният съветник Тоблер седеше в хола с прислужника си Йохан. Кеселхут отвори табакера за пури и запита:

— Мога ли да ви поканя на един коняк!

— Не задавайте такива глупави въпроси! — каза Тоблер.

Йохан поръча. Двамата господа пушеха и се гледаха развеселени. Келнерът донесе коняците.

— Е, значи, все пак се запознахме — каза със задоволство Йохан. И то още първата вечер! Как успях само да го наредя?

Тоблер смръщи чело.

— Вие сте интригант, драги мой. Всъщност би трябвало да ви уволня.

Йохан поласкан се усмихна. Сетне каза:

— Такъв ужас изпитах, като пристигнах! Директорът на хотела и портиерът направо лазеха на четири крака пред доктор Хагедорн. Искаше ми се просто да ви пресрещна, за да ви предупредя.

— Ще отрежа ушите на дъщеря си — заяви Тоблер. — Тя естествено е телефонираше.

— Ушите на госпожица Хилдегард са толкова нежни — рече Йохан. — Бас държа, че е телефонираше Кункел.

— Ако не бях в толкова добро настроение, щях да побеснея от яд — призна Тоблер. — Такава наглост! Цяло щастие е, че междуременно стана това щуро недоразумение!

— Симпатична стая ли ви дадоха? — запита прислужникът.

— Очарователна стая — заяви Тоблер. — Слънце, въздух. Дори много въздух.

Йохан очисти няколко пращинки от костюма на тайния съветник и започна угрижено да отупва с длан раменете на виолетовото сако.

— Престанете! — изръмжа Тоблер. — Луд ли сте?

— Не — каза Йохан. — Но съм радостен, че седя до вас. Е, пък естествено съм и малко пийнал. Костюмът ви е страшен. Утре ще дойда в стаята ви и ще поставя ред. Кой номер стая имате, господин таен съветник?

— Да не сте посмели — каза строго Тоблер. — Само това липсваше още — да спипат собственика на една цветуща параходна

линия, като ми бърше праха. Имате ли у себе си молив и хартия? Трябва да напишете едно служебно писмо. Побързайте! Преди да се е върнал нашият млад милионер. Как ви се харесва той?

— Очарователен човек — каза Йохан. — Ние тримата ще се забавляваме много хубаво.

— Оставете ни намира нас, бедните хора! — каза тайният съветник. — Бъдете така добър по-добре да се посветите на зимния спорт и на знатното общество!

— Дирекцията на хотела смята, че аз познавам доктор Хагедорн от Берлин и че не искам да призная това — каза Йохан. — Следователно никому няма да се зловиди, ако бъда често с него. Обратното, ако не бях аз, той никога нямаше да бъде признат толкова бързо за милионер!

Той измери Тоблер с поглед от главата до петите.

— И обувките ви не са лъснати! — каза той. Личеше, че страда. — Просто отчайващо е!

Тайният съветник, който смучеше пурата с изключително удоволствие, каза:

— По-добре си гледайте вашата параходна линия!

* * *

Всеки път, щом оркестърът поискаше да спре за малка почивка, танцуващите двойки ръкопляскаха като полудели. Госпожа Каспариус каза тихо:

— Вие танцувате наистина добре.

Ръката ѝ се намираще върху рамото на Хагедорн и упражняваше върху него нежен натиск.

— Какво ще правите утре? Скиор ли сте?

Той отговори отрицателно.

— Имах ски като малък. Но сега вече това е прекалено скъпо за мен.

— Да уредим ли една разходка с шейна? До Санкт Фаит? Ще си вземем обед с нас.

— Уговорил съм се с моите двама познати.

— Откажете им! — замоли го тя. — Как можете изобщо да предпочетете пред моето очарователно общество този човек, който прилича на плашило?

— Аз също съм такова плашило — каза ядосан той. — Шулце и аз сме от една черга!

Тя прихна и му намигна съучастнически.

— Разбира се, докторе. Аз все забравям. Но въпреки това вие трябва да дойдете с мен до Санкт Фаит. С шейна, теглена от кон. С пеещи звънчета. И с топли одеяла. Една такава разходка може да бъде много хубава.

Тя се притисна още повече към него и запитва:

— Нима съм ви толкова несимпатична?

— О, не — каза той. — Но в маниера ви има нещо тъй ужасяващо внезапно.

Тя се поотдръпна малко от него и сви недоволно устни.

— Такива са мъжете. Като им кажеш точно какво ти е на душата, стават целомъдрени като цяла дузина стари моми от благотворителното дружество.

Тя го погледна право в очите.

— Не бъдете толкова превзет, дявол да го вземе! Млади ли сме? Допадаме ли си? Е? Тогава защо е целият този театър? Права ли съм?

Оркестърът престана да свири.

— Права сте — каза той. — Но къде са моите познати?

Придружи я до масата ѝ, поклони се пред нея и пред дебелия господин Ленц и бързо се отдалечи, за да потърси господата Шулце и Кеселхут.

— Приберете листата! — каза на прислужника си тайният съветник Тоблер. — Нашият невръстен милионер идва.

Хагедорн сияеше. Седна и изпъшка.

— Каква жена! — рече замаяно той. — Трябвало е да стане кавалерийски генерал.

— За такъв е решително прекалено хубава — заяви Шулце.

Хагедорн се позамисли.

— Е, да — каза той. — Но не можеш да тръгваш подир всяка хубава жена! В края на краищата хубавите жени са прекалено много!

— Мога само да се присъединя към доктора — каза господин Кеселхут. — Келнер! Три пъти „Корн“!

А когато келнерът — и питиетата — бяха налице, извика:

— Честити заговезни на всички!

Гаврътнаха безцветното съдържание на трите чаши. Сетне Хагедорн любопитно каза:

— А какво ще правим сега? Няма още дори полунощ.

Шулце изгаси пурата си и каза:

— Тишина, господа! Позволявам си да ви задам един въпрос, който ще ви слица. И този въпрос гласи: Защо сме дошли в Брукбойрен? Нима с намерение да се напием?

— Тъй изглежда — каза Кеселхут и се изкиска тихо.

— Който е против, да остане седнал! — каза Шулце. — Първи път! Втори път! Трети път!

— Приема се с единомушие — рече Хагедорн.

Шулце продължи:

— Значи, дошли сме тук не за да пием.

Кеселхут вдигна ръка и запита:

— Не само за да пием, нали, господин учителю!

— И тъй — заяви Шулце, — приканвам присъстващите да се надигнат от местата си и да ме последват сред природата.

Надигнаха се с мъка и, като залитаха леко, излязоха от хотела. Чистият, студен планински въздух пресече дъха им. Застанаха смаяни сред дълбокия сняг. Над тях, обсипан със златни и зелени, сребърни и червеникави брилянтни отломки, се извисяваше тъмносиният огромен свод на звездното небе. Самотно бяло облаче бавно се плъзгаше покрай луната.

В продължение на минути мълчаха. Откъм хотела отекваше далечна танцова музика. Господин Кеселхут се окашля и каза:

— Времето утре ще бъде хубаво.

Изправени пред вълнуващи впечатления, мъжете обикновено се смущават. Ето защо Хагедорн каза:

— Така, уважаеми господа! А сега да направим един голям снежен човек!

А Шулце извика:

— Който не се съгласи е подъл страхливец! Напред!

Незабавно се заловиха за трескава работа. Строителен материал имаше достатъчно. Направиха твърда снежна топка, търкаляха я наляво и надясно по снега, тупаха я фанатично с длани отстриани,

придадоха ѝ цилиндрична форма, претъркаляха насам-нататък още няколко пъти непрекъснато нарастващата маса и най-сетне, когато им се стори достатъчно внушителна, я изправиха пред малките сребристи елхи, които се намираха срещу входа на хотела, отвъд пътя, в дъното на парка.

Тримата мъже бяха станали вир-вода. Но без да щадят сили, веднага се заловиха да оформят втората част от снежния човек — тялото му. Снегът почна да се привършва. Нахлуха в парка. Елхите боцкаха с игличките си разгорещените им лица.

Най-сетне беше готово и тялото, и задъхани, те го вдигнаха върху снежния цокъл. Това им се удаде без особени инциденти. Само господин Кеселхут падна и каза: „Ах, скъпият смокинг!“ Но това не го развълнува много. Когато възрастни мъже са решили нещо, правят го. Дори и да са със смокинг.

Накрая беше готова и главата. Сложиха я върху тялото. Сетне отстъпиха със страхопочитание няколко крачки назад и се удивиха от творбата си.

— За съжаление главата на милия е яйцевидна — констатира Шулце.

— Няма значение — каза Хагедорн. — Ще го наречем чисто и просто Казимир. А който се казва Казимир, може да си позволи такова нещо.

Никой не възрази.

Сетне Шулце извади с жест джобното си ножче и се нареди да изреже копчетата от виолетовия си костюм, за да ги постави върху снежния корем на Казимир. Но господин Кеселхут не му даде и заяви, че това в никакъв случай нямало да го бъде. Ето защо Хагедорн взе ножа от ръцете, на господин Шулце, отрязва няколко елхови клонки и се залови да кичи с тях гърдите на Казимир — докато той заприлича на гвардейски хусар.

— Няма ли да му сложим ръце? — запита Кеселхут.

— О, не — каза доктор Хагедорн — Казимир е торс.

След това му направиха и лице. Една кибритена кутия се превърна в нос. Устата оформиха с малки парченца от клонки. А за очи използваха кора от дърветата.

Кеселхут критично забеляза:

— Казимир се нуждае от фуражка, за да не се вижда, че главата му е плешива.

— Вие сте страхотен натуралист — каза възмутено Шулце. — Ако бяхте станали скулптор, сигурно щяхте да слагате на статуите си перуки!

— Утре сутринта ще осигуря от кухнята една кофа от конфитюр — обеща Хагедорн. — Ще я сложим с дъното нагоре върху главата на нашия любимец. В такъв случай дръжката ще може да му служи за подбрадник.

Предложението беше одобрено и прието.

— Казимир е красив, внушителен човек — каза въодушевено Шулце.

— Истинско произведение на изкуството — извика Кеселхут. — Има дори трима бащи!

— Без съмнение един от най-знаменитите снежни човеци, живели някога на тоя свят — каза Хагедорн. — Искрено съм убеден в това.

Сетне извикаха в хор:

— Лека нощ, Казимир!

И снежният човек съвсем отчетливо отговори:

— Лека нощ, господа!

Оказа се обаче, че това съвсем не бе снежният човек, а един от курортистите на първия етаж, комуто шумът пред хотела беше попречил да заспи. Той яростно затръшна прозореца.

И тримата бащи на Казимир се прибраха на пръсти в сградата.

* * *

Като лягаше да спи, господин Шулце облече мъхнатото си палто. Той се усмихна доволно към таванския прозорец и каза:

— Старият Тоблер зъзне, но не се предава!

Сетне се унесе в сън.

Хагедорн също заспа много бързо. Наистина отначало му пречеха елегантната обстановка и топлата тухличка. Но що се касае до съня, той беше природно надарен. И тая дарба взе връх и в „Брукбойрен“.

Бодърствуваше само господин Кеселхут. Той седеше в стаята си и пишеше писма. След като свърши със служебното писмо, с което го беше натоварил тайният съветник, той започна едно частно, извънредно поверително писмо.

И то гласеше:

„Мила госпожице Хилдегард!

Пристигнахме здрави и читави. Все пак, не биваше да телефонирате тайно в хотела. Господин тайният съветник се кани да ви отреже ушите. Пък и наистина беше ужас! Тук взеха за предрешен милионер другия, дето е спечелил конкурса, господин доктор Хагедорн. Тъкмо тогава пристигнах аз. И сега котките са в стаята на Хагедорн. А не при господин тайния съветник.

Ние се сприятелихме. Аз с Хагедорн. Той с баща ви. И по този начин тайният съветник — с мен. Много съм щастлив. Преди малко тримата направихме заедно един голям снежен човек. Казва се Казимир и има яйцевидна глава. И торс.

Хотелът е много изискан. Посетителите — също. Естествено господин тайният съветник изглежда тъй, че просто да ти настръхнат косите. Може да ти прилошее от вратовръзката му. Но не го изхвърлиха. Утре ще ида в стаята му и ще я наредя. Взел съм електрическата си ютия. Искаше да си отреже копчетата заради снежния човек. Непрекъснато трябва да бдиш над него. Жените са се втурнали презглава след доктор Хагедорн. Смятат го за престолонаследник. При това той е без работа и казва, че човек не можело да тръгва след всяка срещната красива жена. Това щяло да бъде вече много.

Утре ще се уча да карам ски. Частни уроци. Няма защо да гледат всички, като се изтърсвам на земята. Портиерът помисли най-напред господин тайния съветник за амбулантен търговец. Тъй му се пада. Но той намира тия неща само смешни. Сега поне го познавам и мога да говоря

с него. Много съм щастлив. Но, както току-що забелязах, за това вече писах. И все пак много съм щастлив.

Бяхме в бара и пийнахме малко. Но след това пак изтрезняхме от звездното небе. И от снежния човек. Той стои пред вратата на хотела. Утре курортистите ще има да се маят.

Скоро ще Ви пиша пак. Дано не си счупя нещо съществено. Скиорството е доста опасна работа. Кой ще се грижи за господин тайния съветник, ако аз лежа гипсиран при някой лекар! Е, ще внимавам да остана невредим.

Надявам се, че вие сте добре, мила госпожице Хилде. Не се безпокойте за баща си. Можете да разчитате на мен. Впрочем вие знаете това.

Поздравете Кункел от мене. Хрумването да телефонирате може да бъде само нейна работа. Нямам какво повече да кажа.

С най-дълбока почит от все сърце и със скиорски привет!

Вашият стар Йохан Кеселхут!“

ДЕВЕТА ГЛАВА

ТРИМА МЪЖЕ В СНЕГА

Към седем часа сутринта първите курортисти започнаха да излизат с трополене от своите стаи. Сякаш по коридорите маршируваха дълги редици от водолази в скафандри.

Залата, в която закусваха, кънтеше от разговори и от смехове на гладни, здрави хора. Келнерите балансираха умело с пищно препълнените подноси. По-късно те домъкнаха пакети със суха храна за обяд и ги раздадоха на онези от гостите, които възнамеряваха да предприемат по-големи ски преходи и да се върнат едва следобед.

Днес и директорът на хотела, Кюне, отново излизаше из планината. Когато — екипиран от главата до петите — мина край портиера, той каза:

— Господин Полтер, внимавайте Шулце да не прави дивотии! Тоя тип е коварен. Има сраснали уши. И се грижете за малкия милионер!

— Като баща! — заяви сериозно чичо Полтер. — А пък на Шулце ще намеря някакво странично занимание. За да не вири много нос.

Смелия Карл погледна барометъра.

— Ще се върна преди вечеря.

И изчезна.

— Е, че какво от това — рече портиерът и се залови да подрежда сутрешната поща.

* * *

Господин Кеселхут беше още във ваната, когато се почука. Той не се обади. Защото имаше сапун в очите. А освен това имаше и главоболие.

„Така става то, като пие човек“ — мърмеше се той.

Сетне обля тила си със студена вода.

В този миг вратата на банята се отвори и вътре влезе див, кърдокос планинец.

— Добро утро ви желая — заяви той. — Извинете, моля! Но аз съм Тони Грасвандер.

— Щом като е тъй, добре — каза голият човек във ваната. — Как сте?

— Благодаря за интереса. Горе долу.

— Радвам се — увери го Кеселхут с подкупваща учтивост. — А за какво се касае всъщност? Ще ми сапунисате ли гърба?

Антон Грасвандер сви рамене.

— Може. Но всъщност идвам заради урока по ски.

— Аха! — извика Кеселхут.

Сетне извади от водата единия си крак, залови се да го обработва с четка и сапун и запита:

— Не е ли по-добре да отложим за малко скиорството, поне докато изсъхна?

— Please, Sir — каза Тони. Той беше интернационален учител по ски. — Аз ще почакам долу в хола. Донесох на господина един чифт ски. Първокачествен ясен!

И си отиде.

* * *

Утринната дрямка на Хагедорн също така беше смутена. Присъни му се, че някой го разтърсва и блъска и той обидено се изтърколи към другата страна на широкото легло. Но въпросният „Някой“ не падна духом. Заобиколи кревата, отметна юргана, смъкна пижамата от тялото му, изля върху гърба на спящия хладно масло от някакво шише и започна да го мачка и да го пляска с грамадните си ръце.

— Престанете с тая дивотия! — промърмори Хагедорн, докато напразно търсеше пипнешком с ръце завивката. Сетне внезапно прихна и извика: — Не, гъдел ме е!

Най-после той се поразбуди, извърна глава встрани, забеляза някакъв едър човек със запретнати ръкави и озлобено го запита:

— Да не сте изчадие на ада, господине?

— Не — отвърна непознатият — аз съм масажистът. Казаха ми да дойда. Името ми е масажистът Щюнцер.

— Масажист кръщелното ви име ли е? — запита младият човек.

— По-скоро професията — отвърна той и удвои нападателните си усилия. Не изглеждаше разумно да дразниш господин Щюнцер.

„Аз съм в ръцете му — помисли младият човек. — А пък той явно е от раздражителните масажисти. Ако го обидя, ще ме съсипе от масаж.“

Всички кости го боляха. И това било здравословно?

* * *

Никой не събуди тайния съветник Тоблер. Загърнат в старомодното си топло палто, той спеше, издигнат цели пет етажа над всеки земен глъч. Далеч от масажисти и от учители по ски. Но когато се събуди, беше още тъмно.

Дълго остана да лежи тъй, в спокойна полудрямка. И от време на време се чудеше защо не се развиделява.

Най-сетне се смъкна от леглото и погледна джобния си часовник. Светещите цифри показваха десет часа.

„Очевидно има слънчево затъмнение“ — помисли си той и решително се отправи обратно към леглото. В стаята цареше кучешки студ.

Но вече не можа да заспи. И докато лежеше унесен в лека дрямка, му хрумна нещо. Измъкна се пак от леглото, запали клечка кибрит и огледа внимателно почти хоризонталния тавански прозорец.

Прозорецът беше засипан със сняг.

„Ето ти на какво било слънчевото затъмнение!“ — рече си той.

Повдигна с две ръце прозореца нагоре. По-голямата част от снега, паднал през нощта върху прозореца, се срина надолу по покрива. Остатъкът — а това все пак бяха няколко килограма — се изсипаха в и върху пантофите на Тоблер.

Той изруга. Ала ругатнята не прозвуча много убедително.

Вън грееше слънце. Топлите му лъчи нахлуха в замръзналата стаичка. Господин тайният съветник Тоблер съблече старото си палто, застана на стола, промуши глава през прозореца и си направи една слънчева баня. Близката околност и хоризонтът бяха изпълнени с ледено блестящи планински върхове и порозовели скалисти зъбери.

Най-сетне той слезе от стола, изми се, избърсна се, облече виолетовия костюм, уви около дългите крачоли чифт високи гамаши, останали от Световната война, и слезе в залата за закуска.

Там срещна Хагедорн. Двамата се здрависаха най-сърдечно. И младият човек каза:

— Господин Кеселхут е вече на плаца за ски.

Сетне закусиха до насита.

През големите прозорци се виждаше паркът. Като че ли по клоните на дърветата и храстите беше разцъфнал сняг точно както цъфтят цветя. Над тях се издигаха хребетите и върховете на зимните Алпи. А над всичко, във висините, сияеше безоблачното, тъмносино небе.

— Толкова е красиво, че просто ти иде да изскочиш от кожата си! — каза Хагедорн. — Какво ще предприемем днес?

— Ще идем на разходка — рече Шулце. — Абсолютно безразлично е накъде.

Той разпери ръце с копнеж. Прекалено късите ръкави уплашено побягнаха към лактите. Сетне каза:

— Предупреждавам ви само за едно. Да не сте посмели по пътя да ми изброявате имената на отделните планини!

Хагедорн се засмя.

— Не се безпокойте, Шулце! И аз съм на същото мнение. С красотата не бива да се говори на „ти“.

— Освен с жените — заяви най-решително Шулце.

— Както искате! — каза младият човек.

Сетне замоли един от келнерите, ако обича да му донесе от кухнята някоя по-голяма празна кофа от мармалад. Келнерът изпълни странната поръчка и двамата наградени от конкурса потеглиха.

Кожата на чичо Полтер настръхна, когато видя гамашите на Шулце. Не го зарадва и мармаладената кофа на Хагедорн. Изглеждаше, като че ли двама възрастни мъже са тръгнали да си поиграят на пясъка.

Излязоха от хотела.

— През нощта Казимир е станал още по-красив! — извика Хагедорн въодушевено, втурна се към снежния човек, изправи се на пръсти и нахлупи на главата му златистата кофичка. Сетне, с изкривено от болка лице, започна да върти ръцете си около раменете и каза:

— Тоя Щюнцер ме съсипа напълно!

— Кой Щюнцер? — запита Шулце.

— Масажистът Щюнцер — обясни Хагедорн. — Имам чувството, че са ме въртели в машина за изстискване на пране. И това било здравословно? Та то е направо умишлено телесна повреда!

— И все пак е здравословно — настояваше Шулце.

— Като дойде пак в другиден — рече Хагедорн, — ще ви го пратя горе, във вашата таванска стая. Да се набесува при вас!

В този миг вратата на хотела се отвори и чичо Полтер запристъпва тежко през снега.

— Едно писмо за вас, господин докторе. А в другия плик има няколко чуждестранни пощенски марки.

— Благодаря! — каза младият човек. — О, писмо от майка ми! Впрочем как ви харесва Казимир?

— Бих предпочел да не вземам становище — отвърна портиерът.

— Но моля ви се! — извика младият човек. — Според специалистите Казимир се смята за най-хубавия снежен човек по суша и море!

— А, тъй ли? — каза чичо Полтер. — Аз пък помислих, че Казимир е малкото име на господин Шулце.

Той се поклони леко и се отправи обратно към вратата на хотела. Там се извърна пак и додаде:

— А от снежни човеци не разбирам нищо.

* * *

Тръгнаха по някакъв път, който водеше през гола заснежена местност. Той ги заведе до една елхова гора. Трябваше да се изкачат по планинския склон. Престарелите дървета бяха огромни. От време на време тежкият снежен, товар се откъсваше от някой клон и падаше на гъсти бели облаци върху двамата мъже, които пристъпваха в

приказното безмълвие. Слънчевата светлина, която се лееше на ивици над планинската пътека, изглеждаше тъй, сякаш някоя добра фея я беше сресала.

Стигнаха до една пейка и спряха. Хагедорн изчисти снега от нея и двамата седнаха. Черна катеричка претича бързо през пътя.

След малко станаха безмълвно и продължиха по-нататък. Излязоха от гората. Озоваха се на просторна поляна. Пътеката сякаш свършваше в небесата. В действителност тя свиваше вдясно и водеше към незалесен хълм, по който се движеха две черни точки.

Хагедорн каза:

— Щастлив съм! Далеч извън границите на позволеното!

Той поклати глава с недоумение:

— Като помисля само: до вчера още в Берлин. От години насам без работа. И след четиринайсет дни — пак в Берлин...

— Да си щастлив не е срамно — каза Шулце. — Само че е истинска рядкост.

Внезапно една от двете черни точки се откъсна от другата. Разстоянието растеше. Точката също растеше. Това беше скиор. Приближаваше се със страшна бързина и с мъка се държеше на краката си.

— Ските му са побягнали без разрешение — каза Хагедорн.

На около двадесет метра от тях скиорът се преметна, полетя през глава към една пряспа и изчезна в нея.

— Хайде да си поиграем на спасителна команда! — извика Шулце.

Втурнаха се направо през поляната, затъваха на няколко пъти до хълбоците в снега и, доколкото можеха, си помагаха, за да продължат напред.

Най-сетне видяха пред себе си чифт отчаяно ритаци крака и чифт ски и се заловиха да дърпат с всички сили непознатия господин. Когато най-сетне се появи на повърхността, той доста приличаше на снежния човек Казимир. Кашляше и пръхтеше, изплю няколко килограма сняг и най-сетне опечалено каза:

— Добро утро, господа!

Беше Йохан Кеселхут.

Господин Шулце се смя до сълзи. Доктор Хагедорн изтупа снега от дрехите на катастрофирания. А Кеселхут подозрително опипа

крайниците си.

— Както изглежда още съм цял — каза след това той.

— Защо се спуснахте с такава скорост надолу по склона? — запита Шулце.

— Ските се спуснаха — отвърна гневно Кеселхут. — Не аз!

В този миг дофуча и Тони Грасвандер. Описа елегантна дъга и изведнъж спря.

— Но господине! — извика той. — Спускането „шус“ се предвижда едва в петия урок!

* * *

След обяда тримата мъже излязоха на терасата на хотела, излегнаха се в удобни шезлонги, затвориха очи и запушиха пури. Слънцето жареше по-силно, отколкото през лятото.

— След няколко дни ще заприличаме на негри — каза Шулце. — Кафявият цвят на лицето прави чудеса. Поглеждаш се в огледалото и се чувствуваш здрав.

Останалите кимнаха утвърдително.

След известно време Хагедорн каза:

— Знаете ли кога е писала майка ми писмото, което пристигна днес? Още докато съм бил в Берлин при месаря, за да си взема наденица за пътуването.

— Защо ли пък е трябвало да бърза толкова? — запита с недоумение Кеселхут.

— За да имам писмо от нея още първия ден.

— Аха! — каза Шулце. — Чудесно хрумване.

Слънцето гореше. Пурите не горяха вече. Тримата мъже спяха. Господин Кеселхут сънуваше, че кара ски. Тони Грасвандер стоеше на едната камбанария на женската черква в Мюнхен. А той, Кеселхут, на другата.

— Сега едно малко спускане „шус“ — каза Тони. — По черковния покрив, моля. И после, със стилиен скок, на улица „Бринерска“. Пред градината при магазина на господин Анаст, ще направите завой с „рало“ и ще ме чакате.

— Не — заяви Кеселхут. — Дори и насън не би ми хрумнало да се спускам оттук!

Тъкмо тогава му хрумна, че сънува! Това му вдъхна смелост и той каза на Тони:

— Можете ли с един елегантен завой да си видите гърба без огледало?

ДЕСЕТА ГЛАВА

ВЪЛНЕНИЯТА НА ГОСПОДИН КЕСЕЛХУТ

Когато Хагедорн се събуди, Шулце и Кеселхут бяха изчезнали. Но до масичката недалеч от него седеше госпожа Малбре и пиеше кафе.

— Наблюдавах ви, господин докторе — каза тя. — Вие имате талант да спите.

— И още как! — отговори гордо той. — Хърках ли?

Тя отговори отрицателно и го покани на чаша кафе.

Хагедорн седна при нея. Отначало заговориха за хотела, за Алпите и за пътешествия.

Сетне тя каза:

— Имам чувството, че трябва да се извиня пред вас, загдето съм толкова повърхностна. Да, да, аз съм повърхностна. За съжаление, така е. Но не винаги съм била такава. Характерът ми винаги се определя от мъжа, с когото живея. С много жени е така. Пригаждаме се. Първият ми мъж беше биолог. Тогава бях много образована. Вторият ми мъж беше автомобилен състезател и през тези две години се интересувах само от автомобили. Струва ми се, че ако се влюбя в някой спортист, ще почна да играя и най-мъчните упражнения на лост.

— Дано само никога не ви се случва да се ожените за фокусник, който гълта огън — каза Хагедорн. — Освен това сигурно има мъже, на които тая способност на жената да се пригажда действа на нервите.

— Изобщо има само такива мъже — каза тя. — Но в продължение на година-две всеки от тях го намира очарователно.

Тя замълча за ефект. Сетне додаде:

— Ужасно се страхувам, че тая моя повърхностност ще стане хронична. Но без чужда помощ не мога да се оправя.

— Ако ви разбирам правилно, вие ме смятате за особено енергичен и ценен човек.

— Правилно ме разбирате — отвърна тя и го изгледа нежно.

— Вашето мнение ми прави чест — каза той. — Обаче в края на краищата аз не съм от ония религиозни секти, които лекуват с молитви, уважаема госпожо.

— Но вие го формулирахте неправилно — промълви тихо тя. — Аз съвсем не искам да се моля с вас!

Хагедорн стана.

— За съжаление трябва да тръгвам да търся моите познати. Ще продължим разговора друг път.

Тя му подаде ръка. Очите ѝ гледаха премрежено.

— Жалко, че си тръгвате вече, драги докторе. Толкова голямо доверие имам във вас.

Той бързо се отдалечи и затърси Шулце, за да му се оплаче.

Търсеше Шулце, но намери Кеселхут. Той каза:

— Може би Шулце е в стаята си.

И така, качиха се на петия етаж. Почукаха. Тъй като никой не отговори, Хагедорн натисна дръжката. Вратата не беше заключена. Влязоха вътре. Стаята беше празна.

— Кой живее тук? — запита Кеселхут.

— Шулце — отвърна младият човек. Впрочем за живеене естествено не може да става и дума. Това е мястото, където спи. Идва тук късно вечерта, облича палтото си, слага си червената скиорска шапчица и ляга в леглото.

Господин Кеселхут стоеше безмълвен. Той просто не можеше да проумее.

— Е, да си вървим! — каза Хагедорн.

— Аз ще дойда след малко — отвърна Кеселхут. — Стаята ме интересува.

Когато младият човек си отиде, господин Кеселхут започна да разтребва. Плетеният куфар бе оставен разтворен на пода. Бельото се намираще в безпорядък. Палтото беше проснато на леглото. Връзки, ръкавели и чорапи бяха струпани в безредна купчина върху масата. В каната и в умивалника нямаше прясна вода. В очите на Йохан имаше сълзи.

След двадесет минути в стаята цареше ред! Прислужникът извади от елегантното си сако табакера и остави на масата три пури и кутия кибрит.

Сетне се втурна надолу по стълбите, прерови своите куфари и гардероби и промъквайки се крадешком по задното стълбище, се върна пак в мансардната стаичка. Домъкна хавлиен пешкир, пепелник, одеяло от камилска вълна, ваза с елхови клонки, гумена грейка и три ябълки. След като подреди и остави различните подаръци, той се огледа още веднъж изпитателно, записа нещо в бележника си и — пак по задната стълба — се върна в елегантно подредената си стая.

Не срещна никого.

* * *

Хагедорн, който, търсейки Шулце, беше обиколил залата за писане, стаята за игри, бара, библиотеката и дори кегелбана, вече не знаеше какво да прави. В хотела сякаш нямаше жива душа. Курортистите бяха още из планината.

Той отиде в хола и запита портиера има ли представа къде се намира господин Шулце.

— На пързалката за кьнки е, господин докторе — каза чичо Полтер, — зад сградата.

Младият човек излезе от хотела. Слънцето залязваше. Само най-високите върхове сияеха още.

Пързалката за кьнки се намиреше на тенис корта. Но там никой не караше кьнки. Ледената повърхност беше покрита с дълбок сняг. На другия край на пързалката двама души почистваха снега. Хагедорн ги чу да разговарят и да се смеят. Той тръгна покрай високата мрежа и заобиколи игрището за тенис. Когато се приближи достатъчно, извика:

— Извинявайте, не сте ли видели насам един едър господин, който е дошъл да кара кьнки?

Единият от двамата работници отговори високо:

— Да, драги мой! Едрият стар господин чисти сняг!

— Шулце? — извика изумено Хагедорн. — Вие ли сте? Да не са ви изгорели бушоните?

— Съвсем не — отвърна весело Шулце. — Само правя малко физически упражнения.

Беше нахлупил на главата си червеното скиорско кепе, носеше черните наушници, дебелите плетени ръкавици и чифт топлинки на

китките.

— Портиерът ме мобилизира като крайно необходим технически помощник.

Като опипваше почвата под краката си, Хагедорн предпазливо пристъпи на и изчистената ледена повърхност и внимателно се упъти към двамата мъже.

Шулце стисна ръката му.

— Но как може такова нещо — каза смутено младият човек. — Такова безобразие! Та хотелът има достатъчно служители!

Сеп — градинар и пазач на гардероба за ски — плю на ръцете си, продължи да чисти снега и каза:

— Разбира се, че има. Това положително е някакъв гаден номер.

— Аз не намирам, че е така — заяви Шулце. — Портиерът чисто и просто е загрижен за здравето ми.

— Махайте се веднага оттук! — каза Хагедорн. — Ще ударя на тоя тип такава серия плесници, че ще почнат да му се привиждат бели мишки.

— Слушайте, драги — каза Шулце. — Моля ви за втори път: не се месете в тая работа.

— Има ли още една снегориначка? — запита младият човек.

— За имане — има — каза Сеп. — Но половината игрище вече е изчистено. Останалото ще свърша и сам. Вървете да закусвате, господин Шулце!

— Много ли ви пречех! — запита плахо възрастният човек.

Сеп се засмя.

— Малко! В края на краищата не сте следвали как се рине сняг.

Засмя се и Шулце. Сбогува се със Сеп колегиално, тикна в ръката му няколко гроша, облегна снегориначката си на мрежата и тръгна заедно с Хагедорн през парка обратно към хотела.

— Утре ще карам кънки — каза той. — Но може би вече избобцо съм забравил да карам. Много глупаво е, че тук няма стаичка, където кънкьорите да се стоплят. Това винаги биваше най-хубавото, когато караш кънки.

— Яд ме е — призна Хагедорн. — Ако не направите сега скандал, най-късно в другиден ще миете стълбищата. Оплачете се поне на директора!

— Та в тая история е замесен и директорът. Искат да ми дойде до гуша и да се махна. Намирам го много интересно. — Шулце хвана младия човек под ръка. — Това си е една моя прищявка. Недейте да ръмжите! Може би по-късно ще ме разберете!

— Едва ли — отвърна Хагедорн. — Вие сте прекалено добродушен. Затова и не сте я докарали доникъде.

Събеседникът му не можа да съдържи усмивката си.

— Точно така е. Да, не всекиму е дадено да бъде престолонаследник на Лихтенщайн. — Той се засмя. — А сега поразкажете ми нещичко от вашите любовни афери! Какво искаше онази чернокоса красавица, която дойде на терасата, за да бди над съня ви?

— Тя е някоя си госпожа фон Малбре. И аз трябвало на всяка цена да я спася. Била от ония жени, които се изравняват с интелекта на човека, в когото са влюбени в момента. По такъв начин станала повърхностна, от което иска най-сетне да се отърве. И за това лечение се нуждае от образован, духовно издигнат човек. Този човек съм бил аз!

— Бедничкият! — каза Шулце. — Пък и белята е, че тая особа е хубава! Е, а блондинката от Бремен, и тя ли иска да я спасяват?

— Не. Госпожа Каспариус е за по-простата метода. Тя твърди, че ние двамата сме млади, че си нямаме работа и че било грях, ако си откажем един другиму нещо. Още снощи искаше да види трите сиамски котки.

— Внимавайте, внимавайте! — каза Шулце. — Коя от двете ви харесва повече?

— Не ме бива много за флиртове. И бих искал да си остана такъв. Не ме блазнят вече преживявания, за които след това се ядосваш. От друга страна: щом като си наумят нещо, жените обикновено го вършат. Я кажете, Шулце, не бихте ли могли да бдите малко над мен?

— Като майка — заяви патетично събеседникът му. — Няма да допусна лошите жени да ви сторят нещо.

— Сърдечни благодарности! — каза Хагедорн.

— А за награда сега ще получа във вашия салон един коняк. Като рине сняг, човек ожаднява. Освен това трябва да кажа добър ден на котенцата. Как са те?

— Вече питаха за вас — каза младият човек.

* * *

През това време мнимият притежател на параходна линия Кеселхут седеше в стаята си и съчиняваше отчаяно писмо. Той пишеше:

„Мила госпожице Хилдегард!

И този път радостта ми беше преждевременна. Вече си мислех, че дотук всичко се е наредило добре. Но когато доктор Хагедорн и аз тръгнахме да търсим днес следобед господин тайния съветник, не го намерихме. На Хагедорн естествено и през ум не минава кой е в действителност господин Шулце.

Потърсихме господин тайния съветник в неговата стая. И това сигурно е най-невероятното нещо, което човек може да си представи. Стаята се намира на петия етаж, всичките ѝ стени са полегати и изобщо не е стая, а таванско помещение с легло. Няма нито печка, нито нищо. Прозорецът е точно над главата ти. От снега капе и вътре се образуват малки ледени шушулки. Няма и шкаф. А бельото е по масата и в плетения кош, дето го знаете.

Да бихте могла да видите тая жалка, кучешки студена дупка, веднага бихте припаднала. Да не говорим за госпожа Кункел.

Естествено аз веднага разтребих. И оставих на масата пури и ябълки. А също ваза с елхови клонки в нея. За украшение. Утре ще купя от селото една електрическа печка. Дано да има такава. Ще я поставя тайно. Контакт има. Днес не ме видя никой. Това е късмет. Защото тайният съветник не иска да се качвам горе. Защото трябва да ме смятат за богат. И защото не бива да видя как живее той. На мен той ми каза, че стаята му била очарователна и с

много въздух. Впрочем последното действително е вярно. Само дано не ни се разболеет!

Той не ми беше казал дори номера на стаята си! Стаята изобщо няма номер. Но той го премълча не само затова, а защото не искаше аз да открия таванската стаички. Впрочем той и да искаше, не можеше да ми каже номера. Но не искаше.

Почти не знам какво да правя. Защото, ако го помоля да се премести, или да си замине оттук, пак ще ми се сърди. Или пък ще ме накара веднага да се върна обратно в Берлин — и какво ще стане тогава? Нали го познавате! Макар и не толкова отдавна, колкото аз. В тая таванска стаичка положително не би останал да живее никой прислужник.

Нямам какво повече да кажа за себе си. Днес сутринта имах първи урок по ски. Ските са много скъпи. Но мен това не бива да ме тревожи. Нали трябва да пилея пари. Учителят по ски се казва Тони Грасвандер. Тони идва от Антон. Аз го питах... На учебната писта той ми показва как се вдигат петите и щеките и други работи. За жалост поляната се намираше на една височина. И изведнъж аз потеглих, макар че съвсем не исках. Сигурно е изглеждало много смешно. Освен това се уплаших, защото се плъзгах много бързо. Предполагам, че само от страх не съм паднал. За щастие, наоколо нямаше дървета. Дълго фучах право надолу. После налетях на един голям корен. Скочих. И паднах с главата надолу в снега. Забих се най-малко на един метър дълбочина.

После оттам ме измъкнаха двама господи. Инак евентуално щях да се задуша. Двамата господи бяха тайният съветник и доктор Хагедорн. Това положително беше съдба. Не намирате ли и вие? Утре е вторият ми урок. Няма какво да се прави.

Мила госпожице Хилде, след малко обличам смокинг и отивам на вечеря. Най-сърдечни поздрави засега. Ще оставя плика отворен. Може би пак да е станало нещо ново. Дано да не е. И тъй, до след малко.“

* * *

Вечерята премина без инциденти. На Хагедорн поднесоха говеждо с фиде. Господата, които седяха на съседните маси и поглъщаха ордьоври и печени яребици, зяпаха към чинията на Хагедорн така, сякаш говежда супа с фиде беше най-изтънченият деликатес.

Една порция говеждо с фиде получи и Шулце, защото заяви, че страшно го обичал. Сетне той отиде да спи. Беше изморен.

Когато влезе в своята мансарда, той доста се учуди. Просто не можа да я познае. Заоглежда удивено порядъка, подуши пурите и ябълките и погали елховите клонки. Тикна презрително настрана гумената грейка. Но одеялото от камилска вълна застла на леглото си.

Беше трогнат от потайните грижи на Йохан, обаче все пак реши да се скара на следния ден на господин Кеселхут. Сетне се облече за спане, взе една ябълка от масата, мушна се в леглото, изгаси лампата и въодушевено захапа ябълката.

Беше почти както през детството...

* * *

Хагедорн и Кеселхут все още седяха в залата и пушеха пури. Гледаха елегантната навалица.

Смелия Карл се приближи до масата им и се осведоми дали господата са прекарали приятно деня. Сетне се отдалечи, за да поздрави и други гости и да се посвети на танците в бара. Госпожица Марек обичаше да танцува най-много с него.

Хагедорн разказа какво беше преживял на пързалката. Господин Кеселхут побесня от яд. Той не беше в състояние да продължи разговора, извини се и отиде право в стаята си.

Малко по-късно с Хагедорн подхвана разговор някакъв силезийски фабрикант, който искаше да изкопчи дали младият милионер е склонен да вземе участие с няколкостотин хиляди марки във възстановяването на една предачна фабрика, затворена преди години. Хагедорн непрекъснато подчертаваше, че няма нито грош. Но

господин Шпалтехолц сметна това за усуквания и продължи да възхвалява с все по-ярки краски възможностите за печалби. Най-сетне той покани господин доктора в бара.

Хагедорн търпеливо отиде. За да се изплъзне от съвсем безсмислените разговори, той танцуваше на смени с госпожа фон Малбре и с госпожа Каспариус. През повечето време господин Шпалтехолц от Глайвиц седеше до масата и подкупващо се усмихваше.

Постепенно Хагедорн забеляза, че имаше сметка да танцува ту с едната, ту с другата дама. Ревността нарастваше. Съперницата излизаше на преден план. А мъжът, около който се въртеше всичко, се превръщаше в странична подробност.

Без да се сбогува надълго, той изчезна, навести набързо снежния човек Казимир, разкраси го с мустаци от птичи пера, които беше намерил в гората, и отиде в апартамента си. И той беше изморен.

* * *

В това време Йохан довършваше своето писмо до госпожица Тоблер. Краят гласеше така:

„Пак научих нещо. Нещо ужасно, уважаема госпожице! Следобед портиерът — един противен тип — изпратил господин тайния съветник на пързалката за кьнки. Там той трябвало да рине сняг заедно с някой си Сеп. Нима не е истински ужас, че карат толкова образован човек като господин баща ви да работи в един хотел като уличен метач? Във всеки случай господин тайният съветник много се смял. И забранил на доктор Хагедорн да предприема против това каквото и да било. А пък господин докторът би могъл да постигне много нещо, защото нали него го смятат за милионер.

Окончателно съм се объркал, мила госпожице Хилде! Дали не трябва да се намеся? Господин баща ви въпреки това ще върши каквото си ще. Пишете ми моля ви

незабавно! Ако смятате, че е правилно, ще се скарам ужасно с господин тайния съветник и ще настоявам да вземе друга стая или да замине, или да разкрие кой е. Сам господин докторът казва: ако продължава тъй, скоро Шулце ще трябва да мие стълбището и да бели картофи. Смятате ли и вие така? Господин тайният съветник да мете в «Брукбойрен»? Та той няма дори представа как се прави това!

Очаквам с нетърпение вест от вас и ви поздравявам от сърце.

Ваш нерушим
Йохан Кеселхут.“

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА САМОТНИЯТ КЪНКЪОР

На другата сутрин тримата мъже закусваха заедно. Денят беше още по-хубав от предишния. През нощта не беше валил сняг. Въздухът бе мразовит и ясен. Слънцето рисуваше тъмносини сенки по снега. И както съобщи оберкелнерът, току-що бяха предали от Волкенщайн, че има прекрасна видимост. В трапезарията се тълпяха курортисти като някое скитническо племе, което потегля за великото преселение на народите.

— Какво ще предприемем днес? — запита Шулце.

Сетне умишлено бавно извади една пура, запали я и погледна над горящата клечка кибрит към благородния дарител.

Йохан се изчерви. Бръкна в джоба си и сложи на масата три билета.

— Ако нямате нищо против — каза той, — ще идем с лифта до Волкенщайн. Позволих си да се погрижа за билети и запазени места. Напливът е много голям. След половин час тръгваме. Не ми се ще да пътувам сам. Имате ли желание да дойдете? Във всеки случай за обяд трябва да се върна. Заради втория урок по ски.

Тридесет минути по-късно — затворени в един ромбовиден сандък с вместимост петнадесет души — те се полюшваха над гористите хълмове, които заобикаляха Волкенщайн, и пътуваха под доста остър ъгъл към небето.

Винаги когато минаваха покрай някой от огромните бетонни стълбове, сандъкът подозрително се разклащаше и някои от елегантните спортисти побледняваха въпреки кафявия си тен.

Гледката под тях ставаше все по-заплашителна. А хоризонтът бягаше все по-далеч. Пропастите ставаха по-дълбоки.

Преминаха растителния пояс. Порои се спускаха по стръмните скалисти стени към неизвестността.

По снега се виждаха следи от дивеч.

Най-сетне, след седмия стълб, пропастите бяха преодоленни. Земята се приближи отново. Тук, горе, местността беше приела отново по-заоблени форми. Блесналите под слънцето бели склонове гъмжаха от скиори.

— Също като бял муселин на черни капки — каза една жена.

Повечето от пътниците се засмяха. Но тя имаше право.

Малко след това дойде последното по-силничко разтърсване и крайната спирка, на хиляда и двеста метра над Брукбойрен, беше достигната. Замаяни от пътуването и от разрежения въздух, пътниците се запрепъваха навън, грабваха ските си, нарамваха ги и тръгнаха нагоре към планинския хотел „Волкенщайн“, за да започнат оттам едно от прославените четиридесет и пет спускания.

Накъдето и да погледнеш, човек виждаше скиорски кервани. И по най-далечните склонове, мънички групи скиори фучаха стремглаво към долината. Пред верандите на хотела стояха множество туристи и усилено ваксваха ските си; защото тук, горе, нощес беше валил нов сняг.

Само на голямата дървена слънчева тераса беше спокойно. Там имаше дълги редици шезлонги. А върху тези столове се препичаха намазани лица и ръце.

— Петнайсет градуса под нулата — каза едно от тия лица. — И въпреки това получаващ слънчев удар.

— Щом като не може иначе, получавайте — заяви друго лице, почервенияло като рак.

Шулце спря спътниците си.

— Господа — каза той. — Сега ще си купим шишенце с кокосово масло, ще намажем всичко, което се подава от дрехите ни, и ще се наместим тук.

Хагедорн изчезна в сградата и набави масло. Кеселхут и Шулце обсебиха три шезлонга. Сетне се намазаха хубаво и седнаха да се пекаат.

— Истински пържолник — заяви Шулце.

Ако разтвореше леко очи, човек виждаше безкрайна верига от върхове, напластени един зад друг в многобройни зъбчати редици, а там, гдето те се допираха до небосвода, през притворените клепки блестеше леден фойерверк от глетчери и слънце.

Издържаха печенето в продължение на един час, сетне станаха. Похвалиха взаимно тена си, пиха лимонада и тръгнаха на разходка.

Кеселхут спря при един престарял собственик на далекоглед, за да му покажат най-известните планини наоколо и не миряса, докато не видя диви кози. Но имаше вероятност и да се е излъгал.

Неуморният лифт бълваше нови и нови скиори. Тесните пътища, заградени от високи снежни стени, бяха по-оживени от улиците на световните столици. И след като една елегантна млада дама, нарамила ските си, успя с нескопосно движение да смъкне скиорската шапка от главата на господин Шулце, тримата мъже се отказаха от странствуването си сред тишината на природата. Транспортът беше опасен за живота.

Когато поискаха да се качат в кабината на лифта, се натъкнаха на госпожа Каспариус. Дебелият господин Ленц мъкнеше своите и нейните ски и пухтеше.

Блондинката от Бремен пристъпи към Хагедорн и умело демонстрира пуловера си.

— Нали ще дойдете на костюмирания бал тая вечер? — каза тя. Сетне кимна и подчертано хлапашки закрачи надолу.

* * *

След обяда Кеселхут бе отведен тържествено от Тони Грасвандер.

— Моля — каза Тони. — То е само заради постоянството. Да вървим.

Йохан кимна в знак на съгласие, отпи глътка кафе и смукна от пурата си.

— Не бива да пушите денем — заяви Тони. — Не е спортсменско, моля.

Кеселхут покорно остави пурата си настрана и се изправи.

— Please, Sir — каза Тони и тръгна.

Господин Кеселхут тъжно се сбогува и закрачи тежко след своя учител по ски.

— Сякаш го водят в кланицата — рече Хагедорн. — Но скиорският му костюм е приказен!

— Нищо чудно — каза гордо Шулце. — И той е шит при моя шивач.

Хагедорн прихна да се смее от сърце и намери забележката знаменита.

Тайният съветник Тоблер се зарадва, че взеха необмисленото му изказване за шега и макар малко пресилено, също се засмя. След това обаче не се задържа много дълго на мястото си и каза:

— Наздраве! А сега татко ще иде да покара малко кънки.

— Може ли да дойда и аз?

Шулце повелително вдигна ръка, за да го спре.

— По-добре не! Ако противно на очакванията ми се окаже, че изобщо мога още, утре ще изпълня пред избрана публика няколко танци на лед. Нека това ви служи за утеха.

Младият човек му пожела всичко хубаво и се оттегли в залата, за да напише едно изчерпателно писмо на майка си.

Господин Шулце взе своите кънки от петия етаж и се отправи към пързалката. Имаше щастие, беше единственият посетител. С много усилия успя да пристегне ръждясалите кънки към тежките си обувки от говежда кожа. Сетне застана на огледалната повърхност и се осмели да направи първите крачки.

Удаде му се.

Скръсти ръце на гърба си и все още колебливо обиколи веднъж пързалката. Сетне спря, поемайки си дъх, и се зарадва. Гледай ти, все пак не бил загубен човек!

Сега вече стана по-смел. Започна да прави завой. Десният завой му се удаваше по-добре от левия. Но така си беше и тогава, още когато ходеше на училище. То не можеше да се поправи вече.

Помъчи се да си спомни всичко каквото умееше тогава. Засили се с левия крак и описа тройка. Първо външен завой, сетне леко завъртане и накрая — завой назад.

— Дявол да го вземе! — каза с уважение сам на себе си. — Наученото си е научено.

И сега вече се осмели да направи осмица — десен външен и след това вътрешен завой. Удаде му се и това! Двете цифри бяха гравирани върху леда — едри и ясни.

— А сега — завъртане около оста — каза гласно той, засили се с левия крак и с двете ръце, сетне се завъртя около десет пъти като

пумпал около самия себе си, засмя се самодоволно и тъкмо в тоя миг някаква невидима сила сякаш дръпна краката му от леда! Размаха ръце, но това не помогна — просна се с цялата си дължина, темето му издрънча, ледът изпука, ребрата го заболяха. Шулце лежеше неподвижен. Лежеше с отворени очи и смаяно гледаше към небето.

В продължение на цяла минута той не помръдна. Сетне свали кънките. Стана му студено. Изправи се на крака и закуцука по леда към телената врата, извърна се още веднъж, усмихна се тъжно и каза:

— Който високо хвърчи, ниско пада!

* * *

Късно следобед тримата мъже седяха в читалнята, преглеждаха вестниците и разговаряха за някои важни събития през последно време. Прекъсна ги учителят по танци в хотела, професор Хелтай. Той се приближи до масата и помоли господин Шулце да го последва. Шулце отиде.

След четвърт час Кеселхут запитва:

— Впрочем къде се губи Шулце?

— Може би взема урок по модерни танци!

— Едва ли — рече Кеселхут. — (Той беше приел забележката на Хагедорн буквално.)

След още четвърт час двамата тръгнаха да търсят Шулце. Намериха го без особени мъчности в една от трапезариите.

Разкراчил крака, той стоеше на върха на висока стълба и тъкмо забиваше в стената един пирон; след това върза за него някакво въже за пране. Слезе и усърдно затътри стълбата към съседната стена.

— Да нямате температура? — запитва угрижено Хагедорн.

Шулце се изкачи по стълбата, извади един пирон от устата си и чука от джоба на сакото.

— Здрав съм — каза той.

— Държанието ви говори за противното.

— Декорирам — обясни Шулце и удари с чука палеца си.

После завърза и другия край на въжето. То увисна направо през залата.

— Извънредно приятно занимание — каза той и слезе пак. — Помагам на професора по танцово изкуство.

В този миг се приближи Хелтай с две камериерки, които мъкнеха голям кош. Момичетата започнаха да подават на Шулце старо, продрано бельо, а той го простираше декоративно по въжето.

Професорът огледа увисналите ризи, долни гащи, чорапи и фланелки, присви едно око, засука черното си мустаче и извика:

— Прекрасно, драги!

Шулце не преставаше да тътри стълбата из залата, качваше се и слизаше по нея и неуморно простираше декоративните парцали. Камериерките се кискаха на продраното, допотопно бельо. Имаше дори един огромен корсет с банели.

Професорът потриваше ръце.

— Та вие сте цял художник, драги. Кога сте учили занаята?

— Току-що го научих, драги — отвърна Шулце.

При този закачлив отговор професорът пусна мустака си.

— Другият край на залата — също! — извика той. — Ще донеса гирлянди и балони.

Той изчезна.

Шулце се шегуваше с камериерките и изобщо се държеше тъй, като че ли Хагедорн и Кеселхут отдавна си бяха отишли.

Йохан не можа да издържи повече тази гледка, приближи се до стълбата и каза:

— Пуснете ме да се кача аз!

— Няма място за двама — отвърна Шулце.

— Искам да се кача сам — рече Кеселхут.

— Чудесно би ви подходило — отвърна високомерно Шулце. — Я по-добре идете да играете бридж! Тук няма място за префинени хора!

Кеселхут отиде при Хагедорн.

— Кажете какво да правим, господин докторе?

— Знаех си аз, че ще стане тъй — каза младият човек. — Почакайте само. Утре ще го накарат да бели и картофи!

Сетне, угнетени, двамата се отправиха в крак обратно към читалнята.

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

БАЛ НА ДРИПЛЬОВЦИТЕ

След вечерята, която се състоя с един час по-рано отколкото обикновено, курортистите се втурнаха към стаите си, за да се преоблекат.

Към десет часа вечерта залите, холът, барът и коридорите се изпълниха с апаши, просяци, цигани, латернаджии, индианки, разбойници, браконieri, камериерки, негри, ученички, принцеси, стражари, човекоядци, испанки, вагабонти, дългокраки пажове и трапери.

Впрочем крадци, носачи и ясновидки пристигнаха и отвън. Гости от други хотели. Те се различаваха от първите по това, че трябваше да плащат вход. Правеха го на драго сърце. Костюмираните балове в грандхотела обикновено продължаваха до разсъмване.

Дирекцията беше ангажирала два селски оркестъра. Във всички зали звучеше музика. Бяха дошли цели групи местни жители с чудно хубавите си старинни носии. Към полунощ селяните трябваше да изпълнят местни тиролски, танци и да покажат и други световноизвестни нрави и обичаи.

Тъй като във всяка зала свиреха различни неща, мелодиите се смесваха в нестроен, оглушителен шум. Във въздуха се носеха серпантини и конфети. Селски ергени мъкнеха през залите всевъзможни кози и една ужасяваща свиня. Решили да се веселят, свинята и ламите се надпреварваха в квичене.

В хола бе уредена томбола. Всичко, което беше излишно и от което курортистите можеха да се лишат, бе струпано на голяма пирамида. (Лотарийните билети учителят по танци от години насам получаваше от една мюнхенска фирма. А чистата печалба от лотарията по силата на традицията се падаше на него.)

По време на вечерята Кеселхут бе съобщил, че е запазил в голямата зала една маса с три места. Сега, заобиколени от преоблечени

хора, Шулце и Хагедорн седяха на запазената за тях маса и чакаха собственика на цветущата параходна линия.

Доктор Хагедорн беше по риза. Около шията си беше увил голяма червена кърпа. На главата си носеше накривен и силно нахлупен каскет. Съвсем очевидно бе, че той представляваше апаш.

Шулце се беше предрешил още по-малко. Носеше — този път обаче вътре в хотела — редовния си спортен екип: виолетовия костюм, гамашите, копчетата с форма на детелинови листа, черните кадифени наушници и огненочервеното скиорско кепе. Малко по малко започна да му става горещо.

— Къде са кънките? — запита го Хагедорн.

— Престанете! — замоли се Шулце. — Не ми напомняйте за тила ми! Бях забравил напълно колко твърда може да бъде понякога една такава пързалка. Няма да се подвизавам повече като кънкьор.

— А пък толкова се радвахте — рече съчувствено Хагедорн.

Това не е чак толкова лошо — заяви Шулце. Лошото е, че временно се бях заблудил във възрастта с, Той се усмихна дружелюбно.

— А как ви харесват моите декорации, млади приятелю?

И Шулце се огледа със задоволство.

Хагедорн заяви, че е очарован.

— Правилно — каза Шулце. — Но къде се е дянал нашият любезен Кеселхут?

В този миг някой, който стоеше зад тях, наля в трите чаши вино.

— Не сме поръчвали вино — каза уплашено Хагедорн. — Аз бих желал една светла бира.

— Аз — също — рече Шулце.

Тогава келнерът се изсмя. Когато двамата се извърнаха смаяни, видяха, че това съвсем не е келнер, а господин Йохан Кеселхут. Той носеше ливреята си от дома на Тоблер — своята привична дреха — и гледаше господин Шулце в очите с поглед, в който имаше молба за прошка.

— Знаменито! — извика Хагедорн. — Не искам да ви обиждам, господин Кеселхут, но имате вид, сякаш сте роден прислужник!

— Съвсем не се чувствавам обиден, господин докторе — каза Кеселхут. — Ако не бях Александър Велики, щях да искам да бъда Диоген.

* * *

Тримата мъже се забавляваха царски. Всеки по своему. Господин Кеселхут например — макар че в края на краищата беше собственик на параходна линия — стоеше щастливо усмихнат зад стола на Шулце и при всеки удобен случай наричаше бедняка, който трябваше да рине снега от пързалката, „уважаеми господине“. Шулце пък непрекъснато се обръщаше към корабоприетеля Кеселхут с малкото му име. „Йохан, дайте ми огън, ако обичате!“ Или: „Йохан, много пиете!“ Или: „Йохан, погрижете се да ни набавите три сандвича с шунка!“

Хагедорн каза:

— Деца, играете ролите си толкова сполучливо, като че ли сте ги разучавали с години.

— Хитрец сте вие, Йохан — каза Шулце.

А Кеселхут, поласкан, се засмя.

По-късно на масата им дойде дебелият господин Ленц. Беше се преоблякъл като съдържател на вертеп. Носеше под мишница недоизпита бутилка с ракия и запита Шулце не желае ли да участва в конкурса за трите най-сполучливи костюма на дрипльовците.

— Вие положително ще получите първа награда — каза той. — Ние, другите, в никакъв случай не можем да изглеждаме толкова естествени. Че нали сме чисто и просто маскирани.

Ленц успя да убеди Шулце и той отиде заедно с него при професор Хелтай, който раздаваше номерата на участниците в конкурса. Но учителят по танци засука мустак и каза:

— Съжалявам, драги. Не отговаряте на условията. Вие не сте маскиран. Само изглеждате тъй. Вие сте професионалист.

Като всеки рейнчанин Ленц кипваше лесно. Но професорът остана непреклонен.

— Имам си нареждания — приключи спора той.

— Е добре тогава, мила лельо! — каза Шулце и му обърна гръб.

Когато се върна при масата, Хагедорн беше изчезнал.

Йохан седеше сам и се наливаше с алкохол.

— Отмъкна го една малка ученичка с къса рокличка и с чанта на гърба — докладва той. — Беше дамата от Бремен.

Тръгнаха да го търсят и по недоглеждане попаднаха на томболата. Съгласно тихата заповед на Тоблер, Йохан купи тридесет билета. Между тях имаше осем печеливши! Алпийски пейзаж в рамка, рисуван с маслени бои от местен художник. Голямо мече, което можеше да казва „Му!“. Шише с одеколон. Второ мече. Ролка серпантини. Пакет с хартия за писма. И още едно шише одеколон.

Нарамиха подаръците и в съседното помещение се снимаха с магnezий.

— „Завръщането на ловеца“ — каза тайният съветник.

А след това продължиха да си пробиват път през гъстата тълпа. От зала в зала. През всички коридори. Но Хагедорн не се виждаше никъде.

— Трябва да го намерим Йохан — каза тайният съветник. — Ученичката от Бремен, разбира се, го е отвлякла. А при това той коленопреклонно ме умоляваше да му бъде един вид майка.

Блудният син не беше и в бара. Йохан използва случая и започна да подарява лотарийните печалби. Одеколонът намери идеален пласмент при селските моми.

Масленият пейзаж от Алпите тикнаха в ръцете на една холандка, без да я питат. Тя им благодари на холандски.

— И без това не те разбираме — каза й недоволно Йохан, даде в добавка пакета с листовете за писма и рече: — Нито дума повече!

Върнаха се обратно на масата. Хагедорн все още липсваше. Йохан настани на третия стол двете мечета. Тайният съветник свали черните наушници.

— Странно е — заяви той. — Но без наушници виното ми се услажда повече. Какво общо, дявол да го вземе, има слухът с вкусовите нерви?

— Нищо — каза Йохан.

Сетне започнаха да експериментират. Запушваха си ушите и пиеха. Затваряха си очите и пиеха.

— Забелязвате ли нещо? — запита Тоблер.

— Да — отвърна Йохан. — Всички са зяпнали към нас и ни смятат за малоумни.

— А какво друго забелязвате?

— Можеш да правиш каквото щеш — виното си е великолепно. Наздраве!

* * *

През това време госпожа Каспариус, вързала с голяма панделка косите си и избобщо предрешена като невръстна ученичка, седеше с апаша Фриц Хагедорн в задименото, препълнено бирхале. Освен тях на масата им седяха и много други курортисти. Те също бяха маскирани, но това ги измъчваше.

Около тридесетгодишното учениче разтвори училищната си чанта, извади от нея пудриера и напудри дръзкото си носле с розово пухче.

Младият човек я гледаше.

— Какво става с домашните упражнения, малката?

— Имам много голяма нужда от няколко частни урока. Преди всичко по психология на хората. Хич не ме бива по този предмет.

— Ще трябва да почакаш, докато пораснеш! — извика той. — В тази област човек се учи само от опит.

— Грешите — каза тя. — Ако беше тъй, би трябвало да бъда първата в класа. Но не е така.

— Жалко. Значи, цялото ти прилежание е отишло на вятъра? О, клето дете!

Тя кимна.

— Каква искаш да станеш, като свършиш училище?

— Трамвайна кондукторка — рече тя. — Или пък лесничей по цветята. А най-много бих искала да стана екскурзоводка.

— Аха. Интересна професия. А аз всъщност исках да стана снежен човек. Снежните човеци имат повече от половин година ваканция.

— Не е ли по-правилно в множествено число да се каже „снежни хора“?

— Казва се снежни човеци. Но за да станеш снежен човек, трябва да имаш гимназиална диплома.

— И какъв станахте вместо това? — запита тя.

— Най-напред бях художествен оформител на торти — отговори той. — А сега съм връзковръзвач. Е, човек си изкарва хляба. Имам собствена кола. Автобус. Заради многото ми роднини. Като дойдеш

някога в Берлин, ще те повозя из града. На шасито имам саксии с цветя.

Ученичката плесна с ръце.

— Чудесно! — извика тя. — С пеларгонии ли?

— Естествено — отвърна той. — Други цветя изобщо не подхождат за автобуси.

Това беше вече прекалено много за останалите хора на масата. Те платиха и направо побягнаха нанякъде.

Ученичката се зарадва и каза:

— Ако почнем да говорим по-високо, след десет минути локалът ще остане само на наше разположение.

Планът им пропадна. Най-напред пристигна Ленц, съдържателят на вертеп. Бутилката му с ракия беше празна. Той поръча бургундско вино и запя рейнски песни. А след това се появи госпожа фон Малбре. С барон Келер. Понеже имаше хубави, стройни крака, тя се подвизаваше облечена като дворецов паж. Келер носеше фрак си. Поздравиха се любезно, доколкото това бе изобщо възможно.

— С фрак? — запита смаян Хагедорн.

Келер закрепил още по-здраво монокъла си.

— Аз никога не се маскирам. Не ми допада. Не виждам в това нищо смешно.

— Но с фрак на „бала на дрипльовците“! — каза малката ученичка.

— Защо пък не? — забеляза дебелият Ленц. — Има и дрипльовци във фрак!

И след това продължително се смя.

Баронът сви уста. А Хагедорн заяви, че за съжаление трябва да си ходи.

— Останете още малко! — замоли го пажът.

А ученичката започна да хлипа високо.

— Дал съм обещание под честна дума — каза младият човек. — Ние, апашите, сме трудолюбиви хора. Касае се за кражба с взлом.

— Какво ще крадете? — запита Ленц.

— Голям контингент леви ръкавици — каза тайнствено Хагедорн.

Той сложи пръст пред устните си и бързо се отдалечи.

* * *

Когато го зърнаха да се задава, двамата възрастни господа замахаха с ръце.

— Къде ходихте с ученичката? — запита Шулце с тон на моралист. — Прилично ли се държахте?

— Драги мой майчински настроен приятелю — каза младият човек, — ние говорехме само за това, каква ще стане малката, когато завърши училище!

— Язык, господин докторе! — извика Кеселхут.

— Е, и каква иска да стане? — запита Шулце.

— И тя самата не е определила още точно. Или нещо по цветята, или екскурзоводка.

Двамата възрастни господа потънаха в размисъл. Сетне Кеселхут, който беше застанал отново зад стола на Шулце каза:

— Е, тогава наздраве!

Пиха.

И Кеселхут продължи:

— Мога ли да си позволя една забележка, уважаеми господине?

— Моля ви, Йохан — каза Шулце.

— Сега би трябвало да излезем пред хотела и да прием за здравето на Казимир.

Предложението беше единодушно прието. Кеселхут се натовари с една бутилка и три чаши. Сетне тримата мъже потеглиха един зад друг през залите. Хагедорн крачеше начело.

Минавайки през зелената зала, те внесоха смут в раздаването на наградите за най-сполучливи костюми. В малката зала преминаването им попречи на урежданите от господин Хелтай танцови и забавни номера. С достойнство и с малко криволичене те невъзмутимо си пробиха път.

Портиерът, обсипан с конфети и серпантини от особено смели посетители на бала, се поклони пред Хагедорн и погледна язвително Шулце, който вдигна нагоре двете мечета и им каза високо:

— Ето, вижте един лош чичко! Има ги наистина.

Снежният хусар Казимир пак изглеждаше великолепно. Тримата мъже го гледаха с любов. Валеше.

Шулце пристъпи напред.

— Преди да се чукнем за здравето на нашия общ син — заяви тържествено той, — бих искал да сторя едно добро дело. Общозвестно е, че не е добре човек да бъде сам. Това важи и за снежните човеци.

Той бавно приклепна и остави мечетата в студения сняг — едното вдясно и другото вляво от Казимир.

— Сега поне, дори когато сме далеч от него, той има компания.

Сетне господин Кеселхут се зае да напълни чашите. Но остатъкът от виното, което беше в шишето, не стигна. И Йохан изчезна в хотела, за да набави пълна бутилка.

Шулце и Хагедорн стояха сами под нощното небе. Държаха в ръце полупразните си чаши. Мълчаха. Бяха прекарали твърде весела вечер. Но внезапно двамата мъже бяха станали доста сериозни. Разделяше ги съвсем лекоподвижна завеса от снежинки.

Шулце смутено се закашля. Сетне каза:

— Откакто участвах във войната, не съм говорил вече никому на „ти“. На жени — е, да. Има положения, когато да кажеш „вие“ звучи лошо. Бих желал, моето момче, ако нямаш нищо против, да ти предложи да прием сега за побратимяване.

Младият човек също се закашля. Сетне отговори:

— Откак завърших университета, не съм имал нито един приятел. Никога не бих дръзнал да ви помоля за приятелството ви. Човече божи, благодаря ти!

— Казвам се Едуард — забеляза Шулце.

— А аз — Фриц — рече Хагедорн.

Сетне се чукнаха, пиха и стиснаха ръцете си.

Кеселхут, който се показва на вратата с нова бутилка под мишница, ги видя, отгатна значението на това ръкостискане, усмихна се сериозно, внимателно се извърна и влезе обратно в шумния хотел.

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

ГОЛЯМАТА РАНИЦА

На следния ден пристигна колетът от мама Хагедорн. Той съдържаше рекламните проекти, които синът ѝ беше поискал, и едно писмо.

Мило мое добро момче! — пишеше майката. — Много ти благодаря за двете картички с изгледите. Тъкмо се готвя да тръгна и да занеса пакета на гарата, за да го получиш бързо. Дано само ъглите не пострадат. Думата ми е за ъглите на кутията и проектите. И кажи на тоя господин Кеселхут, че, ако може, бихме искали да си получим обратно твоите работи. Обикновено такива господа от много великодушие забравят.

Господин Франке казва, че ако работата със заводите на Тоблер се нареди, щяло да бъде просто да се шашнеш. Нали го знаеш, че се изразява все така разпуснато. Ще ти стиска палци. Намирам това — като имаш предвид, че живее у нас само под наем — много почтено от негова страна. Аз ти стискам палци не само на ръцете, а и на краката. Ако въпреки това не стане нищо с назначението, поне вината няма да е у нас. Човек не бива да се тревожи излишно. А пък който се ядосва прекалено, си е виновен сам.

Много се радвам, че другият, дето е спечелил конкурса, е излязъл мил човек. Поздрави го от мен. Макар да не го познавам. И не оставяйте богатите да вирят нос пред вас. Много от тях нямат никаква заслуга, че са богати. Мнозина, струва ми се, имат пари само защото сърцето на добрия дядо господ е меко. „По-добре, отколкото да си нямат нищичко“ — тъй си е мислел той, като ги е създавал.

Впрочем, ще ти стигне ли бельото? Ако не, прати веднага мръсното в една кутия. След три дни ще го имаш обратно. На витрината на Хепнерови има много хубави горни ризи. Ще трябва да кажа да ти запазят една. Синя на елегантни райета. Ще я вземем, като се върнеш вкъщи. Бих могла да ти я пратя и сега. Но кой знае дали ще ти хареса.

Тъй, моето момче. Сега ще ида с влака до Потсдамската гара. После ще продължа пеш до Анхалтската. Зимният въздух е здравословен. Изобщо човек толкова малко излиза от стаята. Картичките ми харесват. Също като в киното, когато ти поиска специална лежа. Разказах за това на господин Франке. Много се смя.

Не забравяй, когато си в гората, да си поемаш дълбоко дъх осем до десет пъти. Не повече. Инак ще те заболи главата. А пък каква полза.

Аз се чувствавам отлично. Много пея. В кухнята. Когато се храня, твоята снимка е на масата. Не ми е сладко сама. Права ли съм? Дано утре да пристигне писмо от теб. В което да ми пишеш подробно. Засега още не разбирам някои неща. Може с времето и да съм пооглупяла малко. От атеросклерозата.

От къде на къде например имаш в стаята си три котенца? И откъде накъде имаш две стаи и плюс това баня? И какви са тия работи с тухличките? Това ми е свършено неясно, момчето ми.

Господин Франке казва дано това наистина да е хотел. А не например лудница. Ужасен човек е той. Има ли и другият, дето е награден, толкова помещения и котки, и тухличка?

Този път подлистникът във вестника е много интересен. Далеч по-хубав от последния. Особено от вчера насам. Господин Франке и аз сме на съвсем различни мнения по въпроса как ще продължи историята. Той не разбира нищо от романи. Нали си го знаем вече.

И друго: не прави глупости. Искам да кажа екскурзии по опасни върхове. Има ли в Брукбойрен лавини? В такъв случай внимавай особено много! Те започват съвсем

невинно и внезапно стават големи. И тогава няма никакъв смисъл да бягаш.

Моля ти се, внимавай хубаво! Нали? А също и с женските особи в хотела. Или няма да е стока, или пък ще си има вече някого. Да не излезе като в Швейцария. Пак ще има да си чукаш главата после. Бъди така добър. Инак няма да съм спокойна.

Пак пиша писмо, дето не му се вижда краят. И тъй, край! Отговори на въпросите ми. Често забравяш. А сега — да тръгвам за гарата.

Бъди ми здрав и бодър! Никой от дните, които минават, не се връща вече. И дръж се прилично. Понякога си наистина нахален. Много поздрави и целувки от твоята обичаща те повече от всичко друго.

Мама

* * *

След закуска тримата мъже се настаниха на терасата и доктор Хагедорн показа събраните си произведения. Шулце ги огледа подробно. Намери ги много удачни и двамата поведоха оживен разговор във връзка с тях. Господин Кеселхут пушеше дебела черна пура, наливаше на всички кафе и се препичаше на слънце във всяко отношение. Накрая каза:

— И тъй, тази вечер изпращам пакета на тайния съветник Тоблер.

— И моля ви се, не забравяйте да го запитате дали няма вакантно място и за господин Шулце — помолите Хагедорн. — Нали нямаш нищо против, Едуард?

Шулце кимна.

— Разбира се, че нямам, моето момче. Нека дядко Тоблер си даде малко зор да направи нещичко и за двама ни.

Кеселхут взе проектите.

— Ще сторя всичко, за да успея, господа.

— И моля, нека на всяка цена да върне работите ми — каза младият човек. — В това отношение майка ми е много строга.

— То се разбира от само себе си — рече Шулце, макар че всъщност това съвсем не го засягаше.

Кеселхут смачка остатъка от пурата си в пепелника, стана, пъшкайки, промърмори нещо под нос и тъжно се отдалечи. Защото на вратата на хотела, нарамил два чифта ски, стоеше Тони Грасвандер. Наближаваше времето за третия урок. Тайната на завоя с „рало“ трябваше да бъде разгадана.

Едуард и Фриц потеглиха малко по-късно. Възнамеряваха да идат на разходка. Но най-напред направиха кратко посещение на своя снежен човек. Клетият — той се топеше.

— Казимир плаче — заяви Хагедорн. — Това нежно сърце му е наследство от тебе, Едуард.

— Не плаче, а прилага лечение за отслабване — възрази Шулце.

— Ако имахме пари — каза Хагедорн, — щяхме да му подарим един голям чадър, за да го забием в земята и да го разпънем над него. Без чадър ще загине.

— С парите работата стои така — рече Шулце. — Дори и да имахме... най-късно в началото на март тук някъде щеше да има само чадър, а Казимир щеше да е изчезнал. Изгодите от богатството всъщност са нещо твърде ограничено.

— Говориш, като че ли някога си притежавал банкова сметка — каза Хагедорн и добродушно се разсмя. — А майка ми твърди, че имотът често пъти бил само дар от провидението за ония, които инак нямало да могат да се оправят.

— Това би било прекалено справедливо — заяви Шулце.

— И прекалено просто.

Сетне, вдълбочени в многозначителни разговори, те се запътиха към замъка Кермс, спряха да погледат селяните, които играеха върху леда на кегли, проследиха един замръзнал планински поток до извора му. Наложиха се да се катерят нагоре по стръмното, плъзгаха се, ругаеха, смееха се, задъхваха се, мълчаха, минаваха през побелели от сняг гори и с всяка крачка все повече се отдалечаваха от всичко, което напомняше за последния ден от сътворението на света.

Най-сетне светът се свърши. Нямаше вече изход. Високи скалисти стени лишаваха човека и от последната надежда. Зад тях, тъй

да се каже, очевидно се намираше Нищото.

И от една от тия скали се спущаше водопад. Не, не се спущаше. Мразът го беше сграбчил с две ръце. От ужас той се беше сковал. Водата се беше превърнала в кристал.

— В Бедекеровия пътеводител сравняват този водопад с полилей — забеляза Хагедорн.

Шулце седна върху дълбоко замръзналия корен на едно дърво и каза:

— Истинско щастие е, че природата не може да чете.

* * *

След като пиха кафе, Хагедорн се прибра в стаята си. Шулце обеща след малко да иде и той. Заради малките котки и за един голям коняк.

По когато излезе от читалнята и се отправи към стълбите, той бе обезпокоен от чичо Полтер.

— Имате вид, като че ли скучаете — каза портиерът.

— Не се главоболете заради мен! — замоли го Шулце. — Аз никога не скучая.

И поиска да се отдалечи.

Чичо Полтер го потупа по рамото.

— Ето ви един списък! А пък раницата ще получите в кухнята.

— Не ми трябва никаква раница — рече Шулце.

— Не казвайте така! — заяви портиерът и заплашително се усмихна. — Детето на куриерката има шарка.

— Дано да му мине по-скоро! Но какво ще търси клетото дете в раницата, която аз трябва да получа от кухнята?

Портиерът замълча и продължи да разпределя писмата и вестниците в различните шкафчета за ключовете от стаите.

Шулце разгледа списъка, който се намираше пред него и смаян прочете:

100 картички изглед от Волкенщайн x 15
2 туби „Гумиарабикум“

1 макара тъмночервен копринен конец
50 пощенски марки х 25
3 дузини ножчета за бръснене
2 метра тесен бял ластик
5 сапуна
1 опаковка пирамидон — големи таблетки
1 шише мастило за автоматични писалки
1 чифт мъжки жартиери, черни
1 чифт калъпи за обувки №37
1 кесия ментов чай
1 телена четка за велурени обувки
3 кутии ментолови дражета
1 каишка за куче, зелена, лакирана
4 часовници — да се вземат от поправка
1 дузина очила за сняг
1 малко шише брезова вода
1 алуминиева кутия за хляб

Списъкът съвсем не свършваше. Но като начало това беше достатъчно за Шулце. Той изтощено вдигна поглед, засмя се и каза:

— А, значи, работата била такава!

Портиерът сложи на масата няколко банкноти.

— След всяко пишете цената. Довечера ще проверим сметката.

Шулце прибра списъка и парите.

— Откъде ще взема тия неща?

— От селото — каза заповеднически чичо Полтер. — От аптеката, от фризьора, от пощата, от часовникаря, от дрогерията, от галантерията, от книжарницата. Побързайте!

Шулце си запали една пура и докато всмукваше от нея, каза:

— Надявам се, че тук ще напредна много. Допреди седмица не смеех дори да се надявам, че ще мога да стана тук куриерка.

Той кимна любезно на портиера и додаде:

— Дано не си въобразявате, че по този начин ще ме наплашите, за да напусна преждевременно хотела ви.

Чичо Полтер не отговори.

— Може ли да знам отсега какви са намеренията ви спрямо мен за утре? — запита Шулце. — Ако нямате нищо против... с рядко удоволствие бих изчистил веднъж комина! Ще ви бъде ли възможно да наредите утре коминочистачът да има зъбобол?

И сияещ си тръгна.

В продължение на повече от час чичо Полтер хапеше долната си устна. Сетне нямаше вече време за това. Курортистите започнаха да се прибират на групи от ски и от екскурзии.

Най-сетне се завърна дори и директорът Кюне.

— Какво става с вас? — запита угрижено той. — Да нямате жълтеница?

— Още не — каза портиерът. — Но може да стане и това. Тоя Шулце се държи невъзможно. Все по-нахален става.

— Стачкува ли? — запита Смелия Карл.

— Напротив — каза портиерът. — Прави му удоволствие.

Директорът разтвори уста, без да може да произнесе нито звук.

— Иска утре да чисти комина! — докладва портиерът. — Това му било заветна мечта.

Смелия Карл каза: „Просто дивотия!“ и изостави господин Полтер да тъне в мрачните си мисли.

* * *

На тайния съветник Тоблер, т.е. на господин Шулце бяха необходими два часа, докато, приведен под тежестта на раницата, се върне в хотела. Впрочем никога в живота си той не се беше забавлявал толкова много, колкото през времето, докато правеше тия странни покупки.

Часовникарят например го осведоми най-подробно за политическото положение в Източна Азия и за нарастващото стопанско влияние на Япония в световния пазар. Първият помощник на аптекаря му държа реч в защита на хомеопатията и го покани за една от следните вечери на четвъртинка червено в селската кръчма. Русокосата касиерка при фризьора го помисли за съпруг на куриерката. А собственикът на дрогерията шепнешком му обеща процент, ако в бъдеще прави по-големи покупки.

В кухнята той свали раницата от гърба си и се отправи към петия етаж, за да приготви сметката за портиера. Отвори вратата на стаята си и бе принуден да констатира, че има гост!

Проточил глава напред, някакъв непознат, добре облечен господин, лежеше под умивалника, чукаше усърдно нещо и явно не подозираше, че вече не е сам. Почна дори да си подсвирква.

— Какво обичате? — запита високо и строго Шулце.

Неканеният гост подскочи, удари тила си в ръба на масата и като пълзеше заднешком, се измъкна на дневна светлина.

Беше господин Кеселхут! Седнал на пода, той гледаше виновно.

— На вас май ви хлопа нещо! — каза Шулце. — Бъдете така добър да станете!

Кеселхут се изправи и започна да си отупва крачолите. Със свободната ръка търкаше тила си.

— Какво търсите под моя умивалник? — запита енергично Шулце.

Йохан посочи голямата картонена кутия на стола.

— Заради контакта, господин таен съветник — каза смутено той. — Не беше съвсем в ред.

— Нямам нужда от контакти!

— О, все пак, господин таен съветник — отвърна Йохан и разтвори кутията. На бял свят се появи лъскаво никелирано електрическо слънце. — Инак ще се простудите.

Той постави уреда на масата, мушна се пак под умивалника, пъхна щекера в контакта, измъкна се отново и зачака с напрежение.

Постепенно реотанът започна да се нагрява — най-напред порозовя, сетне се зачерви; и много скоро почувствуваха как мразовитата таванска стая почна да се изпълва с лека, приятна топлина.

— Водата в легена на умивалника се топи — каза Йохан и погледна господин Шулце.

Тоблер долови този поглед, ала се направи, че не го вижда.

— Ето и кашонче с пури — каза плахо Кеселхут. — Погрижих се и за малко цветя.

— А сега — вълн! — каза тайният съветник. — Трябвало е да станете по професия Дядо Мраз!

* * *

Междувременно и доктор Хагедорн имаше гост. Някой беше почукал. Легнал изморен на дивана, той беше извикал „влез“ и беше запитал:

— Защо закъсня толкова, Едуард?

Но гостът беше отвърнал:

— Името ми не е Едуард, а Хортензия.

Накратко казано, това беше госпожа Каспариус!

Беше дошла да си поиграе с трите сиамски котки. И тъй и направи. Седна на килима и почна да позира.

Най-сетне тя сметна, че достатъчно дълго се е проявявала като покровителка на животните и се извърна към действителната цел на своето посещение.

— Вече три дни става, откакто сте тук — каза с укор тя. — Ще направим ли утре един излет? Ще си вземем храна и ще идем чак до Ламбергеровата поляна. Там ще се излегнем на слънце. И който пръв получи слънчев удар, ще има право да си пожелае нещо.

— Аз не желая абсолютно нищо — заяви младият човек. — Дори и слънчев удар.

Тя седна на едно широко кресло, вдигна крака на него и обви с ръце коленете си.

— Бихме могли да предприемем и друго — каза тихо тя. — Бихме могли да стегнем куфарите си и да избягаме оттук. Какво е мнението ви за Гармиш?

— Доколкото ми е известно, Гармиш е очарователно кътче — каза той. — Но навярно Едуард няма да разреши.

— Какво ни интересува нас Едуард? — запита сърдито тя.

— В момента той замества майка ми.

Тя бавно поклати глава.

— Бихме могли да пътуваме с нощния влак. Елате. Всеки час е скъп. Аз не вярвам много в задгробния живот.

— Значи, затова бързате толкова! — каза той.

Почука се.

Хагедорн извика:

— Влез!

Вратата се отвори. Влезе Шулце.

— Извинявай, Фриц. Трябваше да направя няколко покупки. Сам ли си?

— Ей сега ще бъде! — каза госпожа Хортензия Каспариус, погледна през господин Шулце, сякаш беше прозрачен и си отиде.

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

ЛЮБОВ ОТ ПРЪВ ПОГЛЕД

Следобедът на другия ден се случи нещо изключително: Хагедорн се влюби!

Стори го в автобуса на хотела, който превозваше нови курортисти от гарата и в който той се качи по пътя на връщане от малък излет. Една от пътничките беше младо, сърдечно момиче. Имаше навика да гледа хората прямо (под което не бива да се разбира само това, че не беше кривогледа). До нея седеше дебела, объркана, добродушна жена, която момичето наричаше „леля Юлхен“.

Хагедорн беше в състояние цели часове да не отмества поглед от племенницата на леля Юлхен. И при това не можеше да се освободи от чувството, че е виждал вече някъде младата девойка.

Леля Юлхен бе доста педантична. Фактът, че куфарите бяха натоварени на покрива на автобуса, поглъщаше целия ѝ духовен мир. При всеки завой тя се хващаше за сърцето и стенеше от ужас. Освен това нямаше планина, която да ѝ се види ниска — искаше да знае с подробности имената на всичките. Хагедорн предложи услугите си и захвана да съчинява каквото му дойдеше наум. Неколцина от пътниците, изглежда запознати с околността от по-рано, почнаха да му хвърлят подозрителни погледи. Сърдеха се на неговата свободно съчинена география.

Обаче леля Юлхен каза:

— Много ви благодаря, господине. Инак човек се чувства като в непознат град нощем. Всяка улица си има име, само че не можеш да четеш табелите. При това никога досега не съм била в Алпите.

Младото момиче погледна към Хагедорн, сякаш го молеше за снизхождение, и този поглед направо го довърши. Той се усмихна глупаво, беше в състояние сам да си бие шамари и дори се замисли, дали да стане и да скочи от автобуса в движение.

Естествено остана на мястото си.

Пред хотела помогна на двете да слязат. И тъй като леля Юлхен се зае да следи най-зорко разтоварването на куфарите, младото момиче и той внезапно останаха сами.

— Колко хубав снежен човек! — извика тя.

— Харесва ли ви? — запита той гордо. — Направихме го ние с Едуард. И с един познат, който притежава голяма параходна линия. Едуард е моят приятел.

— Аха! — каза тя.

— За съжаление от вчера е отслабнал.

— Кой — притежателят на параходната линия или приятелят ви Едуард?

— Снежният човек — отвърна той, — защото слънцето препича много.

Загледаха се в снежния човек и смутено замълчаха.

— Кръстихме го Казимир — обясни след малко той. — Има яйцевидна глава. А в такъв случай е цяло щастие да се казваш Казимир.

Тя кимна в знак, че го разбира, а сетне посочи двете мечета, седнали до Казимир.

— Превърнали са се в полярни мечки. Съвсем бели. Как се казваше това?

— Мимикрия — отвърна той.

— Такава забравана съм — рече тя. — Що се касае до образованието.

— Дълго ли ще останете тук? — запита той.

Девојката поклати глава отрицателно.

— Скоро ще трябва да се връщам в Берлин.

— И аз съм от Берлин — рече той. — Какво съвпадение!

* * *

Горе, на петия етаж, тайният съветник Тоблер беше унесен в лека следобедна дрямка. Всъщност от уважение към красотите на природата, той бе възнамерявал да се лиши в Брукбойрен от този свой навик. Но все пак, вече не беше от най-младите. И така, след като

включи електрическата печка на Йохан, той се настани в леглото и заспа.

Но ето че след малко вратата шумно се разтвори. Тоблер се събуди и намусено вдигна поглед. Пред него стоеше Хагедорн, който седна на леглото и каза:

— Откъде си взел това електрическо слънце, Едуард?

— Дарение — каза сънливо Шулце. — Ако си дошъл тук само за да ме питаш за това, ще почнем пак да си говорим на „вие“!

— Човече божи! Шулце! — произнесе на пресекулки Хагедорн. — Трябваше да ти го кажа веднага. Изгубен съм. Току-що се влюбих.

— Ах, махай ми се от главата с твоите глупави жени! — викна заповеднически Едуард и се обърна към стената. — Лека нощ, момчето ми!

— Тя не е глупава жена — каза строго Фриц. — Страшно е красива. И умна! И има чувство за хумор. И мисля, че също ѝ харесвам.

— Ти страдаш от мания за величие! — промърмори Шулце. — Е, коя е? Малбре или бременската Цирцея?

— Престани най-после с тях! — викна възмутено Хагедорн. — Съвсем друга е! Не е женена! Ще бъде едва тогава, когато съпруг ѝ стана аз! Води и една леля. Викат ѝ Юлхен.

Сега вече Шулце се събуди.

— Разпътен тип си ти! — рече той. — Отложи женитбите си поне до утре! Да не вземеш да лапнеш сега по някоя гъска, която е тръгнала с леля си Юлхен на лов за мъже! Все ще ти намерим някоя.

Хагедорн стана.

— Едуард, забранявам ти да говориш с такъв тон за моята бъдеща съпруга. Тя не е гъска. И не е тръгнала на лов за мъже. Та нима аз изглеждам добра партия?

— Пази боже! — каза Шулце. — Но тя естествено е чула, че си престолонаследник!

— Съвсем не е могла да чуе подобни дивотии — каза младият човек. — Тя тъкмо сега пристига от Берлин.

— А пък аз чисто и просто не го вярвам! — заяви категорично Шулце. — Знаеш, че замествам майка ти. Забранявам ти. Край! Един хубав ден ще ти избира жена, подходяща за теб.

— Миличък Едуард — каза Фриц. — Виж я най-напред. Като я видиш само и дъхът ти ще секне!

* * *

Хагедорн се настани в хола, като държеше под око асансьора и стълбата. Докато нетърпеливо чакаше младото момиче и бъдещето, въодушевляването му отстъпи място на дълбока покруса. Внезапно му беше хрумнало, че за да се ожениш, трябва да пари. И че той нямаше. По-рано, когато печелеше пари, все беше попадал на неподходящи госпожици. А сега, когато обичаше племенницата на леля Юлхен, беше без работа и го смятаха за престолонаследник!

— Изглеждате тъй, като че ли се готвите да идете в манастир — каза някой зад него.

Хагедорн подскочи. Беше племенницата на леля Юлхен. Той се изправи.

Тя седна и го запита:

— Но какво става с вас?

Фриц втренчи поглед в нея — дотогава, докато тя сведе клепки. Той се изкашля и каза:

— Освен господин Кеселхут и Едуард никой в хотела още не знае. Но на вас трябва да ви го кажа. Смятат ме за милионер или, както твърди Едуард, престолонаследник на Лихтенщайн. Защо — и аз не знам. Всъщност аз съм безработен висшист.

— Защо не изясните недоразумението? — запита тя.

— Нали? — рече той. — Трябваше да го сторя. Така и исках впрочем! Ах, какво магаре съм! Много ли ми се сърдите? Но Едуард каза да съм се примирил с тая грешка. Преди всичко заради моите сиамски котки. Защото много обича да си играе с тях.

— Но кой е всъщност този Едуард? — запита тя.

— Едуард и аз спечелихме един конкурс. И поради това сега тук ни охранват безплатно.

— Четох за това във вестника — каза тя, — става дума за някакъв конкурс на заводите Тоблер, нали?

Той кимна.

— В такъв случай вие сте доктор Хагешолц.

— Хагедорн — поправи я той. — Малкото ми име е Фриц.
След това замълчаха. Тя се изчерви и после каза:
— Името ми е Хилдегард.
— Много ми е приятно — отвърна той. — Най-хубавото име,
което съм чувал някога!
— Не — отговори непоколебимо тя. — Фриц ми харесва повече!
— Имах предвид женските имена.
Тя се усмихна.
— В такъв случай сме единоподушни.
Той хвана ръката ѝ, сетне я пусна смутено и каза:
— Прекрасно би било.

* * *

Най-сетне Шулце излезе от асансьора. Хагедорн му кимна още отдалеч и каза на племенницата на леля Юлхен:

— Идва Едуард!

Тя не се извърна.

Младият човек пресрещна приятеля си и прошепна:

— Това е тя.

— Не думай! — отвърна подигравателно Шулце. — Аз пък си мислех, че вече е следващата.

Той пристъпи към масата. Младото момиче вдигна глава, усмихна му се и каза:

— Сигурно това е вашият приятел Едуард, господин докторе. Точно така си го представях.

Хагедорн кимна весело:

— Да, това е Едуард. Златно сърце, скрито под груба черупка. А това е госпожица Хилдегард.

Шулце беше като ударен по главата и се надяваше, че има халюцинации. Момичето го покани да седне. Загубил всякакво самообладание, той се отзова на поканата и замалко не седна встрани от стола.

Хагедорн прихна.

— Не се дръж толкова тъпо, Фриц! — каза сърдито Шулце.

Но Фриц продължаваше да се смее.

— Какво ти е, Едуард? Приличаш на сомнамбул, който отведнъж си е чул името.

— Сравнението съвсем не е лошо — забеляза одобрително младата девойка.

За награда тя получи един унищожителен поглед от Шулце.

Хагедорн се уплаши и си каза: „Сега вече може да стане горещо!“ И веднага започна да приказва, почти без да си поема дъх: за бала на дрипльовците и защо Шулце не получил награда за костюма си, и за първия урок по ски на Кеселхут, и за Берлин, от една страна, и природата, от друга, и как майка му го питала в писмото си дали в Брукбойрен има лавини, и...

— Направи ми една услуга, моето момче! — замоли го Едуард. — Донеси ми от стаята шишенцето с валериановите капки! Ще идеш ли? То е на умивалника. Боли ме стомах.

Хагедорн скочи, махна на пиколото и замина с асансьора към петия етаж.

— Боли ви стомах? — запита племенницата на леля Юлхен.

— Затваряй си човката! — заповяда вбесен тайният съветник. — Да не си се смахнала изведнъж? Какво търсиш тук?

— Исках само да видя как си, мили татко — каза госпожица Хилде.

Тайният съветник барабанеше с пръсти по масата.

— Държането ти е безподобно! Първо уведомяваш зад гърба ми дирекцията на хотела, а след четири дни пристигаш и лично!

— Но, татко — отвърна дъщеря му, — телефонният разговор се оказа безполезен. Нали за милионер са сметнали господин Хагедорн!

— Откъде знаеш това?

— Той току-що ми каза.

— И понеже ти го е казал току-що си потеглила още завчера от Берлин, така ли?

— Наистина звучи крайно неправдоподобно — каза замислено тя.

— А откога имаш леля, която се нарича Юлхен?

— От тази сутрин, мили татко. Искаш ли да се запознаеш с нея? Ето я, тъкмо идва!

Тоблер се извърна. Облечена в полуофициалната си рокля, пълна и добродушна, по стълбите слизаше бавно госпожа Кункел. Тя търсеше

с поглед Хилде и я откри. Сетне позна човека с виолетовия костюм, който седеше до нейната племенница, побледня, извърна се и бързо се понесе обратно към стълбата.

— Доведи ми веднага тук тая видиотена особа изръмжа тайният съветник.

Хилде настигна Кункел на първото стъпало и я завлече до масата.

— Мога ли да ви запозная? — запита развеселено младото момиче. — Господин Шулце — леля Юлхен.

Като видя, че портиерът любопитно надничаше към тях, Тоблер се принуди да стане. Боязливо и същевременно щастливо. Кункел му подаде ръка. Той се поклони според етикецията, седна пак и запита:

— Вие май сте се смахнали? А?

— Само аз, господин таен съветник — отвърна леля Юлхен. — Слава богу, че сте още жив! Но изглеждате зле. Пък и нищо чудно!

— Млък! — заповяда Хилде.

Но госпожа Кункел вече беше нагазила в лука.

— Катерите се по стълби, и чистите пързалката, и белите картофи, и спите в таванска стаичка...

— Картофи не съм белил — забеляза Тоблер. — Още не.

Но да спреш Кункел беше вече невъзможно.

— И бършете стълбите, и имате полегати стени, и нямате печка в стаята — аз си го знаех, че ще стане така! И ако бяхте получили сега някоя двойна пневмония, може би ние щяхме да пристигнем много късно, защото щяхте вече да сте мъртъв! Просто да ти се обърне сърцето. Но, разбира се, на вас ви е все едно, че ние седим в Берлин и чакаме всеки миг да падне гръм! Но на нас не ни е все едно, господин таен съветник! Не ни е! Един човек като вас да се прави на палячо! — В очите ѝ се бяха появили истински сълзи. — Да ви направя ли компрес? Чувствувате ли някъде болки, господин таен съветник? Иде ми да запаля хотела! О!

Тя млъкна и шумно се изсекна.

Тоблер погледна леля Юлхен с досада.

— Значи така — рече той и кимна вбесен. — Господин Кеселхут е клюкарствувал. С мен можете да си позволите всичко.

Дъщеря му го погледна.

— Татко — каза тихо тя. — Ние толкова се тревожихме за теб. Не бива да ни се сърдиш. Нямах минутка спокойствие вкъщи. Не можеш ли да разбереш? Кункел и Йохан и дори аз — ами че ние те обичаме.

По яркочервените бузки на Кункел се стичаше по една сълза от всяко око. Тя изхлипа.

Тайният съветник Тоблер се почувствува неудобно.

— Оставете тия глупави резове! — изръмжа той. — Държете се по детински и от мен!

— Една голяма истина — заяви дъщеря му.

— С две думи — каза Тоблер, вие провалите тук всичко. Да си го знаете! Аз намерих тук един приятел. Човек се нуждае от такова нещо! И сега се довлякохте вие. Той ми представя собствената ми дъщеря! Преди малко ми заяви горе, в моята стая, че непременно щял да се ожени за това момиче!

— За кое момиче? — осведоми се Хилде.

— За теб! — каза баща ѝ. — Как ще обясним сега на момчето колко много сме го измамили? Ако научи кои са в действителност леля Юлхен и нейната племенница, и собственикът на параходна линия Кеселхут, и приятелят му Шулце, изобщо няма да ни погледне вече!

— Кой иска да се ожени за госпожица Хилдегард? — запита Кункел.

Сълзите ѝ бяха пресъхнали.

— Фриц — каза бързо Хилде. — Искам да кажа младият човек, който ви изброи в автобуса имената на всички планини.

— Аха — забеляза леля Юлхен. — Очарователен човек. Но няма пари.

ПЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

ТРИ ВЪПРОСА ИЗЗАД ВРАТАТА

Когато Хагедорн пристигна с валериановите капки, тримата седяха в интимна задушечност. Сплотяваше ги опасението, че той може да разкрие тайната им.

— И леля Юлхен е вече тук! — каза зарадвано той. — Разопаковани ли са куфарите? И как ви се харесва приятелят ми Едуард?

— Чудесно! — отвърна съвсем искрено тя.

— Едуард, ето капките — каза Хагедорн.

— Какви капки? — запита Шулце.

— Валериановите капки, разбира се! — каза Фриц. — Човече, струва ми се, че те болеше стомах.

— А, вярно — промърмори Шулце и после — ще не ще — трябваше да вземе валериановите капки. С кафена лъжичка. Защото Хагедорн настоя.

Хилде се забавляваше от това, как баща ѝ кривеше лице. Леля Юлхен, която не беше разбрала, че се касае за измислени стомашни болки, ужасно се развълнува и искаше да направи съгреваещ компрес на болния. Шулце се кълнеше, че вече му е много, много по-добре.

— Знаем ги ние тия! — каза с подозрение леля Юлхен. — Винаги правите тъй!

Тайният съветник и дъщеря му изтръпнаха от ужас.

— Винаги правите тъй вие, мъжете! — продължи лелята, без да губи присъствие на духа. — Никога не признавате, че не ви е добре!

Положението беше спасено. Изражението на лицето на госпожа Кункел граничеше с главозамайване. Никога досега не се беше измъквала толкова умело от някоя каша.

Да, а след това господин Кеселхут се завърна от четвъртия си урок по ски. Куцаше с всички сили. Защото на ски плаца по недоглеждане бе налетял върху Тони Грасвандер. И сетне, във вид на гордиев възел, двамата се бяха озовали Е някакъв поток.

Особено силно впечатление на посивелия вече скиор бяха направили безбройните вулгарни фрази, с които непосредствено след това бил обсипан от господин Антон Грасвандер. Тия думи съвсем не бяха попаднали върху дебела волска кожа.

Чичо Полтер съчувствено се осведоми как е протекло произшествието и препоръча някаква фирма, която би могла да приведе отново в ред скъсания спортен костюм.

Кеселхут се огледа, сякаш търсеше някого.

— Господин доктор Хагедорн се намира в хола — каза портиерът.

Кеселхут закуцука нататък. Намери масата, край която седяха Шулце и Хагедорн. Когато само на няколко крачки от нея видя кои бяха жените, зъбите му тихичко започнаха да тракат. Ужасен, прокара ръка пред очите си. Но не, това не беше възможно! Погледна още веднъж натам. И тогава му прилоша. От все сърце му се искаше да потъне в земята. Но надлъж и нашир около него нямаше никаква бездна. Продължи да куцука нататък. Леля Юлхен злорадо се ухили.

— Какво се е случило с вас? — запита Шулце.

— Не е много опасно — каза Кеселхут. — Стана едно сблъскване. Това е всичко. Но имам чувството, че няма да спортувам повече.

Леля Юлхен погледна Хагедорн тъй, като че ли искаше да го хипнотизира.

— Няма ли да ни представите?

Младият човек запозна господина с дамите. Те се ръкуваха. Всичко мина много официално. Кеселхут не смееше да проговори дума. Всяка забележка можеше да се окаже фатална.

— Вие положително сте господинът, комуто принадлежи параходната линия, нали? — запита Хилде.

— Тъй е — каза смутено Кеселхут.

— Комуто принадлежи какво? — запита леля Юлхен и сложи ръка зад ухото си, сякаш не дочуваше.

— Една параходна линия — каза строго господин Шулце. — Дори много голяма линия! Нали?

Кеселхут започна да нервничи.

— Трябва да се преоблека. Инак ще си докарам някоя хрема. — Той кихна три пъти. — Мога ли да помоля присъстващите след

вечеря да бъдат мои гости в бара?

— Прието — каза Шулце. — Тъкмо ще видим колко носи леля Юлхен.

Тя се наежи:

— Всички ви ще надмина по пиене. Когато през 1905-та се женеше сестра ми, изпих съвсем сама две шишета вино от френско грозде.

— Дано този път се напиете по-скоро — каза Кеселхут. — Инак удоволствието ще ми излезе много скъпо.

Сетне той закуцука към стълбата. Приличаше на разбита армия.

В това време Хагедорн просто поглъщаше с поглед Хилде. Внезапно той прихна да се смее.

— Това наистина няма никакво значение... но аз изобщо не знам презимето ви.

— Тъй ли? — запита тя. — Смешно, нали? Представете си: казвам се точно както приятеля ви Едуард!

— Едуард — каза младият човек. — Как се казваш? А, Тъй, извинявай, днес май бурмичките в главата ми са се поразхлабили. Вие се казвате Шулце?

— Откога почна да ми говориш пак на „вие“? — запита Едуард.

— Но той се обръща към мен — обясни Хилде. — Тъй е, господин докторе. Казвам се точно както вашия приятел.

— Какво съвпадение! — извика Хагедорн.

— Името Шулце е много разпространено — рече Едуард и гневно изгледа Хилде.

— Все пак, все пак — прочувствено заговори Фриц. — Това съвпадение някак забележително ме вълнува. Сякаш съзирам в него пръста на съдбата. Може би вие сте роднини, без дори да подозирате, че е така?

На това място от разговора леля Юлхен получи пристъп на задух и госпожица Хилдегард трябваше да я откъдне бързо в стаята. По стълбите тя изтощено каза:

— Дивотия на квадрат! Толкова ли не можахте да си изберете някое друго име?

Хилде енергично тръсна глава.

— Не можех да го лъжа. А че се казвам точно тъй, както приятеля му Едуард, все пак е вярно.

— Дано само всичко да се размине — каза Кункел.

* * *

— Момичето е чудесно, нали? — запита Фриц.

— О, да — каза намръщено Едуард.

— Видя ли какви трапчинки има на бузите, когато се засмее?

— Да.

— А пък в зениците ѝ има златисти точки.

— Никога досега не ми е правило впечатление — каза Шулце.

— Всъщност колко годишна смяташ, че е?

— През август ще стане на двадесет и една.

Фриц се разсмя.

— Престани с шегите си, Едуард. Но горе-долу така ще е. Не намираш ли и ти, че трябва да се ожена за нея?

— Е добре де — каза Шулце. — От мен да мине, женете се.

Той забеляза най-сетне, че брътви несвързано и се посъвзе.

— Може би тя няма нито грош — подхвърли той.

— Много вероятно дори — каза Хагедорн. — Но и аз нямам! Утре ще я питам, иска ли да ми стане жена. В такъв случай бихме могли веднага да се сгодим. А щом си намеря работа, ще се оженим. Ще ми станеш ли свидетел?

— Та това се разбира от само себе си! — заяви Шулце.

Хагедорн започна да мечтае гласно.

— Чувствувам се като новороден. Човече божи, да знаеш само как ще се разфуча сега из берлинските фирми! Няма да оставя намира и за минутка нито един от генералните директори. Дори наум няма да им дойде да ме изхвърлят.

— Може би работата с Тоблеровите заводи ще стане.

— Кой знае — каза скептично Фриц. — Никога досега не ми е вървяло с препоръки. Не, ще направим друго. Щом се върнем в Берлин, ще нахлуем направо в къщата на Тоблер! Имаш ли понятие къде живее?

— Някъде в Груневалд.

— Все ще му изнамерим адреса. Ще идем чисто и просто там, ще позвъним, ще изтикаме настрана прислужничката, ще се настаним

в гостната му и няма да се махнем, докато не ни назначи. В най-лошия случай ще пренощуваме там. Ще си вземем по няколко сандвича. Става ли?

— Грандиозна идея — каза Шулце. — Още отсега се радвам на физиономията, която ще направи Тоблер. Ние двамата ще поставим на място това старо момче, а?

— Може да разчита на нас! — рече въодушевено Хагедорн. — Господин таен съветник — ще му кажем, — вярно е, че вие разполагате с много милиони и всяка година печелите още по няколко, поради което всъщност е излишно двама толкова талантиливи специалисти по рекламата като нас да идват точно във вашето предприятие. По-добре би било да работим за загазилите фабрики, та да им помогнем отново да стъпят на краката си. Но, господин таен съветник, не съществува още толкова свършена реклама, която да не бъде свързана с разноски. Ние, пропагандистите, сме пълководци; нашите армии обаче са спретнато подредени на пачки във вашата огнеупорна каса. И най-добрият стратег не може да спечели битка без война. А рекламата е война! Става въпрос да се завоюват главите на ми милиони хора. Става въпрос тия глави да се превърнат в окупирана територия, господин таен съветник! Конкуенцията не бива да се побеждава едва на пазара, тя трябва да претърпи поражение още в мислите на ония, които утре ще пожелаят да купуват. Дайте ни свобода на действие, сър!

Хагедорн си пое дъх.

— Грандиозно! — каза Шулце. — Браво, браво! Ако и след това Тоблер не ни ангажира, значи, че изобщо не заслужава щастието си!

— Това го казваш ти — заяви патетично Фриц. — Но толкова тъп той положително няма да бъде.

Шулце изтръпна.

— Може би ще я питам още довечера — каза решително Фриц.

— Коя?

— Хилде.

— Какво?

— Искан ли да ми стане жена.

— А ако не иска?

— Това изобщо не ми е хрумвало още — каза Хагедорн. Беше действително ужасен. — Недей да ме плашиш, Едуард.

— Ами ако родителите ѝ не се съгласят?

— Може би няма вече родители. Така би било най-удобно.

— Не ставай жесток, Фриц! Е, ами ако годеникът ѝ не е съгласен? Тогава какво?

Хагедорн побледня.

— Ти си се смахнал Моята Хилде няма никакъв годеник!

— Не те разбирам — каза Шулце. — Защо пък едно толкова хубаво, умно, весело момиче, което си има трапчинка на бузата и златисти точки в зениците... защо да си няма и годеник? Да не си въобразяваш, че е предчувствувала за твоето съществуване от години?

Фриц скочи.

— Ще те убия! Но преди това ще ида до стаята ѝ. Не мърдай оттук, Едуард! Ако излезеш прав, след това ще те набия на кол. Погрижи се, моля, междувременно за подходящ кол!

Сетне доктор Хагедорн се втурна нагоре по стълбите.

Тайният съветник Тоблер усмихнат го изпрати с поглед.

След няколко минути в хола се появи отново, вече със смокинг, господин Йохан Кеселхут. Понакуцваше още.

— Много ли ми се сърдите, господин таен съветник? — запита угрижено той. — Бях обещал на госпожица Хилдегард всеки ден да докладвам за нашето състояние. Кой би могъл да предположи, че ще довтасат тук? Но за това положително е виновна само тая дебелана Кункел!

— Здраве да е, Йохан! — каза Тоблер. — Каквото станало, станало. Знаете ли вече най-новото?

— Да не е нещо във връзка със стопанската криза?

— Не съвсем, Йохан. Предстои ни годеж.

— Отново ли ще се жените, господин таен съветник?

— Не, дърто магаре! Ще се годява доктор Хагедорн.

— За кого, ако смея да запитам?

— За госпожица Хилде Шулце. — Йохан засия като изгряващо слънце.

— Това е добре — каза той. — Значи скоро ще ставаме дядо.

* * *

След продължително търсене Хагедорн намери стаята на леля Юлхен и на племенницата и.

— Уважаемата госпожица е в номер осемдесет и едно — каза камериерката и направи пред него реверанс.

Той почука.

Чу стъпки.

— Какво има?

— Трябва на всяка цена да ви питам нещо — каза с понижен глас той.

— Не може — отвърна гласът на Хилде. — Тъкмо се преобличам.

— Тогава ще поиграем на „три въпроса иззад вратата“ — рече той.

— Е, хубаво, казвайте, господин докторе!

Тя постави ухо на вратата, ала долавяше само силното, развълнувано туптене на сърцето си.

— Какъв е първият въпрос?

— Точно какъвто е вторият — каза той.

— А какъв е вторият?

— Точно какъвто е третият — каза той.

— А какъв е третият въпрос?

Той се окашля.

— Имате ли вече годеник, Хилде?

Тя дълго мълча. Той затвори очи. Сетне, когато му се струваше вече, че е изминала цяла вечност, чу трите думи:

— Още не, Фриц.

— Ура! — извика той така, че коридорът закънтя.

След това побягна.

Вратата на съседната стая предпазливо се отвори. Леля Юлхен надникна през пролуката и промърмори:

— Тия млади хора! Като през мирно време!

ШЕСТНАДЕСЕТА ГЛАВА НА ВОЛКЕНЩАЙН

Госпожа Кункел се беше заблудила в способностите си да пие вино. Може би не носеше никак, защото беше загубила тренинг от сватбата на сестра си през лято 1905-о. Факт е, че на деня след пристигането си в Брукбойрен тя се събуди с катастрофално главоболие. Не можеше да си спомни нищо и закуската ѝ се състоеше от пирамидон.

— Какво стана всъщност снощи? — запита тя. — Много глупости ли издрънках?

— То нямаше да е чак толкова лошо — рече Хилде. — Но започнахте да казвате истината! И по тази причина аз непрекъснато трябваше да танцувам с доктор Хагедорн.

— Бедничката!

— И това не беше толкова лошо. Но белите обувки ужасно ми стягаха. А пък не биваше да давам да се разбере. Инак той нямаше да ме кани повече на танци и тогава всички тайни, които крием от него, щяха да излязат наяве.

— Един ден все ще трябва да ги научи!

— Разбира се, уважаема госпожа. Но нито първата вечер, нито от пияната ми леля, която съвсем не ми е леля.

Госпожа Кункел смръщи чело. Чувствуваше се обидена.

— И какво стана после? — запита намусено тя.

— Сетне Йохан ви сложи да си легнете.

— За бога! — извика леля Юлхен. — Само това ми липсваше още!

— И Йохан каза същото. Но нямаше как. Вие канехте един след друг господата на танци. Най-напред танцувахте с господин Шпалтехолц, някакъв фабрикант от Глайвиц; сетне с мистър Съливан, английски офицер от колониите; после с господин Ленц, търговец на произведения на изкуството от Кьолн; и накрая направихте реверанс

дори пред оберкелнера, и тогава вече решихме, че е време да ви отстраним.

Госпожа Кункел се беше изчервила като рак.

— Лошо ли танцувах? — запита тихо тя.

— Напротив. Вие въртяхте кавалерите си безстрашно и със замах. Бяха въодушевени от вас.

Старата, дебела дама си отдъхна облекчено.

— А обясни ли се докторът?

— Бихте ли се изразила по-ясно? — запита Хилде.

— Зададе ли ви четвъртият въпрос иззад вратата?

— Аха! Значи вчера следобед вие сте подслушвала? Не, не е задал още четвъртият въпрос.

— А защо не?

— Може би, защото нямаше врата — каза госпожица Тоблер. — Пък и освен това не бяхме сами.

Госпожа Кункел каза:

— Не ви разбирам напълно, госпожице Хилде.

— Доколкото ми е известно, никой не иска това от вас.

— Такъв един безработен доктор, та това съвсем не е съпруг за вас. Като си помисля само какви партньори можехте да имате!

— Не ставайте смешна сега! — каза Хилде. — Да имаш партньори! Само като чуя такова нещо! Та бракът не е екскурзия!

Тя стана, облече анорака си и се отправи към вратата.

— Елате! Желанието ви ще бъде изпълнено. Ще идем на екскурзия!

Леля Юлхен се понесе тромаво след нея. На стълбите трябваше да се върне, защото беше забравила чантата си. Когато пристигна в хола, останалите стояха вече пред вратата на хотела и замеряха със снежни топки хубавия Казимир.

Тя излезе при тях и запита:

— Докъде ще бъде екскурзията?

Господин Шулце посочи към планините. А Хагедорн извика:

— Към Волкенщайн!

Леля Юлхен изтръпна.

— Вие тръгвайте напред! — замоли се тя. — Аз ей сега ще дойда. Забравих си ръкавиците.

Господин Кеселхут злорадо се усмихна и каза:

— Останете, останете. Аз ще ви заема своите.

* * *

Когато зърна началната станция на лифта, госпожа Кункел направо хукна да бяга. Наложиха се мъжете да я ловят. Тя риташе и се вайкаше, когато я тикаха в кабинката. Като че ли товареха добитък. Останалите пътници започнаха да ѝ се присмиват.

— Да пътувам нагоре с това нещо? — викаше тя. — Ами ако се скъса въжето?

— За тая цел има две резервни въжета — каза кондукторът.

— Ами ако резервните въжета се скъсат?

— Тогава ще слезем между спирките — заяви Хагедорн.

Тя продължи да буйствува, докато най-сетне Хилде каза:

Мила лелю, нима искаш ние, другите, да паднем в пропастта без тебе?

Госпожа Кункел мигновено занемя и поклати отрицателно глава.

Кабинката се издигна и се плъзна навън. През първите десет минути леля Юлхен не отвори очи. Всеки път, когато минаваха с клатушкане и люлеене покрай някой от стълбовете, устните ѝ безмълвно се раздвижваха.

Бяха изминали горе-долу половината от разстоянието. Тя внимателно разтвори клепки и примигвайки, предпазливо надникна през прозореца. Тъкмо бяха надвиснали високо над една пропаст, осеяна богато със скалисти зъбери, ледени стълбове и замръзнали водопади. Останалите пътници гледаха с благоговение към бездънната бездна. Леля Юлхен изпъшка и зъбите ѝ започнаха да тракат.

— Ама и вие сте една страхопъзла! — рече ядосано Шулце.

Това я възмути.

— Може да ме е страх, колкото си искам! Пък и защо ли да бъда смела? И как да стана? Смелостта е въпрос на вкус. Имам ли право, господа? Ако бях генерал, тогава да. То е вече друг въпрос. Но тъй? Когато сестра ми и аз бяхме още деца — сестра ми се ожени в Хале на Заале, то доста добре дори, за един главен пощенски инспектор имат си и деца, двечки са, те впрочем отдавна изкараха училище, какво исках всъщност да кажа? А, да, сетих се — та тогава през голямата

ваканция ходихме в един чифлик — той беше на някакъв наш далечен чичо по баща, същност те бяха само приятели от детинство и не бяха никакви роднини, но ние, момичетата, му викахме чичо по-късно той се принуди да продаде чифлика, защото на земеделските стопани им тръгна зле, но вие всички знаете това, може и да е умрял вече, доста вероятно е дори, защото сега аз съм... разбира се, че трябва да е умрял, защото никой не доживява до сто и двайсет години, естествено има и изключения, преди всичко в Турция, както четох. О, главата ми! Снощи не биваше да пия толкова, не съм свикнала, а освен това съм канила на танц непознати господа. Убийте ме ако щете, нищо не помня, просто ужасно е какво може да се случи на човек в такова едно състояние...

Бум! Лифтът спря. Бяха стигнали крайната станция. Заливайки се от смях, пътниците заслизаха.

— На старата госпожа ѝ се зави свят от височината — каза един от скиорите.

— Ами — отвърна друг. — Още е пияна от снощи!

* * *

Леля Юлхен и двамата по-възрастни господа се настаниха на шезлонгите.

— Не искаш ли по-напред да се насладиш и ти на гледката, мила лельо? — запита Хилде.

Тя бе застанала до Хагедорн при оградата и се оглеждаше на всички страни.

— Оставете ме намира с вашите планини! — изръмжа лелята, склучи ръце върху жакета си и каза: — Добре си ми е така!

— Струва ми се, че пречим — прошепна Хагедорн.

Шулце имаше остър слух.

— Изчезвайте! — заповяда той. — Но след един час да сте тук, иначе ще си имаме разпавии! Кръгом, марш!

Сетне му хрумна още нещо:

— Фриц! Не забравяй, че сега аз изпълнявам ролята на майка ти!

— От вчера насам паметта ми е много отслабнала — заяви младият човек.

Сетне той тръгна след Хилде. Но го спряха още веднъж. Някаква женска ръка се протегна към него от един шезлонг. Беше Малбре.

— Сервус, господин докторе! — каза тя и нарочно завибрира с хубавия си алтов глас. Погледна го примирено в очите. — Позволете ми да ви запозная с мъжа си. Той пристигна тая сутрин.

— Каква приятна изненада! — каза Хагедорн и се здрависа с един елегантен господин с черни мустаци и изморен поглед.

— Чух вече за вас — каза господин фон Малбре. — Вие сте главната тема за разговори през този сезон. Моите почитания!

Хагедорн се сбогува бързо и последва Хилде, която стоеше сред снега и чакаше в подножието на стълбата.

— Пак ли някоя обожателка? — запита тя.

Фриц сви рамене.

— Искаше да я спасявам — разказа ѝ той. — Страда от хронична способност да се пригажда. Тъй като последните ѝ любовници били повече или по-малко повърхностни по природа, беше решила — опасявайки се да не занемари своя богат духовен живот — на радикално лечение. Искаше да се изкачи до нивото на някой ценен човек. И тоя ценен човек съм бил аз. Но ето че сега съпругът пристигна!

Прекосяха пътя, който водеше надолу към станцията. Следващата кабинка тъкмо беше пристигнала. Начело на всички пътници от нея изскочи госпожа Каспариус. Сетне пъкна по момчешки ръце в джобовете на клина си и чевръсто се заизкачва нагоре към хотела. След нея, въроръжен, с два чифта ски, пъшкеше Ленц от Кьолн.

Русокосата бременчанка зърна Хагедорн и Хилде и очите ѝ злобно светнаха.

— Ало, докторе! — извика тя. — Какво правят котенцата? Поздравете ги от мен!

Сетне изчезна в хотела с огромни крачки.

Хилдегард мълчаливо вървеше до Фриц. Едва когато след завоя останаха сами, запита:

— И тази непоносима особа ли искаше да я спасяват?

Сърцето на Хагедорн подскачаше.

„Вече ревнува“ — помисли си развълнувано той. Сетне каза:

— Не. Нейните планове бяха други. Заявяваше, че сме били млади, цветущи и здрави. А това задължавало. Платоничните у воли

трябвало да се съкращават до минимум.

— А какво търсеше при вашите котки?

— Преди няколко дни на вратата ми се почука. Извиках: „Влез!“, защото мислех, че е Едуард. Обаче беше госпожа Каспариус. Тя се излегна на скъпия персийски килим и започна да си играе с котенцата. По късно дойде Едуард и тогава тя си отиде. Казва се Хортензия.

— Чудесно! — каза Хилдегард. — Струва ми се, господин докторе, че някой трябва да бди над вас. Инак правите много глупости. Той отчаяно кимна.

— Няма да продължава така но никакъв начин. Тоест, нали Едуард бди над мене.

— Едуард ли? — запита присмехулно тя. — Едуард не е достатъчно строг. Пък и това съвсем не е мъжка работа!

— Колко сте права! — извика той. — Но кой ли друг би се заел да я върши?

— Че опитайте с обявление във вестника — предложи тя. — „Търси се бавачка“!

— „Да бъде неомъжена — добави добросъвестно той. — Храна и легло — безплатно. Нежни отношения — гарантирани.“

— Да! — каза гневно тя. — „Най-малко шейсетгодишна! Предварително условие: да има позволително за носене на оръжие!“

Тя кривна встрани от пътя и като ругаеше пол нос, се запрепъва из снежнобялата равнина.

Той едва успяваше да я следва.

По едно време Хилде се извърна.

— Не се смейте! — извика тя извън себе си от яд. — Разпътен тип!

И след това побягна.

— Спрете веднага! — заповяда Фриц.

В същия миг тя пропадна в снега. Затъна до хълбоците. Най-напред на лицето ѝ се изписа уплаха. Сетне започна да рита необуздано. Но хлътна още по-дълбоко в снега. Сякаш потъваше.

Хагедорн побърза да ѝ се притече на помощ.

— Хванете се за ръката ми! — каза загрижено той. — Аз ще ви изтегля.

Тя тръсна глава.

— Само да сте посмели! Аз не съм от ония, дето чакат да ги спасяват.

В очите и имаше сълзи.

Сега вече никой не можеше да го спре. Той се наведе, сграбчи я, измъкна я от прясната, прегърна я с две ръце и я целуна по устата.

След това тя каза:

— Разбойник такъв! Подъл тип! Мошеник! Търговец на момичета!

А после — без всякакви удръжки — му върна целувката. При това отначало барабанеше с малките си юмручета по неговите рамене. После пръстите ѝ се разтвориха. Затова пък съвсем бавно се затвориха очите ѝ. По дългите ѝ, черни клепки все още имаше малки сълзи.

* * *

— Е, как беше? — запита Шулце, когато се върнаха.

— Трудно се поддава на описание — каза Хагедорн.

— Да, да — каза с разбиране господин Кеселхут. — Тия глетчери и гледки, и снежни преспи наоколо! Просто ти липсват думи.

— Особено преспите! — потвърди младият човек.

Хилде строго го изгледа.

Леля Юлхен тъкмо се събуждаше. Лицето ѝ беше изгоряло от слънцето. Тя се прозина и разтърка очи.

Хилде седна и каза:

— Ела, Фриц! До мен има още едно свободно място.

Лелята, наелектризирана, скочи.

— Какво се е случило?

— Нищо особено — каза младото момиче.

— Но ти му говориш на „ти“ — извика старата жена.

— Вече не се сърдя за това на племенницата ви — забеляза Хагедорн.

— Че и той ми говори на „ти“ — каза Хилде.

— Работата се състои в следното — обясни Фриц. — Хилде и аз решихме през идните петдесет години да си говорим на „ти“.

— А после? — запита леля Юлхен.

— После ще се разведем — заяви племенницата ѝ.

— Сърдечни благопожелания! — извика зарадван господин Кеселхут.

Докато лелята все още се мъчеше да си поеме дъх, Шулце запита:

— Мила госпожице, имате ли случайно някакви близки?

— Извинете — заяви младото момиче. — Разполагам случайно с един баща.

Хагедорн намери отговора й много удачен.

— Симпатичен ли е поне? — запита той.

— Понася се — рече Хилде. — За щастие има твърде много недостатъци. Това е погребало без остатък бащинския му авторитет.

— Ами ако той изобщо не може да ме търпи — запита угрижено младият човек. — Може би иска ти да се ожениш за някой банков директор. Или за някой ваш съсед ветеринар. Или за някой училищен съветник, който всеки ден седи насреща му в трамвая. Такива неща са се случвали вече. И като чуе само, че аз нямам дори работа!

— Все ще си намериш някаква — утеши го Хилде. — А пък ако и след това се опъва още, ще престанем да го поздравяваме на улицата. Той не може да понася подобно нещо.

— Или пък колкото се може по-скоро ще го направим дядо на десет внучета — обмисляше Фриц. — И после ще му пъкнем и десетте в пощенската кутия. Това винаги оказва въздействие.

Леля Юлхен разтвори уста и запуши ушите си.

Шулце каза:

— Точно тъй! Ще му видите сметката вие на тоя дядко!

Господин Кеселхут предупредително вдигна ръка.

— Не бива да говорите за господин Шулце с такова пренебрежение, господин Шулце!

Това дойде вече прекалено много за леля Юлхен. Тя стана и поиска да се връщат в Брукбойрен.

— Но с лифта не пътувам! — заяви тя.

— Да се мине пеш разстоянието е много по-опасно — каза Хагедорн. — А освен това трае цели четири часа.

— Тогава ще остана тук и ще дочакам пролетта — заяви категорично лелята.

— Но аз вече купих билетите за връщане — рече господин Кеселхут. — Нима ще допуснете билетът ви да пропадне?

Леля Юлхен се бореше със себе си. Гледката бе покъртителна.
Най-сетне тя каза:

— Това естествено е друго нещо.
И се отправи първа към станцията.
Пестеливостта създава герои.

СЕДЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА НАДЕЖДИ И ПРОЕКТИ

Рано следобед, докато всеки от по-възрастните госпожи и господа се унасяше в лек сън. Хилдегард и Фриц отидоха в гората. Държаха се за ръце. Поглеждаха се усмихнати. Понякога спираха, целуваха се и галеха нежно косите си. Играеха на гоненица. Но най-вече мълчаха и им се искаше да прегърнат всяка елха. Щастieto тежеше на раменете им като тонове шоколадови бонбони.

Фриц замислено каза:

— Всъщност ние сме две доста разумни същества. Аз във всеки случай приемам, че е така. На какво се дължи тогава, че постъпваме точно тъй глупаво, както другите влюбени? Държим се за ръчички. Скитосваме ръка за ръка сред оголялата природа. Готови сме едва ли не да си отхапем един на друг носа. Нима това не е идиотско? Госпожице, моля за вашето некомпетентно мнение!

Хилде скръсти ръце пред гърдите си, поклони се три пъти и каза:

— Височайши султане, позволи на твоята твърде недостойна робиня да отбележи, че мъдростта никога досега не е свирила първа цигулка в любовния концерт на народите.

— Станете, скъпа графиньо! — извика патетично той, макар че тя съвсем не беше коленичила. — Станете! Който е толкова мъдър, че осъзнава границите на мъдростта, трябва да бъде възнаграден. С това аз ви въздигам в сан моя камериерка *a la suite*^[1]!

Тя стори дворцов реверанс.

Ей сега ще се разплача от вълнение, ваше величество, и моля за разрешение да се изкъпя в сълзите си.

— Да бъде! — заяви с кралска осанка той. — Внимавайте обаче да не се простудите!

— Съвсем не, маестро! — каза тя. — От опит знам, че температурата на моите сълзи обикновено се колебае между, двайсет и шест и двайсет и осем градуса по Целзий.

— Тогава добре! — извика той. — А кога ще постъпите на служба в двора ми?

— Веднага щом пожелаеш — заяви тя.

Сетне внезапно, въпреки подкованите си обувки, започна да танцува.

— Касае се за „Умиращия лебед“ — добави за разяснение тя. — Моля да се обърне особено внимание на дългата ми шия.

— Продължавайте да танцувате! — рече той. — Довечера ще мина да ви прибера.

Той тръгна. Тя се спусна след него, като ревеше с глас и се преструваше на уплашена. Той я хвана за ръка и каза:

— Глупаво дете!

Но лебедът умря обясни с жар тя. — А пък да останеш самичка в гората с една толкова голяма мъртва птица — хухухуууу!

Той я потупа по рамо го и продължиха да се разхождат. След известно време той етапа сериозен.

— Колко пари трябва да печеля, за да можем да се оженим? Много големи изисквания ли имаш? Колко струва пръстенът на ръката ти?

— Две хиляди марки!

— Олеле мале! — извика той.

— Но това е хубаво — вече тя. — Можем да го заложим!

— Ей сега ще те натрупам! Няма да живеем от онова, което залагаш ги, а от парите които печеля аз.

Тя сложи ръце на хълбоците си.

— Аха! Значи тъй ти изнася, а? Отвратителен егоист! Всички мъже са егоисти. Четох, една книга. В нея го пишеше. „Стопанският капитал и моногамията“, така се казваше книгата. Вие сте коварен дребнав пол, бррр! — Тя се разтърси като мокър пудел. — Четири месеца бихме могли да живеем от този пръстен! В тристайно жилище с индиректно осветление! Включително централното отопление и асансьора. А през неделните дни бихме могли заедно да зяпаме през прозореца! Но не! Ти предпочиташ да ме натикаш и консервена кутия като млад зеленчук. Докато ми порасте бяла брада. Само че аз не съм млад зеленчук!

— И то какъв! — осмели се да отбележи той.

— Ще хвърля тоя глупав пръстен в снега! — извика тя.

И наистина го стори. Веднага след това и двамата започнаха да лазят на четири крака из гората. Най-сетне той го намери отново.

— Кис-кис! — извика тя. — Сега е вече твой!

Фриц го постави на пръста ѝ и каза:

— Давам ти го взаем до второ нареждане.

След известно време той запита:

— Значи смяташ, че ще можем да караме с петстотин марки на месец?

— Но, разбира се.

— Ами ако печеля по-малко?

— Тогава ще караме с по-малко — каза убедено тя. — Не бива да гледаш толкова сериозно на парите, Фриц. Ако загазим, ще насвием баща ми. За да знае защо живее на този свят.

— Ти си луда! — каза той. — Нищо не разбираш от пари. А пък от мъже — още по-малко. Баща ти може и да е шахът на Персия — аз няма да взема от него даром нито пфениг.

Тя се надигна на пръсти и прошепна на ухото му:

— Но, мили, баща ми съвсем не е шах на Персия!

— Ето на — каза той. — Виждаш, че пак имам право.

— Ти си твърдоглавец — отвърна тя. — За наказание сега малката Хилдегард ще падне в несвят.

Тя се изопна като върлина, залитна в разтворените му обятия, надникна предпазливо през спуснатите си клепки и издаде устни напред. (Не, разбира се, за да свири с уста.)

* * *

В това време възрастните дами и господа успешно бяха привършили следобедната си дрямка. Йохан се качи по задната стълба на петия етаж и занесе цветя, кутия с пури, нови ножчета за бръснене, както и изгладените от него виолетови панталони на тайния съветник Тоблер.

Тайният съветник стоеше по долни гащи в електрически отоплената си мансарда и каза:

— Затова значи търся като луд! Тъкмо щях вече да ходя на чай по бели гащи!

— Аз изнесох панталона от стаята ви, докато спяхте. Видът му беше скандален!

— Главното е сега да ви харесва на вас — рече Тоблер.

Той се облече. Йохан изчетка сакото и лъсна обувките му. Сетне тръгнаха и пътьом почукаха на вратата на госпожа Кункел. Роклята на леля Юлхен внушително изшумоля в коридора.

— Та вие сте се напудрила и начервила! — възкликна Йохан.

— Съвсем мъничко — каза тя. — Инак човек ще бъде в разрез с обстановката. В края на краищата не можем всички вкупом да се разхождаме тук като скитници! Господин таен съветник, аз ви донесох няколко костюма. Няма ли най-сетне да се преоблечете? Днес сутринта хората горе, в планината, правеха отвратителни забележки.

— Дръжте си езика зад зъбите, Кункел! — заповяда Тоблер. — Все ми е едно!

— Един господин с рогови очила каза: „Ако поставят този тип сред някоя нива, всички птици мигновено ще избягат!“ А една дама...

— Казаха ви да си държите езика зад зъбите! — изръмжа Йохан.

— Дамата каза: „Дружеството за насърчаване на местния туризъм би трябвало да наркотизира и да изпраща обратно по домовете им подобни типове!“

— Жестока особа! — каза тайният съветник. — Но такива са хората.

След това пиха в хола кафе. Госпожа Кункел ядеше торта и наблюдаваше танцуващите двойки. Двамата мъже четяха вестници и пушеха черни пури.

Внезапно едно пиколо се приближи до масата и каза:

— Господин Шулце, портиерът поръча да дойдете за малко при него!

Тоблер, който, потънал в мисли, четеше вестника си каза:

— Йохан, вижте там какво иска!

— С ужасно удоволствие — прошепна господин Кеселхут. — Но нали не бива.

Тайният съветник остави вестника настрана.

— Наистина не бива.

Той погледна момчето.

— Предайте моите поздравии на портиера и му кажете, че сега чета вестник. Ако господин портиерът иска нещо от мен, нека дойде.

Пиколото направи глупава гримаса и изчезна. Тайният съветник посегна отново към вестника си. Госпожа Кункел и Йохан гледаха с напрежение към портиерната.

Малко след това пристигна чичо Полтер.

— Чувам, че сте били много зает — каза намръщено той.

Тоблер равнодушно кимна и продължи да чете.

— Колко време ще продължи това? — запита портиерът и бузите му се зачервиха.

— Трудно е да се каже — отвърна Тоблер. — Още съм едва на уводната статия.

Портиерът вече се потеше.

— Дирекцията на хотела искаше да ви замоли за една малка услуга.

— О, ще ми разрешат ли най-сетне да почистя комина?

— Налага се да надзиравате няколко часа гардероба за ски. Докато се върнат последните курортисти. Сеп е възпрепятствуван.

— Шарка ли има? — запита Тоблер. — Да не се е заразил от детето на куриерката?

Портиерът скръцна със зъби.

— Причините нямат значение. Можем ли да разчитаме на вас?

Господин Шулце поклати отрицателно глава. Сякаш сам съжаляваше, загдето отказва.

— Днес не ми се ще. Може би друг път.

Всички наоколо наостриха уши. Госпожа Каспариус, която бе на една от съседните маси, проточи врат.

Чичо Полтер понижи глас.

— Това ли е последната ви дума?

— Точно така — увери го Шулце. — Знаете сам с какво удоволствие ви помагам при вашия очевиден недостиг на персонал. Но днес не съм в подходящо настроение. Изглежда, че налягането в барометъра пада. Аз съм чувствителен човек. Довиждане.

Портиерът пристъпи още една крачка.

— Последвайте ме най-сетне! — той сложи десницата си на рамото на Шулце. — И то веднага, моля!

В този миг обаче Шулце се извърна и енергично плесна портиера през пръстите.

— Махайте веднага ръката си от костюма ми! — добави заплашително той. — Искам да обърна вниманието ви върху това, че кипвам лесно!

Портиерът неволно сви пестници. Дъхът му свистеше. Приличаше на самовар за кафе достигнал точката на кипенето. Но каза само:

— Ще има да поговорим още.

И си отиде.

По съседните маси възбудено шушуках. Очите на блондинката от Бремен бяха добили отровен блясък.

— Да му бяхте залепили една! — рече леля Юлхен. — Все така става, господин таен съветник. Прекалено добродушен сте.

— Тихо! — прошепна Тоблер — Децата идват.

* * *

Докато доктор Хагедорн се преобличаше за вечеря пиколото му донесе едно препоръчано писмо и — с поздрави от портиера — няколко чуждестранни пощенски марки. Фриц подписа квитанцията. Сетне разтвори плика. Кой ли пък му изпращаше препоръчани писма в „Брукбойрен“? Зачетен в писмото, той се препъна в килима. Падна на софата, посред трите играещи котенца, и при все това не преставаше да се визира като хипнотизиран в написаното. Сетне обърна плика наопаки. Оттам изпадна някаква хартийка. Чек за петстотин марки! Възбуден, прокара пръсти през косата си.

Едно от котенцата се покатери на раменете му, затърка глава в ухото му и замърка. Той стана, хвана се за масата, защото му се виеше свят, и бавно пристъпи към прозореца. Пред него се разстилаха заснеженият парк, огледално гладката пързалка, ски гардеробът с белия покрив. Няколко от шезлонгите бяха забравени навън. Хагедорн не виждаше изобщо нищо.

Котката страхливо се вкопчи в синьото му сако. Изви гръб. Той сновеше надлъж и нашир из стаята. Тя жално замяука. Хагедорн я свали от рамото си, сложи я на масичката за пушене и продължи да се разхожда. Наведе се, вдигна чека, вдигна и писмото. Сетне каза:

— Втасахме я!

Не му хрумна нищо по-подходящо.

Внезапно излезе тичешком от стаята. В коридора го срещна камериерката. Тя усмихнато го погледна, пожела му „приятна вечер“ и запита:

— Нарочно ли господин докторът не си е вързал връзка?

Той спря.

— Какво моля? А, тъй. Не. Благодаря ви!

Върна се обратно в стаите си. Там започна да си подсвирква с уста. Малко по-късно, като остави вратата широко разтворена, слезе долу при портиера и поиска бланка за телеграма.

— Извинявайте, господин докторе. Нарочно ли не сте си сложили връзка?

— Как така? — запита Хагедорн. — Та нали точно затова се връщах в стаята!

Посегна към яката на ризата си и поклати глава:

— Действително! Е, все пак най-напред трябва да телеграфирам.

Наведе се над бланката и написа следния адрес:

Месарница Кухенбух
Шарлотенбург
Улица „Момзен“ 7

Отдолу добави текста:

„Ще телефонирам вторник 10 часа стоп моля
повикайте мама на телефона стоп подгответе я за радостно
съобщение.

Фриц Хагедорн.“

Подаде бланката през масата.

— Ако майка ми получи телеграма, ще помисли, че ме е затрупала някоя лавина. Затова телеграфирам на месаря до нас. Той е душа човек.

Портиерът учтиво кимна, макар че всъщност не разбираше за какво става дума.

Хагедорн отиде в трапезарията. Останалите вече вечеряха. Каза им „Наздраве!“ и седна на мястото си.

— Нарочно ли не сте си вързали връзка? — запита леля Юлхен.

— Моля за снизхождение — каза той. — Днес нещо ми хлопа.

— Че от какво, моето момче? — запита Шулце.

Хагедорн почука с една лъжичка по чашата си.

— Знаете ли какво се случи? Назначен съм! От следващото първо число съм на работа! С осемстотин марки месечно! Просто да се побъркаш! Едуард, ти не си ли получил още писмо? Не? Тогава ще получиш. Можеш да бъдеш сигурен! Пишат ми, че за в бъдеще ние двамата сме щели да имаме обща работа. Радваш ли се, стари момко? Ах, колко е хубав животът!

Той погледна към собственика на параходна линия Йохан Кеселхут.

— От все сърце ви благодаря! Толкова съм щастлив!

И развълнувано стисна ръката на грижливо облечения възрастен господин.

— Едуард, трябва да благодариш и ти!

Шулце се засмя.

— Замалко щях да забравя. И тъй, хиляди благодарности, господине.

Кеселхут смутено се въртеше насам-нататък на стола си. Леля Юлхен с недоумение гледаше ту към единия, ту към другия.

Хагедорн бръкна в джоба си и остави чека от петстотин марки до чинията на Хилде.

— Извънредно възнаграждение! Деца, това се казва фирма! Петстотин марки още преди да си си мръднал малкото пръстче! Началникът на отдела пише да съм си починел превъзходно, понеже това било в интерес на службата. Превъзходно; какво ще кажете за това?

— Великолепно, великолепно! — каза Хилде. — В такъв случай още утре ще можеш да пратиш нещо на майка си, нали?

Той кимна.

— Точно така! Двеста марки! Освен това утре сутрин ще я извикат у Кухенбух. Ще ѝ разкажа всичко по телефона.

— Кухенбух ли? — запита Едуард.

— Това е месарят, от когото купуваме. Току-що му телеграфирах. Помолих го да подготви предпазливо мама. Инак тя ще се уплаши до смърт.

Хилде каза:

— От все сърце ти честитя назначението.

— И аз на теб — отвърна весело той. — Сега най-сетне ще имаш съпруг.

— Че кой? — запита леля Юлхен. А, тъй, разбрах вече. Е добре. Но да си го знаете, господин докторе, аз не съм съвсем съгласна.

— Съжалявам — каза той. — Но за жалост не мога да вземам предвид мнението на Хилдените лели. Така би се стигнало много далеч. Мила, дали ще се съгласи баща ти? Осемстотин марки — това са цял кош пари.

Госпожа Кункел пренебрежително се закиска.

— Слушай само — каза Хилде. — Ние дори ще пестим. Няма да имаме нужда от домашна прислужница, ще викам три пъти седмично чистачка.

— Но като дойде детето, ще вземем прислужница — заяви угрижено Хагедорн.

— Кое дете? — запита лелята.

— Нашето дете! — каза Хилде гордо.

— Ще го кръстим Едуард — рече бъдещият татко. — В чест на моя приятел.

— Ами ако е момиче? — запита угрижено Шулце.

— В такъв случай бих предложил Едуардина — обади се господин Кеселхут.

— Умна глава сте вие — похвали го Шулце.

— Положително ще бъде момче — увери ги Хагедорн.

Хилде каза:

— И аз имам такова чувство.

А сетне се изчерви цялата, включително и ушите.

Леля Юлхен трескаво затърси друга тема за разговор. Тя запита:

— А коя фирма ви е назначила на работа?

Хагедорн се удари по гърдите:

— Ще има да се чудите, лельо. Заводите Тоблер!

Леля Юлхен действително се смая. Смая се дотолкова, че една кокоша костичка попадна в хранопровода ѝ. Очите ѝ се опулиха като на

жаба. Разкашля се с всички сили.

Наляха в гърлото ѝ вода. Държаха ръцете ѝ вдигнати нагоре. Тя се изскубна, хвърли измъчен поглед към господин Шулце и побягна.

— Често ли ѝ се случва? — запита Фриц, когато леля Юлхен изчезна от хоризонта.

„Откакто ми е леля“, изкушаваше се да каже Хилде. Но видя, че очите на баща ѝ и на стария Йохан са вперени в нея и обясни:

— Сигурно е от прекалена радост.

* * *

Същата вечер, около час по-късно, се състоя един разговор, който нямаше да остане без последствия.

Госпожа Каспариус се приближи към чичо Полтер, който седеше зад масичката си и преглеждаше набързо някакъв вестник.

— Искам да поговоря с вас — каза тя.

Той бавно стана. Краката го боляха.

— Ние с вас се познаваме от пет години, нали?

— Да, уважаема госпожо. Когато дойдохте за пръв път при нас, в хотела тъкмо живееха скиорите висшисти.

В думите му прозвуча нещо като намек.

Тя се усмихна, бръкна в брокатената си чантичка и му подаде пачка банкноти:

— Петстотин марки са — каза небрежно тя. — Сумата тъкмо ми е излишна.

Той взе парите.

— Уважаема госпожо, разполагайте с мен!

Тя извади цигара от златната си табакера. Портиерът ѝ поднесе огън. Госпожа Каспариус пушеше и го гледаше изпитателно.

— Всъщност никой от гостите ли не се е оплакал досега от господин Шулце?

— О, да — каза той. — Неколкократно вече питат как тъй един толкова дрипав човек живее тъкмо в нашия хотел. Към това трябва да се прибави, че той се държи във висша степен нагло. Лично аз днес следобед имах с него едно сблъскване, което просто не се поддава на описание.

— Пък и описанието би било излишно — каза тя. — Аз седях на съседната маса. Скандално беше! Не биваше да допускате такова нахалство. Това подронва доброто име на хотела ви.

Портиерът сви рамене.

— Какво мога да сторя, уважаема госпожо? Гостът си остава гост.

— Слушайте какво! Заинтересована съм господин Шулце незабавно да изчезне. Причините нямат значение.

Изражението на лицето му не се измени.

— Вие сте интелигентен човек — каза тя. — Повлияйте на директора на хотела! Кажете му, че има повече оплаквания срещу Шулце. Прибавете, че аз никога вече няма да стъпя тук, ако не се предприеме нещо. Впрочем в знак на солидарност заедно с мен ще си иде и господин Ленц.

— И какво трябва да стане на практика?

— Нека господин Кюне предложи утре на Шулце да си замине в интерес на гостите и на хотела. Човекът очевидно е в нужда. Предложете му парично обезщетение! Размерът на сумата не ме интересува. Дайте му триста марки. За него това е цяло състояние.

— Разбирам — каза портиерът.

— Толкова по-добре — каза високомерно тя. — А каквото остане от петстотинте марки, естествено е за вас.

Той се поклони с благодарност.

— Ще направя всичко, което е по силите ми, уважаема госпожо.

— И още нещо — каза тя. — Ако този господин Шулце не изчезне до утре следобед, заминавам с вечерния влак за Сен Мориц. Съобщете моля ви и това на вашия директор!

Тя небрежно кимна и се упъти към бара. Вечерната ѝ рокля шумолеше. Сякаш непрекъснато шепнеше цената си.

[1] От свитата (фр.). — Б.пр. ↑

ОСЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

РАЗБИТИ ИЛЮЗИИ

На следната сутрин, малко след осем часа, някой позвъни у госпожа Хагедорн на улица „Момзен“. Старата дама отвори.

Вън стоеше чиракът на месаря Кухенбух. Той бе почти два метра и го наричаха Карлхен.

— Много здраве от майстора — каза Карлхен. — И в десет часа доктор Хагедорн щял да се обади от Алпите. Но нямало защо да се плашите.

— Нямало защо да се плаша ли? — запита старата дама.

— Не. Снощи той ни е пратил телеграма и ни моли да ви подготвим за едно радостно събитие.

— Той все такива ги върши — каза майката. — Радостно събитие? Ха! Ей сега слизам. Почакайте минутка, да взема за вас едно петаче. Задето сте идвали дотук.

Старата дама изчезна, донесе монета от пет пфенига и я даде на Карлхен. Той благодари и шумно се втурна надолу по стълбите.

Точно в девет часа госпожа Хагедорн пристигна в магазина на Кухенбух.

— Карлхен, разбира се, пак е забъркал някоя каша — каза жената на месаря. — Идвате цял час по-рано.

— Знам — каза мама Хагелорн. — Но вкъщи нямам мира. Може би ще се обади по-рано. Никак няма да ви преча.

Госпожа Кухенбух добродушно се засмя. За пречене не можело да става и дума. Сетне подаде на старата жена телеграмата и я покани да седне.

— Как се превзема само! — каза раздразнено госпожа Хагедорн. — Не се плаша чак толкова лесно. Нямаше да го бъде да се изплаша чак толкова бързо.

— Какво ли е намислил? — запита жената на месаря.

— Ужасно съм развълнувана — заяви старата дама.

Сетне дойдоха клиенти и тя трябваше да си затвори устата. По три пъти в минута поглеждаше към стенния часовник, който висеше над сарфаладите и надениците. В магазина беше студено. А каменните плочи по пода бяха влажни. Вън бе кишаво.

Когато малко след десет часа телефонът иззвъня, тя бе вече съсипана от вълнение. Втурна се разтреперана зад тезгяха, промуши се покрай касапската дъска, притисна слушалката конвулсивно до ухото си и каза на госпожа Кухенбух:

— Дано да го разбирам ясно. Толкова е далеч!

Сетне се умълча и напрегна слух. Внезапно лицето ѝ засия. Като празнична зала, в която до този миг лампите са били загасени.

— Да! — извика високо тя. — Тук Хагедорн! Фриц, ги ли си? Да не си си счупил крак? Не? Добре тогава. Или ръка? Също не? Радвам се, момчето ми. Наистина ли си здрав? Как? Какво казваш? Да слушам спокойно ли? Фриц, дръж се прилично. Тъй не се говори с майка. Нито дори по телефона. Какво има?

Тя помълча доста време, слушаше с напрежение и неочаквано подскочи леко.

— Момче, момче! Не се шегувай! Осемстотин марки месечно? Тук, в Берлин? Това е наистина хубаво. Представи си само ако трябваше да идеш в Хамбург или Кьолн, а пък аз да седя тук на улица „Момзен“ и да ловя мухи. Какво трябвало да направя? Говори по-високо Фриц! В магазина има клиенти. А, тъй, да се хвана за нещо!! Дадено, момчето ми. Но защо? Какво си сторил? Сгодил си се? Божичко! Хилдегард Шулце? Не я познавам. Но защо се годяваш веднага? Най-напред трябваше да се опознаете хубаво. Не възразявай! Аз знам по-добре от тебе. Когато бях сгодена, теб още изобщо те нямаше на тоя свят. Какво, надяваш се, че е било така ли? А, тъй!

Тя се засмя.

— Е, аз ще поогледам под лупа тая госпожица. Ако не ми хареса, няма да позволя. Чакай и пий чай. Пий чай, казах. Покани я на вечеря у нас! Разглезена ли е? Не? Имаш късмет! Какво си изпратил? Двеста марки. Но аз нямам нужда. Е, добре. Ще ти купя няколко горни ризи и каквото още ти трябва. Не е ли време да прекъсваме вече. Фриц? Инак ще излезе много скъпо. Какво исках още да питам: ще ти стигне ли бельото. Имате ли хубаво време? И там ли е кишаво? Жалко. Поздрави

момичето от мен. Не забравяй! И приятеля си. Слушай, нали и той се казва Шулце? Сигурно му е дъщеря? Не са роднини ли? Аха.

Старата дама отново се умълча за по-продължително време. Сетне додаде:

— И тъй, момчето ми, до скоро виждане! Да си ми здрав! Гледай да не те сгази трамвай. Знам, знам. Във вашето загубено село трамваи няма.

Тя се разсмя.

— Аз съм добре. И ти благодаря от сърце, че ми се обади. Много мило беше от твоя страна. Знаеш ли вече дали има удобни превозни средства до службата ти? Не знаеш още? Аха. Как се казва фирмата? Тоблеровите заводи? Дето те наградиха? Ех, че ще има да се радва господин Франке. Разбира се, че ще го поздравя. Естествено. Тъй, а сега да свършваме. Инак ще струва двойна такса. Довиждане, момчето ми. Да. Естествено. Да, да. Да! Довиждане!

— Ама и новините си ги биваше! — каза одобрителни госпожа Кухенбух.

— Осемстотин марки на месец — рече старата дама. — А преди това години наред нито пфениг!

— Осемстотин марки и една годеница.

Госпожа Хагедорн кимна.

— Малко множко наведнъж, а? Но в края на краищата децата са затова, за да станат един ден родители.

— А пък ние — баби.

— Да се надяваме, че ще бъде тъй — каза старата дама.

Тя огледа тезгяха.

— Дайте ми, моля, сто грама ребра. И няколко кокала в добавка. И петдесет грама варена шунка. Този ден трябва да се отпразнува.

* * *

Още рано сутринта Фриц беше отишъл до банката и бе осребрил чека. Сетне беше поръчал в пощата телефонния разговор с Берлин и докато чакаше връзка, бе изпратил на майка си запис за двеста марки.

Сега, след разговора, той се разхождаше напосоки из малкото старинно селище и правеше покупки. Това представлява поразително

удоволствие, след като години наред си бил принуден да въртиш по десет пъти в ръката си всеки пфениг, преди да го похарчиш. Години наред си стискал зъби. И сега, когато щастieto се стоварва отгоре ти като мълния, просто ти иде да се разревеш. Е, сложи му пепел!

За своя покровител, господин Кеселхут, доктор Хагедорн купи кутия скъпи хавански пури. За Едуард взе от един антикварен магазин стара калаена кана. За Хилде — необикновени обици във форма на грозд. Бяха от нефрит, матирано злато и скъпоценни камъни. И накрая, в цветарския магазин, той поръча внушителен букет за леля Юлхен и замоли продавачката да изпрати подаръците в хотела. На себе си не подари нищо.

Бави се в селото около час и половина. Когато се върна, Казимир, безподобният снежен човек, вече береше душа. Кофата от конфитюр, която му служеше за шлем, се бе свлякла до раменете му. Очите, носът, устата и мустаците се бяха изтъркаляли върху геройската гръд на любимия хусар. Но той все още стоеше изправен. Умираще прав, както подобава на истински воин.

— Сбогом, верни Казимир! — каза Хагедорн. — Никой не може да гледа през прозореца, ако няма глава.

Сетне той влезе в грандхотела.

Междувременно там се бяха разиграли известни събития.

Нещастieto бе започнало по най-безобиден начин. С факта, че тайният съветник Тоблер, дъщеря му, Кункел и Йохан бяха отишли на закуска.

Седнали в залата с верандата, те ядяха кифли и разговаряха за затоплянето на времето.

— Ако бяхме взели с нас кола — каза Хилде, — можехме да идем до Мюнхен.

— Не бива да забравяш, че аз съм бедняк — каза баща ѝ. — Ще поиграем един час на кегли. Това успокоява нервите. Впрочем къде се е дянал зет ми?

— В банката и на пощата — докладва Хилде. — Как спяхте, Кункел?

— Отвратително — каза леля Юлхен. — Сънувах ужасни кошмари. Не биваше да постъпвате тъй с мене!

— Че какво има? — запита Йохан.

— Когато господин докторът разказваше, че са го назначили в Тоблеровите заводи него, а освен това и господин Шулце, а пък кокошата костичка, беше толкова остра, след това горе в стаята пих зехтин, отвратително беше.

— Когато имаме пак някоя изненада за вас — каза Йохан — ще ви сервираме овесени ядки.

— И това ще е безполезно — заяви тайният съветник — Тогава тя ще глътне лъжичката.

— Лъжичката ще вържем предварително за верижка — рече Хилде.

Госпожа Кункел отново се почувствува засегната.

Но не ѝ остана много време за това. Защото портиерът и директорът Кюне влязоха тържествено в залата и се приближиха към масата.

— Приличат на секунданти, натоварени да предадат покана за дуел — каза тайният съветник.

Йохан едва успя да промърмори: „Става горещо!“ В този миг Карл Смелия стори поклон и каза:

— Господин Шулце, бихме желали да поговорим за минута с вас.

Шулце каза:

— За минута ли? Е добре, от мен да мине.

— Ще ви чакаме оттатък, във фойето — заяви портиерът.

— В такъв случай ще има да чакате много — рече Шулце.

Хилде погледна ръчния си часовник.

— Минутата след малко изтича.

Господин Кюне и чичо Полтер се спогледаха. След това директорът призна, че работата била деликатна.

— Чудесно съвпадение — каза леля Юлхен. — За такива неща аз просто копнея. Хилдегард, запуши си ушите.

— Както желаете — рече директорът. — Исках да спестя на господин Шулце присъствието на свидетели. Накратко, хотелиерското дружество, чийто директор тук съм аз, ви моли да напуснете нашия дом. Неколцина от нашите постоянни посетители са били шокирани. От вчера насам са се натрупали още оплаквания. Един от курортистите, който естествено не желае да се споменава името му, е отпуснал значителна сума. На колко възлизаше?

— Двеста марки каза благосклонно чичо Полтер.

— Тези двеста марки — каза директорът — ще ви бъдат връчени, щом освободите хотела от вашето присъствие. Предполагам, че парите няма да ви бъдат излишни.

— Но защо ме изхвърлят всъщност? — запита Шулце. Беше побледнял съвсем леко. Това, което ставаше, го бе засегнало дълбоко.

— Не може да става и дума за изхвърляне — каза господин Кюне. — Ние ви молим, умоляваме ви. Ръководени сме от желанието да задоволим другите гости.

— Аз съм позорно петно, така ли? — запита Шулце.

— Вие сте в дисонанс — отвърна портиерът.

Тайният съветник Тоблер, един от най-богатите хора в Европа, развълнувано каза:

— Значи, все пак бедността е позор.

Ала чичо Полтер разби илюзиите му.

— Вие разбирате всичко това неправилно — заяви той. — Ако един милионер отиде с три грамадни куфара в някои приют за бедняци и почне да се разхожда там непрекъснато с фрак, тогава позор би било богатството. Зависи от точката на зрението.

— Всичко с времето си и на мястото си — заяви господин Кюне.

— А пък вие не сте на мястото си — каза чичо Полтер.

Тогава леля Юлхен се надигна, пристъпи до самия чичо Полтер, размаха недвусмислено десница и каза:

— Махайте се веднага, защото иначе не отговарям!

— Оставете портиера намира! — заповяда Шулце.

Той стана.

— Добре. Ще замина. Господин Кеселхут, бихте ли имали добрината да ми поръчате такси? След двацет минути заминавам.

— Естествено ще дойда и аз — каза господин Кеселхут. — Портиер, сметката ми. И то веднага!

Той изчезна бегом.

— Но господине! — извика след него директорът. — Защо искате да ни напускате?

Леля Юлхен се засмя злобно.

— Вие наистина сте най-глупавото нещо от цялата тая история! Дано да ви мине с течение на времето. Сметката за племенницата ми и за мен! Веднага!

Тя се отдалечи, като шумолеше с роклята си, и се препъна на прага.

Директорът промърмори:

— Просто дивотия!

— Къде са двестате марки? — запита строго господин Шулце.

— Ей сега — промърмори портиерът, извади портфейла си и остави на масата две банкноти.

Шулце взе парите, направи знак на оберкелнера, който стоеше до вратата, и му връчи двестате марки.

— Половината от тях ще дадете на Сеп, с когото почиствах пързалката — каза той. — Няма да забравите нали?

Келнерът бе онемял. Той само кимна утвърдително.

— Тогава всичко е наред — каза Шулце.

Сетне погледна сурово директора и портиера:

— Отивайте си!

Двамата се подчиниха като първолачета. Тайният съветник Тоблер и Хилде останаха сами.

— А какво ще стане с Фриц? — запита госпожица Тоблер.

Баща ѝ гледаше след двете отдалечаващи се фигури. Той каза:

— Утре купувам хотела. Вдругиден двамата изхвъркват.

— А какво ще стане с Фриц? — запита полуразплакана Хилде.

— Това ще уредим в Берлин — каза тайният съветник. — Повярвай ми, това разрешение е най-доброто. Нима в такова невъзможно положение ще седнем да му обясняваме кои сме всъщност?

* * *

Двадесет минути по-късно пред хотела спря голяма лимузина. Беше на Леополд Лехнер, собственик на гараж от Брукбойрен. И зад кормилото седеше лично той. Прислугата изнесе от страничния вход на хотела голям брой куфари и ги привърза върху багажника на колата.

Директорът и портиерът стояха пред портала и не можеха да проумеят какво става.

— Просто дивотия! — каза господин Кюне. — Тоя човек хвърля на вятъра двеста марки. Остава да пропадне картата му за безплатно

пътуване и тръгва за Мюнхен с кола. Трима курортисти, които познава едва от няколко дни, се присъединяват към него. Страхувам се, че си надробихме много гореща попара.

— И всичко това заради любвеобилната Каспариус! — каза чичо Полтер. — Тя иска да се отърве от Шулце само за да може по-лесно да се домогне до младия милионер.

— А защо не ми съобщихте това по-рано? — запита възмутен Смелия Карл.

Портиерът се сети за тристата марки, които беше прибрал вече в джоба си от сделката, и прибави към тях и укора.

Сетне дойдоха леля Юлхен и нейната племенница. Бяха се натоварили с кутии за шапки, чадъри и чанти. Директорът понечи да им се притече на помощ.

— Долу лапите! — заповяда лелята. — Бях тук само два дни. Но ми стигат. Ще ви препоръчвам навсякъде, където мога.

— Безутешен съм — заяви господин Кюне.

— Моите съболезнования — каза лелята.

Портиерът запита:

— Но, уважаеми дами, защо ни напускате така внезапно?

— Тоя пък като че ли пада от луната — рече леля Юлхен.

— Ето ви едно писмо за доктор Хагедорн — каза Хилде.

Чичо Полтер го прие с благоговение. Младото момиче се обърна към директора:

— Да не забравя: преди шест дни ние с вас говорихме по телефона.

— Но аз дори не знам такова нещо, уважаема госпожице!

— Тогава аз ви предупредих за един преоблечен милионер.

— Значи, вие сте била? — запита портиерът. — А сега оставяте господин доктор Хагедорн сам?

— Как може в един-единствен човек да се побере толкова глупост? — възкликна леля Юлхен и поклати глава.

Хилде каза:

— Леличко, да не водим сега разговори на професионални теми! Сбогом, господа. Предполагам, че дълго ще си спомняте за грешката, която сторихте днес.

Двете дами се качиха в лимузината на Лехнер.

Малко след това се появиха Шулце и Кеселхут. Шулце остави на портиерската масичка едно писмо за Фриц.

Директорът и чичо Полтер се поклониха. Но никой не ги погледна. Автомобилът се напълни. Йохан държеше електрическата печка в скута си. В куфарите не беше останало място за нея.

Леополд Лехнер вече се готвеше да потегли, когато се зададе в галоп Сеп, пазачът на ски гардероба. От силно възмущение той издаваше гърлени звуци, сграбчи ръката на Шулце и изглеждаше твърдо решен да я откъсне.

— Е, хайде, Сеп — каза Шулце, — няма защо. Вие бяхте много мил към мене, когато ринахме снега от пързалката.

Кеселхут посочи към жалките останки от снежния човек, който се беше стопил.

— С нашия красавец Казимир е свършено.

Шулце се усмихна. Припомни си звездната нощ, когато Казимир се бе появил на бял свят.

— Все пак, хубаво беше промълви той.

Сетне колата потегли. Разтопеният сняг пръсна встрани.

* * *

Когато Хчгедорн се завърна в хотела, портиерът му предаде две писма.

— Ха — възкликна Фриц, седна в хола и разкъса пликовете.

Първото писмо гласеше:

Мило мое момче,
Съвсем неочаквано трябва да се върна незабавно в
Берлин. Съжалявам. До скоро виждане. Сърдечни
поздрави!

Твоят приятел Едуард

На втория лист пишеше:

Мили,

Когато ще четеш тия редове, твоята годеница вече ще е избягала. Тя положително няма да прави друг път така. Щом я намериш, ще ти бъде позволено да ѝ дърпаш ушите дотогава, докато останат да стърчат под прав ъгъл. Може би ще ѝ отива. Върни се, моля те, по-скоро в Берлин, където те чакат не само моите уши, а и устните на бъдещата ти съпруга,

Хилде Хагедорн

От устата на Фриц се откъсна грозна ругатня и той се втурна към портиера.

— Какво означава това? — запита той, изгубил ума и дума. — Шулце заминал. Годеницата ми заминала! А леля Юлхен?

— Замина — каза портиерът.

— А господин Кеселхут?

— Замина — промълви портиерът.

Хагедорн се вгледа внимателно в мъченическото лице на чичо Полтер.

— Тук нещо не е в ред! Защо са заминали и четиримата? Само да не вземете сега да ми разправяте басни! Инак ще избухна!

Портиерът каза:

— Защо си заминаха двете дами и господин Кеселхут, не зная.

— А господин Шулце?

— Няколко души от курортистите се оплакаха. Господин Шулце развалял хармонията. Дирекцията го замоли да си замине. Той веднага удовлетвори молбата. Не очаквахме, че в края на краищата ще си заминат четирима души.

— Само четирима ли? — запита доктор Хагедорн.

Той пристъпи към разписанието на влаковете, окачено на стената.

— Аз, разбира се, също заминавам. Влакът ми тръгва след един час.

И се втурна към стълбите.

Портиерът едва не рухна. Той се дотътри до канцеларията на хотела; повали се там на един стол и докладва на Смелия Карл за най-

новото им нещастие.

— Заминаването на Хагедорн трябва да се осуети! — заяви директорът. — Един такъв недоволен милионер може да ни наклепа тъй, че през идния сезон да затворим дюкяна.

Качиха се на първия етаж и почукаха на вратата на апартамент № 7. Но Хагедорн не отговори. Господин Кюне натисна дръжката. Обаче вратата беше заключена. Чуваше се чак до коридора, че в стаята се разтваряха чекмеджета и се затръшкваха вратите на гардеробите.

— Твърде шумно си стяга багажа — каза унило портиерът.
Слязоха тъжно в хола и зачакаха да се появи младият човек.
Той се появи.

— Носачът да отнесе куфара ми до гарата. Аз тръгвам пеш.
Двамата забързаха наред с него.

— Господин докторе — умолително хленчеше Смелия Карл. — Не бива да ни правите такова зло.

— Не се напъвайте излишно! — каза Хагедорн.

На вратата той се сблъска с продавачката от цветарския магазин. Жената носеше подаръците, които той бе купил само преди два часа.

— Позакъснях малко — рече тя.

— Право казвате — каза той.

— Затова пък букетът стана особено хубав! — увери го цветарката.

Хагедорн ядно се засмя.

— Можете да си закачите букета на ревера! Задръжете тоя зеленчук за вас!

Тя се смая, направи реверанс и побърза да се отдалечи.

Сега Фриц стоеше сам в „Брукбойрен“ и държеше в ръце една калаена кана, кутия пури и едни оригинални обици!

Директорът запита:

— Може ли поне да ви помолим да премълчите сред вашите кръгове за този нежелателен инцидент?

— Реномето на хотела ни е застрашено — каза в допълнение чичо Полтер.

— В моите кръгове ли? — рече учудено Хагедорн.

След това прихна.

— А, вярно! Дължа ви още едно обяснение! Вие ме смятате за милионер, нали? Празна работа беше това! За моите кръгове

„Брукбойрен“ е пожизнено осигурен. Довчера аз бях безработен. Смаяхте се, нали? И някой ви е пратил за зелен хайвер! Довиждане, господа!

Порталът се затвори зад него.

— Значи той съвсем не е милионер? — запита пресипнало директорът. — Това се казва късмет, Полтер! Човече божи, младото момиче ни е баламосало? Слава богу! Излезли сме глупаци, а! Просто дивотия!

Портиерът развълнувано махна с ръка. Внезапно той се удари по челото. Сякаш искаше да убие бик!

— Ужас! Ужас! — извика той. — Най-добре би било да се гръмнем!

— На драго сърце — заяви все още високомерно директорът. — Но защо, ако смея да попитам? Няколко курортисти си заминаха преждевременно. И? Едно младо момиче ни подложи динена кора. Все ще го преживея някак.

— Тая история ще ни счупи главите! — каза портиерът. — Ние се показахме пълни идиоти!

— Е, е — рече Смелия Карл. — Несправедлив сте към мене.

Чичо Полтер вдигна поучително показалец.

— Хагедорн не е бил милионер. Но младото момиче не ни е излъгало. Тук, при нас, все пак е живял един предрешен милионер! О, ужасно! Свършени сме!

— Сега вече прекалявате! — извика нервно директорът. — Изразете се най-сетне по-ясно!

— Преди един час преоблеченият милионер беше изхвърлен от нас — каза със задгробен глас портиерът. — Той се казваше Шулце.

Господин Кюне мълчеше.

Портиерът явно губеше сили.

— И аз карах този човек да рине снега от пързалката! И да слиза с раницата в селото, защото детето на куриерката имаше шарка! И Хелтай го накара да се катери по стълбата! О!

— Просто дивотия! — промърмори директорът на хотела. — Трябва да си легна, иначе ще получа удар, както съм на крака.

* * *

Следобед господин Кюне, който пазеше леглото, бе обезпокоен от едно пиколо.

— Много поздравя от господин портиера — каза момчето. — Изпрати ме да ви съобщя, че госпожа Каспариус заминава с вечерния влак.

Директорът изстена като ранено диво животно.

— Портиерът поръча да ви кажа, че тя никога вече няма да дойде в „Брукбойрен“. А, щях да забравя, и господин Ленц от Кьолн също заминава.

Директорът се обърна в леглото с пъшкане и като скръцна със зъби, захапа възглавницата.

ДЕВЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА БЕЗБРОЙНИТЕ ШУЛЦЕ

В Мюнхен доктор Хагедорн имаше цели шест часа престой. Предаде на гардероб куфара си от пресован картон. После прекоси площада „Щахус“, тръгна по улица „Кауфингер“, сви вляво и застана мирно пред Театинската черква. С това почваше всяко от неговите посещения в Мюнхен. Обичаше тая черковна фасада още от времето на своето следване.

Днес обаче той стоеше тук, като паднал от небето. Непрекъснато мислеше за Хилде. Естествено и за Едуард. Очертанията на черквата стигаха само до ретината му.

Пъхна ръце в протритото си палто, тръгна обратно към града и докато да се опомни, видя, че се намира в една от мюнхенските пощи и че прелиства адресната книга на Берлин. Започна да проучва рубриката „Шулце“. До себе си беше сложил бележник и молив.

Нямаше регистриран специалист по рекламата на име Шулце. Но може би Шулце се беше записал като „търговец“? Хагедорн си отбеляза съответните адреси. Що се касаеше до Хилдегард, случаят беше още по-тежък. Какво за бога беше кръщелното име на неговия бъдещ тъст? И какъв ли бе по професия? Човек не можеше да иде при всеки Шулце, живеещ в Берлин, и да пита: „Имате ли, първо, дъщеря, и е ли тя, второ, моята годеница?“ Това бе задача, на която човек спокойно можеше да посвети целия си живот!

След това Хагедорн отиде на някаква филмова комедия. Винаги когато се смееше, се ядосваше. За щастие филмът предлагаше твърде малко възможности за смях. Инак младият човек положително щеше да се разкъса от вътрешни противоречия.

После яде в една бирария наденички на скара с кисело зеле. Сетне се отправи обратно към гарата, седна в чакалнята и си поръча бира. Беше решил да измисли смели хрумвания за бъдещите си рекламни походи. Ала нищичко не му хрумваше. Непрекъснато

мислеше за Хилде. Ами ако не я намери? И ако тя не се обади вече? Тогава какво?

Влакът беше почти празен. Фриц разполагаше с цяло купе. До Ландсхут той сновеше насам-нататък из купето като в клетка. След това се изтегна, заспа веднага и засънува страшни небивалици.

Един от сънищата му се разиграваше в берлинската адресна служба.

По вратите, подредени по азбучен ред, бяха написани всевъзможни презимена. Пред табелката „От Шнабел до Шютце“ Хагедорн спря, почука и влезе.

Зад гишето седеше снежният човек Казимир. Носеше на главата си полицейска каска и запита:

— Какво обичате?

При това той приглади мустаците си и изобщо изглеждаше много строг.

— Имате ли във вашите регистри хора на име Шулце? — запита Фриц.

Казимир каза:

— Всички Шулци.

— Как измислихте такова множествено число? — запита Фриц.

— По министерско разпореждане — отсече грубо Казимир.

— Простете — каза Фриц. — Търся една госпожица на име Хилдегард Шулце. Когато се смее, на бузата ѝ се появява трапчинка. Не две, както на другите момичета, а една. А пък в зениците си има златки точки.

Казимир се залови да рови обстойно в различните картотеки. След това кимна.

— Има такава. По-рано е живяла на радиопредавателната кула. Сетне е съобщила, че отива в Алпите.

— Но тя трябва да се е върнала пак в Берлин — настояваше Фриц.

— В радиопредавателната кула това не е известно — каза снежният човек. — Изглежда, че тя изобщо не живее никъде. Може би е предадена на гардероб. Следвайте ме незабелязано!

Слязоха в мазето. Тук имаше множество шкафове, подредени в дълги редици. Казимир започна да ги разтваря един след друг. Във всеки шкаф имаше по четири отделения. И във всяко отделение — по

един човек. Това бяха лица, незарегистрирани в полицията, и такива, забравили напълно къде живеят. И най-сетне деца, които не знаеха вече как се казват.

— Ама че работа! — рече уплашено Хагедорн.

Възрастните стояха в своите отделения — ядосани или пък потънали в дълбока размисъл. Децата плачеха. Гледката беше крайно покъртителна. В едно от отделенията стоеше някакъв стар учен, при това историк, страдаше от манията, че е забравен чадър и настойчиво поиска от Казимир най-сетне да го затворят. Беше разперил ръце и разкрачил крака. И непрекъснато повтаряше: „Но нали вече не вали?“

Фриц затръшка вратата.

Бяха надникнали в почти всички шкафове. Но все още не бяха намерили Хилдегард.

Ненадейно Фриц сложи ръка зад ухото си.

— В последния шкаф плаче някаква госпожица!

Снежният човек отключи вратата. В най-отдалечения ъгъл, с гръб към тях, стоеше някакво младо момиче и плачеше колкото му глас държи.

Хагедорн нададе радостен вик. Сетне развълнувано каза:

— Господин снежен полицай, това е тя.

— Обърната е гърбом — изръмжа Казимир. — Не виждам никаква трапчинка.

— Хилде! — извика Фриц. — Моля ти се, погледни ни! Инак ще си останеш тук.

Хилде се извърна. Дребничкото ѝ, миловидно лице бе разкривено от плач.

— Не виждам никаква трапчинка — каза снежният човек. — Ще заключа пак.

— Но Хилдхен! — извика Фриц. — Засмей се! Тоя чичо не иска да повярва, че имаш трапчинка. Изтанцувай му „Умиращият лебед“! Станете, скъпа графиньо! Утре ще заложим пръстена ти и ще се возим за две хиляди марки на влачето от въртележката. Но засмей се! Засмей се!

Всичко беше напразно. Хилде не го позна. Не се усмихна и не се засмя. Стоеше си в ъгъла и плачеше.

Казимир пъкна ключа в ключалката. Фриц се опита да му попречи. Тогава снежният човек го хвана за перчема и го разтърси.

— Престанете! — яростно викна Хагедорн.
— Е, е, е — рече някой. — Съвземете се, де!
Пред него стоеше кондукторът.
— Моля, билета ви!
Вън се развиделяваше.

* * *

На сутринта някой позвъни у госпожа Хагедорн на улица „Момзен“. Старата дама отвори. Пред вратата стоеше Карлхен, чиракът на касапина Кухенбух.

— Ха! — рече тя. — Да не би синът ми да се обажда пак по телефона.

Карлхен поклати отрицателно глава.

— Имате много здраве от моя майстор и заръча да ви кажа, че днес изненадата щяла да бъде още по-голяма от завчера. И моля да не се плашите. Ще имате гост.

— Гост ли? — запита старата дама. — Че защо да се плаша от гости! Кой ще дойде?

По стълбището някой извика:

— Ку-ку! Ку-ку!

Мама Хагедорн плесна с ръце над главата си. Спусна се към стълбището и погледна иззад ъгъла. Един етаж по-долу на стъпалата седеше нейното момче и й кимаше.

— Хубава работа! — каза тя. — Какво търсиш в Берлин, разбойник такъв? Че нали трябваше да си в Брукбойрен? Ставай, Фриц! Стъпалата са много студени.

— Да опътувам ли веднага обратно? — запита той. — Или ще може преди това да пия чаша кафе?

— Влизай веднага! — заповяда тя.

Той бавно изкачи стъпалата и се промъкна с куфара си покрай нея, сякаш се страхуваше.

Карлхен простодушно се разсмя и се оттегли.

Хванати ръка за ръка, майка и син влязоха в жилището. Докато закусваха, Фриц подробно описа събитията от миналия ден. Сетне прочете двете писма, оставени за сбогом.

— Тук нещо не е в ред, клетото ми момче — каза дълбокомислено майка му. — Ти пак си се насадил с твоята доверчивост. Искаш ли да се обзаложим?

— Не — отговори той.

— Винаги си въобразяваш, че още от пръв поглед може да се разбере дали някой човек струва, или не — рече тя. — Да имаше право, светът би изглеждал малко по-иначе. Ако всички честни хора изглеждаха честни, а всички негодяи — негодяи, щеше да ни е лесно. Развалиха ти хубавото пътешествие. На другия месец на първо число трябва да бъдеш на работа. Заминал си цяла седмица по-рано. Просто да пукне човек от яд!

— Но тъкмо затова навярно Едуард не се е сбогувал с мен! — извика той. — Опасявал се е, че и аз ще си тръгна с него и е искал да остана в „Брукбойрен“! Той не е предполагал дори, че ще науча как отвратително са постъпили с него.

— В такъв случай е можел поне да ти остави адреса си в Берлин — каза майка му. — Един наистина почтен човек би го сторил. Можеш да разправяш каквото щеш — така си е. Ами защо госпожицата не се е сбогувала с тебе? И защо не ти е оставила адреса си? От едно момиче, за което възнамеряваш да се жениш, би трябвало да се очаква поне това! Кое то си е вярно, вярно е!

— Ти не ги познаваш — отвърна той. — Инак също като мен сега нямаше да разбираш нищо. Човек може да се излъже понякога в хората. Но да се излъже в тях дотолкова — не.

— А сега какво? — запита тя. — Какво смяташ да правиш?

Той стана, взе шапката и палтото си и каза:

— Ще ги търся.

Майка му го проследи с поглед от прозореца. Той прекоси улицата.

„Върви приведен — мислеше тя. — А когато върви приведен, е тъжен.“

* * *

През следващите пет часа доктор Хагедорн беше зает с усилена работа. Обикаляше хора, които носеха името Едуард Шулце. Крайно

глупаво занимание. Понасяше се донякъде, когато му отвореше главата на семейството. Тогава Фриц поне още отначало знаеше, че може да си отива. Оставаше му само да запита, дали нямат дъщеря на име Хилдегард.

Но появеше ли се на вратата някоя госпожа Шулце, работата се заплиташе. В края на краищата човек не можеше чисто и просто да пита: „Бил ли е вашият съпруг до вчера в Брукбойрен? Имате ли дъщеря? Да? Хилде ли се казва? Не? Довиждане тогава!“

Как ли не опитваше. И въпреки това имаше впечатление, че навсякъде го смятат за смахнат.

Особено лошо бе на улица „Прага“ и на „Мазуреналее“.

Госпожа Шулце от улица „Прага“ викна възмутено:

— Значи тоя хубостник е бил в Брукбойрен? А на мен ми разправя, че се връщал от Магдебург. Имаше ли с него някаква жена? Една дебела, тъмноруса?

— Не — каза Фриц. — Това съвсем не е бил вашият мъж. Вие сте несправедлива към него.

— А от къде на къде тогава идвате у нас? Не, драги, сега вие ще останете тук и ще чакате, докато моят Едуард се прибере. Ще го науча аз!

Хагедорн трябваше да напегне всички сили, за да се изскубне. Побягна. А тя почна да ругае след него тъй, че стълбището се разтресе.

Да, а у Шулце на „Мазуреналее“ съществуваше една дъщеря, която се казваше Хилдегард! Наистина тя не си беше вкъщи. Но там беше баща ѝ. Той покани Фриц в салона.

— Вие познавате дъщеря ми? — запита човекът.

— Не зная точно, дали е така — каза смутено Фриц. — Може би е тя. Може би не е! Имате ли случайно подръка някоя снимка на младата дама?

Господин Шулце заплашително се засмя.

— Надявам се, че нямате навик да се срещате с дъщеря ми само по тъмно!

— Съвсем не — заяви Фриц. — Искам само да установя дали госпожица дъщеря ви и моята Хилде са идентични.

— Намеренията ви са сериозни, нали? — запита строго господин Шулце.

Младият човек кимна утвърдително.

— Радвам се — каза бащата. — Имате ли добър доход? Пиете ли?

— Не — каза Фриц. — Тоест, не съм пияч. Заплатата е прилична. Моля ви, покажете ми някаква фотография.

Господин Шулце стана.

— Не ми се сърдете! Но струва ми се, че ви хлопа дъската.

Той пристъпи към пианото, свали оттам една снимка и каза:

— Ето!

Хагедорн видя мършава, грозничка госпожица. Снимката беше от костюмиран бал. Хилде Шулце бе маскирана като Пиеро и закачливо се усмихваше. За това, че изглеждаше кривогледа, можеше да е виновен и фотографът. Но това, че краката ѝ бяха криви, решително не можеше да е по негова вина.

— Всемогъщи боже! — промълви той. — Тук има някакво недоразумение. Простете за безпокойството!

Той се втурна към коридора, попадна вместо на стълбите в някаква спалня, върна се, видя как господин Шулце се приближава като някакъв ангел отмъстител, отвори за щастие подходящата врата и побягна стремглаво надолу по стълбите.

След това приключение той се прибра с трамвая вкъщи. Беше отметнал по тефтера си двадесет и трима души на име Шулце.

Предстоеше му работа за още цели пет дни.

* * *

Майка му го посрещна възбудена.

— Отгатни кой беше тук?

Той се оживи.

— Хилде ли? — запита той, — или Едуард?

— Ех, пък ти — отвърна тя.

— Отивам да спя — рече уморено той. — Най-късно след три дни ще си наема детектив.

— Наеми си, момчето ми. Но тази вечер излизаме. Канени сме. Купих ти чудесна горна риза. И вратовръзка. На сини и червени ивици.

— Хиляди благодарности! — каза той и се отпусна на един стол. — Къде сме канени?

Тя хвана ръката му.

— У тайния съветник Тоблер.

Фриц потръпна.

— Нима не е великолепно? — запита майка му с жар. — Представи си само! Звъни се три пъти. Излизам. И кой мислиш стои вън? Шофьор с ливрея. Пита кога ще се върнеш от Брукбойрен. „Синът ми е вече тук“ — казвам аз. — „Пристигна днес сутринта.“ Той се покланя и казва: „Тайният съветник Тоблер кани вас и вашия син да му бъдете гости тази вечер. Касае се за най-обикновена вечеря. Господин тайният съветник би желал да се запознае с новия си сътрудник.“ После се позапъна. И накрая казва: „Моля ви, не идвайте с официален тоалет. Господин тайният съветник не обича много такива неща. Ще ви бъде ли удобно в осем часа?“ Очарователен човек. Искаше да ни вземе с автомобил. Но аз му казах, че предпочитаме да идем с трамвая. 176 и 76 спират съвсем наблизо. „А официални тоалети — му казах — изобщо нямаме. Така че няма защо да се кахърят.“

Тя погледна любопитно сина си.

— Е, тогава ще трябва да идем — каза той.

Госпожа Хагедорн не можеше да повярва на ушите си.

— Чест и почитания към мъката ти, моето момче — каза тя. — Но наистина трябва да се посъвземеш малко.

Погали нежно косата му.

— Горе главата, Фриц! Днес ще идем у Тоблерови! Днес ще ликвидираме с деловите работи. Аз ще облека черната си копринена рокля. Една стара жена няма нужда да бъде облечена по последна мода. Ако не му се видя достатъчно изискана, негова работа.

— Разбира се, мамичко — каза той.

— Е, видя ли — рече тя. — Не си блъскай сега главата заради тия Шулце, момчето ми! И утре е ден.

Фриц угрижено се усмихна.

— И то какъв ден! — каза той.

Сетне излезе от стаята.

ДВАДЕСЕТА ГЛАВА

ЛОШОТО ТЕПЪРВА ПРЕДСТОИ

Фриц Хагедорн и майка му последваха прислужника, който им беше отворил портата на парка. На равни разстояния между оголените дървета блестяха големи канделабри. При каменната стълба пред дома майка му прошепна:

— Ха, та това е цял замък!

В хола един прислужник взе шапките и палтата им. Той поиска да помогне на старата дама да събуе шушоните си. Но тя седна, тикна в ръцете му чадъра и каза:

— Само това липсваше!

Качиха се на първия етаж. Фриц вървеше напред. В една ниша по стълбите имаше римски воин от бронз. Мама Хагедорн посочи към него.

— Тоя пази да не измъкнат нещо.

Прислужникът отвори една врата. Влязоха вътре.

Вратата безшумно се затвори. Намираха се в малък салон стил Бидермайер. До прозореца седеше някакъв човек. Той стана.

— Едуард! — извика Фриц и се втурна към него. — Слава богу, че си пак тук! Значи старият Тоблер е поканил и тебе? Това е чудесно. Мамо, ето го! Това е моят приятел Шулце. А това е майка ми.

Двамата се здрависаха. Фриц просто не можеше да си намери място.

— Търсил съм те като игла в купа сено. Я кажи сега, има ли те изобщо в адресната книга? И знаеш ли къде живее Хилде? И не те ли е срам, дето ме заряза в „Брукбойрен“? И откъде накъде леля Юлхен и Хилде си заминаха заедно с тебе? А също и господин Кеселхут? Хубав костюм имаш. Под наем или назаем?

Младият мъж весело потупваше по раменете стария си приятел.

Едуард не можеше да вземе от него думата. Той колебливо се усмихваше. Планът му беше пропаднал! Фриц все още го смяташе за Шулце! Просто да ти се доплаче!

Госпожа Хагедорн седна и събу една от обувките си.

— Ще има промяна във времето — каза тя, за да обясни. — Господин Шулце, радвам се че се запознахме с вас. И така, значи единия го намерихме, момчето ми. Пък ще намерим и годеницата!

Почука се. Влезе един прислужник.

— Госпожица Тоблер пита дали уважаемата госпожа би желала да си побъбрят преди вечерята.

— Каква уважаема госпожа? — запита старата дама.

— Сигурно става дума за вас — каза Едуард.

— Я да не въвеждаме такива работи — промърмори тя. — Аз съм госпожа Хагедорн. Това звучи достатъчно изискано. Е добре, да идем да си поприказваме. В края на краищата госпожицата е дъщеря на вашия шеф.

Тя обу отново обувката си, изкриви лице от болка, кимна доволно на двамата и последва прислужника.

— Но защо си пак в Берлин? — запита Едуард.

— Хубава работа! — рече обидено Фриц. — Щом портиерът Полтер ми каза какво се е случило, никой не можеше вече да спре Хагедорн.

— Каспариус ми предложи чрез директора двеста марки, за да изчезна веднага.

— Такава нахална особа — рече Фриц. — Искаше да ме прелъсти. Това е ясно като бял ден. И ти беше пречка за страстите й. Човече божи, как ли се е опулила, като се магнах!

Той погледна с любов своя приятел.

— Добре, че те спипах! Сега ми липсва само още Хилде. И тогава всичко ще е наред... Но защо всъщност побягна и тя? Даде ли ти адреса си?

Почука се. Вратата към съседната стая се отвори. Прислужникът се появи и изчезна.

Едуард стана и се отправи нататък. Фриц предпазливо го последва.

— Аха! — каза той. — Работният кабинет на директора. Сигурно и самият той ще се появи скоро. Едуард, не си прави шеги! Сядай веднага на някой друг стол!

Едуард се беше настанил зад писалището.

Фриц се ядоса.

— Ако старият Тоблер не разбира от шега, ей сега ще изхвъркнем! Седни някъде другаде! Но аз искам да се ожена, Едуард! Шулце обаче остана на мястото си зад писалището.

— Сега, моля те, слушай — замоли го той. — В „Брукбойрен“ аз те поизлъгах. Съвсем не ми беше приятно. Не обичам да лъжа. Никак не обичам! Но в оня проклет хотел не намерих смелост да ти кажа истината. Страхувах се, че няма да ме разбереш правилно.

— Едуард — каза младият човек. — Сега вече изглупяваш! Стига дивотии! Казвай каквото има! — В какво отношение си ме лъгал? Но преди да отговориш, седни на някой друг стол. Това ми действа на нервите.

— Ето каква е работата — започна Едуард. — Тя е във връзка тъкмо със стола. Ужасно трудно ми е. И така...

В този миг се почука отново. Прислужникът влезе и каза:

— Сервирано е, господин таен съветник!

И си излезе.

— Какво става тук? — запита Хагедорн и скочи. — Какво ти каза лакеят? Таен съветник?

Едуард смутено сви рамене.

— Представи си! — рече той. — Не зависи от мен, Фриц. Не ми се сърдиш, нали? Аз съм старият Тоблер.

Младият човек се хвана за главата.

— Ти си бил Тоблер? Ти си бил милионерът, за когото помислиха мен? Заради тебе имах в стаята си три котки и тухлички в леглото?

Тайният съветник кимна.

— Така е. Дъщеря ми беше телефонираше без мое знание. И когато ние с теб пристигнахме там, объркаха ни. Аз не можех да се откажа от своето инкогнито. Нали бях спечелил конкурса под името Шулце! Разбираш ли?

Хагедорн вдървено се поклони.

— Господин таен съветник, при тия обстоятелства бих желал да ви помоля...

Тоблер каза:

— Фриц, престани да говориш. Моля ти се! Престани да говориш глупости, разбра ли? Забранявам ти!

Той пристъпи към младия човек, чието лице беше добило упорито изражение.

— Какво ти става? Толкова малко ли цениш нашето приятелство, че чисто и просто искаш да го хвърлиш на боклука? Само защото аз имам пари?

Той хвана младия човек за ръката и започна да се разхожда с него нагоре-надолу из стаята.

— Виж какво! Това, че аз се преоблякох като бедняк, беше малко повече от шега. Исках да ида веднъж сред хората без фаталния ореол на милионера. Исках да ги опозная отблизо. Исках да видя как се отнасят към един бедняк. Е, сега тази малка шега свърши. Онова, което смятах, че ще преживея, е почти нищо в сравнение с онова, което преживях. Аз намерих един приятел. Най-сетне един приятел, момчето ми! Хайде, подай ръка на дъртия Тоблер!

Тайният съветник протегна ръка към Фриц.

— Дявол да го вземе, твърдоглавецо. Не щеш ли?

Фриц стисна протегнатата ръка.

— Всичко е наред, Едуард — каза той. — Не се сърди.

* * *

Когато влязоха в трапезарията, тайният съветник рече:

— Естествено ние сме първите. Как могат тия жени да дрънкат винаги толкова много!

— Да, наистина — каза Хагедорн. — Ти имаш дъщеря. Колко е годишна?

Тоблер хитро се усмихна.

— Тя е на възраст за женене и от няколко дни е сгодена.

— Браво! — каза Фриц. — Честито! Но сега вече се питам сериозно: наистина ли не знаеш къде живее Хилде?

— Тя не ми даде адреса си — отвърна дипломатично тайният съветник. Но все ще ги намериш някак. И Хилде, и адреса.

— И аз имам такова чувство — каза младият човек. — Но само да я пипна, ще види тя! Инак може да си помисли, че ще позволя да ме водят за носа и в брака. При тия неща човек трябва да действа навреме. Не смяташ ли и ти така?

Една врата се отвори и през нея вкараха на колелца масичка за сервиране. Следваше я побелял прислужник. Навел глава, той тикаше

пред себе си масичката с чиниите. Когато подвижната масичка спря, прислужникът вдигна глава и каза:

— Добър вечер, господин докторе.

— Добър вечер — отвърна Хагедорн. Но веднага подскочи. — Господин Кеселхут?

Прислужникът кимна.

— Точно така, господин докторе.

— А корабостроителниците?

— Излязоха лъжестроителници! — обясни тайният съветник. — Йохан е мой стар прислужник. Не исках да отивам сам в Брукбойрен. Ето защо той трябваше да се представя като собственик на параходна линия. Впрочем той изпълни великолепно ролята си.

— Не беше лесно — каза скромно Йохан.

Фриц запитва:

— Противоречи ли на вашите професионални схващания да стисна най-сърдечно ръката ви?

Йохан каза:

— Струва ми се, че в настоящия случай мога да направя едно изключение.

Фриц стисна ръката му.

— Чак сега разбирам защо бяхте така ужасен от стаята на Едуард. Хубаво ме преметнахте вие!

Йохан каза:

— Това не беше стая, а предизвикателство.

Фриц седна отново. Старият, внушителен прислужник подреди чиниите на масата. Младият човек каза през смях:

— Като си помисля само, че заради теб трябваше да търпя масажите, с пълно право би следвало да ти се сърдя до гроб. А Впрочем купих ти една стара калаена кана. А на вас, Йохан, кутия хавански пури. И за Хилде едни обици. Тях сега мога да си ги окача на носа.

— Много благодаря за пурите, господин докторе! — каза Йохан.

Хагедорн удари с ръка по масата.

— Ха, та вие изобщо не знаете! Преди да замина съобщих на директора на хотела и на портиера, че не съм никакъв преоблечен милионер. Рядко може да види човек увиснали носове като техните.

Тоблер запитва:

— Йохан, обади ли се вече генералният директор Тидеман?

— Още не, господин таен съветник.

Прислужникът се обърна към Хагедорн.

— Днес или утре концернът Тоблер ще закупи грандхотел „Брукбойрен“. И после двамата господа ще изхвърчат.

— Но Едуард — каза Фриц. — Не можеш да искаш от двама служещи да плащат заради високомерието на гостите! Признавам, че бяха дръвници. Но и твоето хрумване да се явиш като мним бедняк в един луксозен хотел също е било доста налудничаво.

— Йохан, има ли право? — запита тайният съветник.

— Горещо-долу — призна слугата. — Само изразът „налудничаво“ ми се струва малко остър.

Господата се разсмяха.

Тъкмо тогава влезе майката на Хагедорн.

— Видиш ли хората да се смеят, сядай спокойно при тях! — каза тя.

Фриц изпитателно я погледна.

— Знам всичко, момчето ми. Госпожица Тоблер ме посвети. Много се страхува от тебе. Тя е виновна за това, че си бил милионер за няколко дни. Впрочем очарователно момиче, господин таен съветник.

— Казвам се Тоблер — отвърна той. — Инак ще почна да ви наричам „уважаема госпожо“!

— Очарователно момиче, господин Тоблер! — каза старата дама. — Жалко, че и двамата сте вече сгодени, Фриц.

— Бихме могли да отпразнуваме сватбите общо — предложи Хагедорн.

— Трудно ще може да се осъществи — каза тайният съветник.

Внезапно майката на Фриц плесна три пъти с ръце. Вратата се отвори. Влязоха младо момиче и възрастна дама.

Фриц Хагедорн издаде някакви нечленоразделни звуци, събори един стол, втурна се към момичето и го прегърна.

— Най-сетне! — промълви след известно време той.

— Мили — каза Хилдегард. — Много ли ми се сърдиш?

Той я притисна още по-силно до себе си.

— Не смачквайте годеницата си — каза дамата до него. — Никой няма да ви я отмъкне.

Той отстъпи крачка назад.

— Лельо Юлхен! Как се намерихте всъщност и вие тук? А, тъй, Едуард ви е поканил, за да ме изненада.

Младото момиче го изгледа. С прямия си поглед.

— Работите не стоят така, Фриц. Спомняш ли си какво ти отговорих в „Брукбойрен“, когато ме запита как се казвам?

— Ясно — рече той. — Каза ми, че се казваш Шулце.

— Лъжеш се. Отговорих ти, че се казвам точно както твоят приятел Едуард.

— Е, да! Но нали Едуард се казваше Шулце!

— А как се казва сега?

Фриц отмести погледа си от нея към масата. Сетне каза:

— Ти си негова дъщеря! Боже мили!

Тя кимна.

— Толкова се страхувахме за татко. И след това тръгнахме заедно с госпожа Кункел. От писмата на Йохан знаехме какви отвратителни номера му правят.

— Значи така — рече той. — И леля Юлхен изобщо не ти е леля.

— О, не — каза Кункел. — Аз съм икономка на този дом. Това ми стига.

— И на мен — рече Хагедорн. — Никой не е бил такъв, какъвто е изглеждал. А аз, магарето с магаре, вярвах всичко. Какво щастие, че не съм станал детектив!

Той подаде ръка на Кункел.

— Много се радвам, че вие не сте лелята. От това би пострадала прегледността. Вече имам един приятел, който ще ми стане тъст. А бъдещата ми жена е дъщеря на тъста ми, не, на приятеля ми. А освен това моят приятел ми е шеф.

— Не забравяй да си поискаш обратно проектите — напомни майка му.

— Те са вече в писалището му — каза Тоблер. — Няма що, момчето ми. Ставаш директор на нашата рекламна централа. По-късно ще трябва да се запознаеш и с другата работа... А пък аз ще продължавам да събирам само пощенски марки и ще се интересувам заедно с майка ти от нашите внучета.

— Само не припирай толкова — каза Хилде. — Ако си решил да жениш Фриц за концерна си, аз ще ида в манастир. И тогава ще видите къде сте без мене.

— За мен внучетата са по-важни — каза мама Хагедорн.

Тайният съветник я утеши.

— Е, вечер ще му остава време.

Всички насядаха. Хилде и Фриц се настаниха близо един до друг. Йохан махна капака на супника, над който се издигаше пара.

— Какво има за вечеря? — запита Тоблер.

Кункел склочи ръце върху роклята си и каза:

— Говеждо с фиде.

След вечерята, когато пиеха кафе и коняк, телефонът иззвъня. Йохан отиде при апарата.

— Генералният директор Тидеман би желал да говори с вас, господин таен съветник.

Той подаде слушалката на Тоблер.

— Сигурно е във връзка с купуването на хотела.

— Едуард! — извика Фриц. — Бъди така добър и не изхвърляй директора и портиера!

— Че инак защо му трябваше да купува хотела? — запита госпожа Кункел. — Тия типове ще изхвърчат. Дадено брашно назаем, тъпкано се връща.

Тайният съветник застана при телефона.

— Добър вечер, Тидеман. Тъй и мислех. Да, за хотела. Е, и? Какво? Собственикът не иска да го продаде ли? На каква цена?

Другите седяха около масата и слушаха с напрежение.

По лицето на тайния съветник се изписа изненада.

— Само на мен ли не иска да го продаде? Но защо?

Секунда по-късно Тоблер избухна в силен смях. Той остави слушалката на телефона, върна се засмян до масата, седна и продължи да се смее.

Другите просто недоумяваха.

— Е, кажи най-сетне! — замоли го Фриц. — Защо не можеш да купиш хотела?

Тайният съветник каза:

— Защото излезе, че бил мой.

Издание:

Ерих Кестнер. Трима мъже в снега

Издателство на Отечествения фронт, София, 1983

Второ издание

Редактор: Нина Цанева

Художник: Юлия Иванова

Художествен редактор: Пенчо Мутафчиев

Технически редактор: Румяна Браянова

Коректор: Галина Кирова

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.